

ХРИШЋАНСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

октобар, новембар, децембар 2020.

Садржај:

1. Васпитање и образовање у Едемском врту	5
2. Породица	13
3. Закон као учитељ	21
4. Очи Господње – библијски поглед на свет	29
5. Исус као врхунски Учитељ	37
6. Још неке поуке од врхунског Учитеља	45
7. Богослужење у оквиру образовања	53
8. образовање и спасење	61
9. Црква и образовање	69
10. образовање у области уметности и науке	77
11. Хришћанин и рад	85
12. Субота – доживљај Божјег карактера и живљење у складу с њим ..	93
13. Небо, образовање и вечно учење	101

ХРИШЋАНСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

Аутор: група аутора

Број 4/2020.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу

www.subotnaskola.org

Одговара: Желимир Станић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Тамара Бабић

Лектура: Мирјана Ђерић

Прелом: Гордана Ардељан

Издаје: »Препород«, Београд

За издавача: Саша Тодоран, 11000 Београд, Радослава Грујића 4

Тираж: 2580

За интерну употребу

Табеле припрема Одељење за суботну школу

© [2020] Генерална конференција Хришћанске адвентистичке цркве*. Сва права придржана. Ниједно лице или установа не може да мења, преправља, прилагођава, преводи, репродукује или објављује ниједан део библијске поуке без претходног писменог одобрења Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве*. Одељенске службе Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* су овлашћене да се побрину за превод библијске поуке, у складу са посебним смерницама. Ауторска права таквих превода и њихово објављивање и даље су у надлежности Генералне конференције. Изрази »Хришћанска адвентистичка«, »Адвентистичка« и лого са пламеном су регистроване ознаке Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* и не могу се користити без претходног одобрења Генералне конференције.

УВОД

„Почетак је мудрости страх Господњи, и знање је светијех ствари разум“ (Приче 9,10).

Размислите о наведеном стиху. Он заправо обухвата два блиско повезана појма – „страх“, као страхопоштовање, дивљење Божјој слави и сили, и „знање“, као спознају истине о Божјем карактеру. Дакле, мудрост, знање и разумевање имају корен у самом Богу.

То заиста има смисла. Напоследку, Бог је извор свеукупног постојања, Онај који је сам створио и одржава све што постоји (Јован 1,1-3; Колошанима 1,16.17). О чему год да учимо, шта год да знамо о кварковима, гусеницама, суперновама, анђелима, демонима, „поглаварствима и властима“ (Ефесцима 3,10), и било чему другом – све то постоји само захваљујући Богу. Отуда, свако право знање, мудрост и разумевање имају свој крајњи извор у самом Господу.

Свето писмо је јасно: „Бог је љубав“ (1. Јованова 4,8), а следећи цитат Елен Вајт то поближе објашњава: „Љубав, основ стварања и спасења, представља и основ правог васпитања. То је разјашњено у закону који је Бог дао као водич за живот. Прва и највећа заповест гласи: ’Љуби Господа Бога својега свијем срцем својим, и свом душом својом, и свом снагом својом, и свом мисли својом’ (Лука 10,27). Волети Њега, бескрајно, свезнајуће Биће, свом снагом, свим умом и срцем подразумева најузвишенији развој сваке способности. То значи да у целом бићу – телу, уму, као и души – треба да се обнови Божји лик.“ – Васпитање, стр. 16 (ориг.)

Будући да је Господ извор свег истинског знања и сваког истинског образовања, свеукупно хришћанско образовање и васпитање требало би да упућује наш ум на Њега и Његово откривење о себи

самом. Преко природе, преко писане Речи, преко Христовог откри- вења у тој писаној Речи, дато нам је све што је потребно да бисмо дошли у спасоносни однос са нашим Господом и заиста Га заволе- ли свим срцем и душом. Чак и природа, премда нарушена хиљада- ма година греха, кад се проучава из перспективе која нам је дата у Светом писму, још увек говори, и то моћно, о доброту и карактеру Бога. Али тек писана Реч, Свето писмо, представља савршено ме- рило истине, највеће откривење које имамо о томе ко је Бог, шта је Он учинио и шта чини за човечанство. Зато Свето писмо и његова порука о стварању и спасењу мора представљати срж свеукупног хришћанског васпитања и образовања.

Апостол Јован је тврдио да је Исус Христос „Видјело истинито које обасјава свакога човјека који долази на свијет“ (Јован 1,9). Дру- гим речима, баш као што преко Исуса свако људско биће има жи- вот, тако исто – преко Исуса свако људско биће прима неке зраке божанске светлости, и извесно разумевање трансцендентне истине и доброте.

Међутим, сви смо ми захваћени битком, великом борбом, у којој непријатељ душа марљиво ради на томе да нас спречи да примимо то знање. Према томе, шта год да хришћанско васпитање и обра- зовање обухватају, очигледно морају настојати да проучаваоцима помогну да боље разумеју светлост коју нам Бог шаље с неба.

У супротном – шта? Као што Исус каже: „Јер каква је корист чо- вјеку ако задобије сав свијет, а души својој науди?“ (Марко 8,36). Шта вреди високо образовање у науци, књижевности, економији или инжењерству, ако се на крају будемо суочили са другом смрћу у огњеном језеру? Одговор је очигледан, зар не?

То је разлог што смо за ово тромесечје изабрали баш ову тему. Шта значи имати „хришћанско васпитање и образовање“, и како можемо као црква, на овај или онај начин, пронаћи пут да то сви наши верници стекну?

Ову Поуку су писали декани различитих адвентистичких колеџа и универзитета у Северној Америци.

ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ У ЕДЕМСКОМ ВРТУ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 2,7-23; 1. Мојсијева 3,1-6; 2. Петрова 1,3-11; 2. Петрова 2,1-17; Јеврејима 13,7.17.24.

Текст за памћење: „Гле, Бог је највиши својом силом, као је учитељ као Он?“ (Јов 36,22).

Већини проучавалаца Библије позната је прича из прва три поглавља 1. Мојсијеве, као и галерија ликова који се ту појављују: Бог, Адам, Ева, анђели, змија. Сцена је постављена у прелепом рајском врту званом „Едем“. Заплет као да следи логичан низ догађаја. Бог ствара. Бог поучава Адама и Еву. Адам и Ева греше. Адам и Ева бивају прогнани из Едема. Међутим, пажљивије разматрање првих неколико поглавља 1. Мојсијеве, нарочито кроз сочива васпитања и образовања, пружа нове увиде у ту причу, њене протагонисте и њихово окружење.

„Систем васпитања установљен у почетку света требало је да служи као узор људима у свим будућим временима. Као илустрација његових начела, основана је узор-школа у Едему, у дому наших прародитеља. Едемски врт био је учионица, природа је била уџбеник, Створитељ лично био је учитељ, а родитељи људског рода били су ученици.“ – Елен Г. Вајт, *Васпитање*, стр. 20 (ориг.)

Господ је био оснивач и управник прве школе, а и учитељ у њој. Али, као што знамо, Адам и Ева су на крају изабрали другог учитеља и научили погрешне лекције. Шта се догодило и зашто, и шта можемо сазнати на основу тог раног извештаја о васпитању и образовању, што би нам могло бити од користи данас?

Иако ми углавном не доживљавамо врт као учионицу, то поређење заиста има смисла, поготову кад је реч о Едемском врту, пуном нетакнутог богатства Божјег стварања. Тешко је замислити, из наше данашње перспективе, колико су тога та савршена бића у савршеном свету могла да науче у тој „учионици“.

Прочитајте текст 1. Мојсијева 2,7-23. Шта запажате кад је реч о сврховитости с којом је Бог створио, сместио и упослио Адама?

Бог је створио мушкарца и жену по свом лику, дао им је дом и смислени посао. Кад узмемо у обзир динамику учитељ-ученик, ово је идеалан однос. Бог је познавао Адамове способности будући да га је Он сам створио. Могао је да поучава Адама, знајући да је Адам у стању да оствари свој пуни потенцијал.

Бог је човеку дао одговорност, али је желео да човек буде и срећан. А можда је део онога што га је чинило срећним, било управо то што је добио одговорности. Уосталом, ко не налази задовољство, па чак и срећу у томе да добије одређене дужности и да их верно извршава? Бог је познавао Адамово срце и знао шта му је потребно да би напредовао, па му је дао задатак да одржава врт. „И узевши Господ Бог човека намјести га у врту едемском, да га ради и да га чува“ (1. Мојсијева 2,15). Нама је тешко да замислимо, будући да познајемо само свет греха и смрти, шта је све тај посао обухватао и које поуке је Адам несумњиво стекао док је обрађивао и одржавао врт у ком је живео.

У тексту 1. Мојсијева 2,19-23, видимо како Бог ствара животиње да би Адаму правиле друштво, а затим и Еву као Адамову жену. Бог је знао да је Адаму потребно друштво и помоћ некога равног њему, те је створио жену.

Бог је такође знао да је човеку потребно да остане у блиском односу с Њим, и зато је створио једно присно место унутар врта у Едему. Све то доказује Божју сврховитост у стварању и Његову љубав према човечанству. И поново, с обзиром на велику удаљеност између нас и Едема, тешко је замислити како је то све изгледало – али је забавно покушавати да то замислимо, зар не?

Иако смо веома удаљени од Едема, још увек можемо да извучимо поуке из природе. Које су то поуке и какве користи имамо од њих када их тумачимо кроз сочива Светог писма?

Једна од великих радости за многе учитеље је уређење њихових учионица: качење табле са обавештењима, организовање набавке средстава и сређивање просторија на најпожељнији начин. Кад посматрамо Божји концепт учионице, какав је био Едемски врт, видимо колико је пажње Он уложио да би Адаму и Еви обезбедио одговарајуће услове за учење. Желео је да они буду окружени лепотом. Можемо замислити да су сваки цвет, птица, животиња и дрво нудили могућност Адаму и Еви да науче нешто више о свом свету и Створитељу.

А онда, након 1. и 2. поглавља 1. Мојсијеве, у 3. поглављу долази до наглог заокрета. Прегледали смо попис свега доброг што је Бог створио са најплеменитијом намером. Али у тексту 1. Мојсијева 3,1 скреће нам се пажња да је Бог допустио слободу избора. Појава змије која је била „лукава мимо све звијери пољске“ представља одступање од речника који се до тог тренутка користио. Такви изрази као што су: „добро веома“, „не бјеше их срамота“, „лијепа за гледање“, коришћени су да би се описала дела Божјег стварања у претходним поглављима. Међутим, сада, са појавом змије, долази до промене тона. Она се у неким преводима описује као „вешта“, а у неким као „лукава“. Одједном се уноси тај негативни елемент у нешто што је, до тог тренутка, било потпуно савршено.

За разлику од тога, 1. Мојсијева приказује Бога као сушту супротност „лукавству“. Бог је био наглашено јасан у вези са својим очекивањима од људског пара у врту. Знамо на основу Божје заповести у тексту 1. Мојсијева 2,16.17 да је Он поставио једно кључно правило које су морали да послушају, а то је да не једу са дрвета познања добра и зла.

Шта год друго да закључимо на основу те приче, оно што се посебно истиче јесте да су Адам и Ева створени као слободна морална бића, способна да изаберу између послушности и непослушности. Дакле, од самог почетка, чак и у савршеном свету, запажамо реалност људске слободне воље.

У тексту 1. Мојсијева 3,1-6, проучите опис који је змија употребила, а који је Ева потом поновила. Шта запажете у вези са информацијом коју је змија понудила Еви? Запажете ли на који начин је Ева потом гледала на дрво познања добра и зла?

У тексту 1. Мојсијева 2,17, Господ је рекао Адаму да ће, ако буде јео с тог дрвета „сигурно умрети“ (Нови српски превод). Када је Ева, у тексту 1. Мојсијева 3,3, поновила ту заповест, ублажила је њено значење изостављајући реч „сигурно“. У тексту 1. Мојсијева 3,4, змија враћа ту реч, али на начин који потпуно противречи ономе што је Бог рекао. Изгледа да Ева, иако је била научена од Бога у врту, није озбиљно схватила то знање, што се види на основу самих речи које је употребила.

НЕСХВАТАЊЕ ПОРУКЕ

Као што смо јуче видели, упркос јасној Божјој заповести, Ева је, чак и својим речником, разводнила оно чему је била научена.

Премда није погрешно протумачила оно што јој је Господ рекао, очигледно је да то није довољно озбиљно схватила. Тешко је пренагласити последице њених поступака.

Дакле, кад се срела са змијом, Ева јој је поновила (мада не прецизно) оно што је Бог казао у вези с дрвећем у врту (1. Мојсијева 3,2,3). Наравно, та порука није била ништа ново за змију. Она је била упозната с том заповешћу, те отуда и добро припремљена да је изокрене искористивши Евину наивност.

Проучите текст 1. Мојсијева 3,4-6. Осим што се директно супротставила Божјим речима, шта је змија још рекла, што је, очигледно, имало успеха код Еве? Која начела је злоупотребила?

Када јој је змија рекла да је та порука делом нетачна, Ева је могла да оде и саветује се са Богом. То је оно најлепше у вези са васпитањем и образовањем у Едемском врту – приступ свом моћном Учитељу који су први ученици имали несумњиво надмашује све што бисмо данас уопште могли да замислимо овде на земљи. Међутим, уместо да отрчи, да затражи божанску помоћ, Ева је прихватила поруку змије. Њено прихватање те измењене поруке указује на извесну сумњу са Евине стране у погледу Бога и онога што им је Он казао.

У међувремену, Адам је и сам запао у тешку ситуацију. „Адам је схватио да је његова животна сапутница преступила Божју заповест, прекршила једину забрану која им је била изречена као проба њихове верности и љубави. У његовим мислима распламсала се ужасна борба. Жалио је што је дозволио Еви да се удаљи од њега. Међутим, дело је већ било учињено. Морао се одвојити од оне чије му је друштво причињавало толику радост. Како да то поднесе?“ – Елен Г. Вајт, Стварање - патријарси и пророци, стр. 56 (ориг.) Нажалост, мада је знао шта је добро а шта зло, и он је направио погрешан избор.

Размишљајте о иронији обмане коју овде налазимо – змија је рекла да ће они, ако буду јели с тог дрвета, „постати као богови“ (1. Мојсијева 3,5). Али, зар текст 1. Мојсијева 1,27 не каже да су они већ били као Бог? Шта сазнајемо на основу тих текстова кад је реч о томе како лако можемо бити преварени, и зашто су вера и послушност наша једина заштита, чак и када имамо најбоље васпитање и образовање, какво су Адам и Ева имали?

ОБНАВЉАЊЕ ОНОГА ШТО ЈЕ ИЗГУБЉЕНО

Пошто су одлучили да следе поруку змије, Адам и Ева су се, између осталог, суочили са протеривањем из Божје учионице. Замислите само шта су све они изгубили због греха. Кад схватимо њихов пад, можемо боље да разумемо сврху нашег васпитања и образовања у садашњем времену. Упркос њиховом протеривању, живот у несавршеном свету дао је нову сврху образовању.

Ако је образовање пре пада представљало Божји начин да Адама и Еву упозна са собом, својим карактером, добротом и љубављу, онда би образовни рад данас морао допринети томе да се људски род поново упозна са свим тим и да се Божји лик обнови у нама. И поред тога што су физички уклоњена из Његовог присуства, Божја деца још увек могу да упознају Њега, Његову доброту и љубав. Кроз молитву, службу, проучавање Његове Речи, можемо се приближити свом Богу као што су то Адам и Ева чинили у Едему.

Добра вест је да, захваљујући Исусу и плану спасења, није све изгубљено. Ми имамо наду у спасење и обновљење. А хришћанско васпитање и образовање требало би највећим делом да упућује ученике на Исуса, на оно што је Он учинио за нас и на обновљење које нуди.

Прочитајте текст 2. Петрова 1,3-11. У светлу свега што је изгубљено кад су људска бића напустила Врт, ови стихови долазе као охрабрење да много тога ипак може бити обновљено. Шта Петар тврди да морамо учинити како бисмо могли тражити обновљење Божјег лика у нашем животу?

Преко Исуса, нама су дате „све божанствене силе Његове, које требају к животу и побожности“ (2. Петрова 1,3). Какво обећање! Какве би то силе могле да буду? Петар нам заправо даје листу: вера, врлина, знање, самоконтрола, уздржање, и тако даље. Запазите, такође, да је знање једна од ставки које Петар наводи. Та идеја нас, наравно, води до појма образовања. Право образовање ће водити ка правом знању, знању о Христу, и тако ћемо постајати све сличнији Њему, а бићемо спремни и да своје знање о Њему делимо са другима.

Размислите за тренутак о чињеници да је забрањено дрво било дрво „знања добра и зла“. Шта нам то говори о чињеници да није свако знање добро? Како правимо разлику између доброг и лошег знања?

ОНИ КОЈИ ПРЕЗИРУ АУТОРИТЕТ

Неки ученици се сматрају „природним талентима“ у разреду. Они једва уопште морају да уче да би добили одличне оцене. Лако усвајају градиво. Знање као да се просто „лепи“ за њих. Међутим, 1. и 2. Петрова посланица очигледно показују да наше образовање у Христу пружа подједнаке шансе свима који хоће да му се посвете.

Ипак, охрабрујуће речи из 1. поглавља 2. Петрове посланице у супротности су са отрежњујућом опоменом у 2. поглављу исте књиге.

Прочитајте текст 2. Петрова 2,1-17. Какве снажне и строге речи Петар ту износи? У исто време, усред тих оштрих опомена и укора, каква велика нада нам је обећана?

Запазите шта Петар у 10. стиху пише о онима који презиру ауторитет. Какав је то оштар укор и за оно што представља реалност у наше време. Ми као црквено тело морамо радити на преузимању одређених нивоа ауторитета (видети Јеврејима 13,7.17.24), а позвани смо и да им се покоравамо и будемо им послушни, макар у оном степену у ком су они сами верни Господу.

Међутим, усред тих оштрих укора, Петар (у 9. стиху) износи потпуно супротну идеју. Он каже да, и поред тога што има моћ да уништи оне који изабере превару, „зна Господ побожне избављати од напасти“. Да ли то значи да део нашег хришћанског васпитања и образовања није само избегавање искушења, већ и учење на које све начине Бог може да нас избави из њих, а исто тако и да нас заштити од оних који ће, како он каже, „унијети јереси погибљи“ (2. Петрова 2,1)? Такође, будући да је презирање власти тако оштро осуђено, зар наше хришћанско васпитање и образовање не би требало да обухвати и учење како да на исправан начин разумемо своје учитеље, како да им се покоримо и да их слушамо (Јеврејима 13,17)?

Премда се не може рећи да су Адам и Ева презирали ауторитет, они су на крају одлучили да му буду непослушни. А њихов преступ чини утолико тежим чињеница да су они то урадили отворено се противећи ономе што им је тај ауторитет, сам Бог, рекао, а који је то, уосталом, учинио за њихово добро.

Позабавите се детаљније тим питањем ауторитета, не само у цркви и породици већ и животу уопште. Зашто је ауторитет толико важан, било да је реч о његовом правилном испољавању, или о правилном исказивању поштовања према њему? Изнесите своје одговоре у суботу у разреду.

„Свети пар није представљао само децу поверену очинском Божјем старању, већ и ученике који слушају наставу свезнајућег Творца. Примали су анђеле који су их посећивали, и уживали у предности да буду у Божјој близини. Били су пуни животне снаге коју им је давало дрво живота, а њихова интелектуална снага била је само мало мања од анђеоске. Тајне видљивог свемира – ’чудеса Онога који је савршен у сваком знању’ (Јов 37,16) – биле су им неисцрпан извор поука и уживања. Недокучиви Створитељ и Чувар свега откривао је њиховом уму законе природе и појаве у њој, које је човек проучавао шест хиљада година. Они су се дружили са листом и цветом и дрветом, дознајући од свакога за тајне његовог живота. Адам је познавао свако живо створење, од моћног левијатана који се играо у водама до сићушног инсекта који лебди у сунчевом зраку. Он је свакоме од њих дао име и био упознат с њиховом природом и навикама. Божја слава на небесима, безбројни светови у њиховом уређеном окружењу, ’како висе облаци’ (Јов 37,16), мистерије светлости и звука, дана и ноћи – све је то било доступно проучавању наших прародитеља. На сваком листу у шуми и камену у планинама, на свакој блиставој звезди, на земљи, у ваздуху и на небу, било је записано Божје име. Ред и склад свега створеног говорили су о бескрајној мудрости и моћи. Стално су откривали неку привлачност која је испуњавала њихова срца дубљом љубављу и позивала их на ново изражавање захвалности.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 50, 51 (ориг.)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Ако је Бог првобитно намеравао да школа и посао пружају људима прилику да се сретну с Њим и Његовим делима, да ли ми у свом раду данас још увек поступамо у складу с том Божјом намером? Како се можемо боље упознати са Богом кроз свој посао (било да је реч о плаћеном послу, стицању образовања, волонтирању, еванђеоској служби, итд.)?
2. Кад узмемо у обзир сотонино лукавство у Едемском врту, лако се можемо озловољити због своје људске слабости. Адам и Ева су знали да је Бог близу, а ипак су прихватили полуистину коју су чули од змије. Како ми данас, мада немамо ту тесну физичку блискост са Богом, још увек можемо пронаћи снагу у Њему, која нам помаже да одолимо искушењу?
3. Разговарајте о питању ауторитета и о томе зашто је тако важно бити му послушан. Шта се дешава кад линије ауторитета постају нејасне? Како се ауторитет може злоупотребити и како реагујемо када се то деси?

ПОРОДИЦА

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 3,1-15; 2. Коринћанима 4,6; Лука 1,26-38; Матеј 1,18-24; Ефесцима 4,15; 1. Јованова 3,18; 5. Мојсијева 6.

Текст за памћење: „Слушај, сине, наставу оца својега, и не остављај науке матере своје“ (Приче Соломунове 1,8).

Као људска бића, ми увек (у идеалном случају) учимо. Заправо, сам живот је школа.

„Од најранијих времена верни у Израелу су с великом пажњом васпитавали младе. Господ је дао упутства да се деца морају поучавати, чак и од најмањих ногу, о Његовој доброты и величини, нарочито онако како су биле откривене у Његовом закону и приказане у историји Израела. Песме, молитве и поуке из Писма морале су бити прилагођене уму који се развија. Очеви и мајке требало је да поуче своју децу да је Божји закон израз Његовог карактера, и тако је, примањем начела Закона у срце, Божји лик утискиван у ум и душу. Поучавање се већим делом одвијало усменим путем, али млади су такође учили да читају јеврејске списе. Пергаментски свици старозаветних списа били су отворани ради њиховог поучавања.“ – Елен Г. Вајт, Чежња векова, стр. 69 (ориг.).

Током већег дела људске историје, васпитање и образовање се стицало углавном код куће, нарочито у раним годинама. Шта Библија каже о васпитању у породици, и који принцип можемо из тога извући за себе, каква год да је наша породична ситуација?

На почетним страницама Светог писма није нам дато много појединости – заправо, није нам дато готово ништа – у вези са врстом породичног васпитања и образовања у најранијим данима људске историје, премда можемо бити прилично сигурни да се у то време образовање стицало унутар саме породичне структуре.

„Систем васпитања успостављен у Едему био је усредсређен на породицу. Адам је био 'син Божји' (Лука 3,38), а деца Свевишњег су управо од свог Оца примала поуке. Њихова школа била је у најдословнијем смислу породична школа.“ – Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 33 (ориг.)

И мада не знамо тачно шта се ту учило, можемо бити сигурни да је то имало везе са чудима стварања, а након пада у грех, и са планом спасења.

Чему нас следећи текстови уче, и зашто је то несумњиво било део васпитања које су Адам и Ева пружили својој деци? 1. Мојсијева 1-2; 1. Мојсијева 3,1-15; 2. Коринћанима 4,6; Лука 10,27; Галатима 3,11; Откривење 22,12.

„Систем васпитања установљен у почетку света требало је да служи као узор људима у свим будућим временима. Као илустрација његових начела, основана је узор-школа у Едему, у дому наших прародитеља.“ – Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 20 (ориг.).

Хришћанско васпитање је посвећеност обучавању породица и верника у вези с питањима доктрине, богослужења, наставе, заједништва, еванђеоског рада и службе. Дом је место где члановима породице проповедамо о Божјој љубави и обећањима. То је место где се Исус представља деци као њихов Господ, Спаситељ и пријатељ, и где се Библија уздиже као Божја Реч. Породица је место где примером показујемо како изгледа здрав однос са нашим небеским Оцем.

У тексту 1. Мојсијева 4,1-4, видимо да су и Каин и Авељ донели своје приносе Господу. Можемо извесно претпоставити да су они у склопу свог породичног васпитања учили о значењу и важности жртава у вези с планом спасења. Наравно, као што прича показује, добро васпитање не доводи увек до резултата којима се надамо.

Каква год да је ситуација у вашем дому, које одлуке можете донети да би то постало окружење у ком се истина учи и спроводи у живот?

Свето писмо нам даје врло мало појединости о Исусовом детињству. Већи део тих година остаје тајна. Међутим, дат нам је одређени увид у карактер Његових овоземаљских родитеља, Марије и Јосифа, а то што сазнајемо о њима могло би да нам помогне да разјаснимо по-нешто о Његовом детињству и раном васпитању.

Чему нас следећи текстови уче у вези са Маријом и Јосифом, и на који начин нам пружају увид у то како су Исуса васпитавали Његови родитељи?

Лука 1,26-38 _____

Лука 1,46-55 _____

Матеј 1,18-24 _____

На основу тих текстова можемо видети да су и Марија и Јосиф били верни Јевреји, који су настојали да живе у послушности законима и заповестима Божјим. И заиста, када им је Господ пришао и рекао шта ће им се догодити, они су верно учинили све што им је речено.

„Исус, као дете, није примао поуке у школама и синагогама. Његова мајка била је Његов први земаљски учитељ. Са њених усана и из пророчких свитака Он је сазнавао небеске истине. Оне исте речи које је сам упутио Мојсију за Израел, сада је усвајао у крилу своје мајке. Када је прешао из детињства у младићко доба, није тражио рабинске школе. Није Му било потребно образовање које се сти-че из таквих извора, јер је Бог био Његов Учитељ.“ – Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 70 (ориг.)

Нема сумње да су они били добри и верни учитељи том детету али, као што нам текст Лука 2,41-50 открива, било је много тога у вези с њиховим Сином што они нису разумели, јер је Исус поседовао знање и мудрост које је могао да Му пружи једино Господ.

Прочитајте поново наведени цитат Елен Вајт. Како да разумемо то да је Он учио у крилу своје мајке речи које је сам изговорио? Шта нам то говори о Божјој чудесној љубави? Како би требало да ми, пала и грешна створења, одговоримо на њу?

У веома реалном смислу, васпитање и образовање се, на једном општем нивоу, свде на комуникацију. Учитељ је тај који поседује знање, мудрост, информације, чињенице, шта год, што треба да пренесе ученику. Неко ко је пун знања мора бити у стању да то пренесе другима. У супротном, каква је корист од свега што зна, бар у погледу поучавања?

На другом нивоу, међутим, добре вештине поучавања не подразумевају само способност комуникације. Од пресудне важности у том процесу је изграђивање односа. „Прави наставник својим ученицима може да понуди мало дарова који би били вреднији од његовог друштва. Оно што важи за мушкарце и жене, а још више за младе и децу, јесте да их можемо стварно разумети тек кад им се осећајно приближимо. Јер, потребно је да их разумемо да бисмо им што успешније помогли.“ – Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 212 (ориг.)

Другим речима, добро поучавање се одвија такође и на емотивном и личном нивоу. У случају породице као школе то је веома важно. Мора се изградити добар однос између ученика и учитеља.

Односи се успостављају и развијају путем комуникације. Ако хришћани не комуницирају са Богом тако што читају Библију или се моле, њихов однос са Богом је у застоју. Породицама је потребно божанско вођство ако желе да расту у благодати и познању Исуса Христа.

Прочитајте следеће текстове: Псалми 37,7-9; Приче Соломунове 10,31.32; Приче Соломунове 27,17; Ефесцима 4,15; 1. Јованова 3,18; Титу 3,1.2; Јаков 4,11. Шта можемо научити из њих кад је реч о изградњи снажних породичних односа (или било које врсте односа, кад смо већ код тога)?

Одвајање времена да бисмо сејали добро семе комуникације неће само припремити чланове породице за лични однос са Христом, него ће им помоћи и да развију међусобне односе унутар породице. То ће отворити канале комуникације за које ће вам бити драго што их имате кад вам деца стигну до пубертета и кад одрасту. А чак и ако немате децу, начела која проналазимо у тим текстовима важе за све врсте односа.

Размислите, такође, зашто није важно само оно што кажемо већ и како то кажемо. Шта сте научили из ситуација у којима је начин на који сте нешто рекли у великој мери поништио утицај онога што сте рекли, чак и ако је то што сте казали било исправно?

„И ви очеви, не раздражујте дјецe своје, него их гајите у науци и у страху Господњему“ (Ефесцима 6,4).

„Ко ће наћи врсну жену? Јер вриједи више него бисер“ (Приче 31,10).

Родитељи имају огромну одговорност. Отац је глава породице, а породица је место где се одгаја црква, школа и друштво. Ако је отац слаб, неодговоран и некомпетентан, онда ће породица, црква, школа и друштво трпети последице. Очеви треба да настоје да покажу родове Духа, а то су: „Љубав, радост, мир, трпљење, доброта, милост, вјера, кротост, уздржање“ (Галатима 5,22.23).

Мајке, такође, имају можда најважнију улогу у читавом друштву. Оне имају велики утицај на обликовање карактера своје деце и стварање расположења и атмосфере који владају у дому. Очеви би требало да дају све од себе како би сарађивали с мајкама у васпитавању своје деце.

Шта могу очеви и мајке да науче из следећих текстова: Ефесцима 5,22.23.25.26; 1. Коринћанима 11,3; 2. Коринћанима 6,14; Римљанима 13,13.14; 2. Петрова 1,5-7; Филибљанима 4,8?

Хришћански родитељи имају моралну обавезу да својим понашањем пруже библијски пример Христа и цркве. Брачни однос је аналогија Христовог односа према цркви. Ако родитељ не прихвата улогу вође, или ако је спроводи на насилан начин, онда он пружа лажну слику Христа пред својом децом и целим светом. Бог заповеда свим хришћанским родитељима да марљиво подучавају своју децу (видети 5. Мојсијева 6,7). Родитељи су дужни да своју децу науче да свесрдно воле Господа. Треба да их науче страху Господњем, потпуном посвећењу и повиновању Њему у љубави.

У тексту 5. Мојсијева 6,7 Израелцима су дата нарочита упутства у вези с тим како да поучавају своју децу о великим стварима које је Господ учинио за свој народ. Колико год да је величанствена прича коју су они могли да пренесу својој деци, ми који живимо после Христовог крста имамо једну још бољу, зар не?

Према томе, исцељење или обука коју ми треба да пружамо је трајни, проактивни догађај током којег преносимо истину о Богу својој деци и припремамо их за њихов лични однос са Христом.

Ипак, свима нам је дат свети дар слободне воље. На крају крајева, наша деца ће, кад одрасту, сама за себе одговарати пред Богом.

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ

Пре него што су деца Израелова ушла у Обећану земљу, Мојсије им се поново обратио, да би их подсетио како их је Бог водио на чудесан начин, и да би их опет посаветовао да не забораве шта је све Господ учинио за њих. Пета књига Мојсијева на много начина представља Мојсијеву последњу вољу и његов тестамент. И мада је писана пре више хиљада година, у култури и животним приликама драстично различитим од свега са чим се ми данас суочавамо, начела која су у њој изнета важе и за нас.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 6. Шта можемо научити на основу тог текста у вези са начелима хришћанског васпитања? Шта би требало да буде оно главно чему учимо не само своју децу, већ свакога ко не зна оно што ми знамо о Богу и Његовом дивном чину спасења? Које опомене такође налазимо у тим стиховима?

Најважније од свега чему је требало да науче своју децу било је Божје чудесно деловање међу њима. А осим тога, дато им је и јасно упозорење да не забораве ништа од онога што је Бог учинио за њих.

Наравно, ако родитељи имају прву и главну улогу кад је реч о уградњи библијских учења у живот њихове деце, онда су они дужни да организују свој живот на такав начин да стекну одговарајуће знање и обезбеде време које ће проводити са својом децом.

„Мајка је први учитељ детету. У раздобљу највеће пријемчивости и најбржег развоја, његово васпитање је, у великој мери, у њеним рукама.“ – Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 275 (ориг.)

То је кључно време кад родитељи говоре својој деци о Божјој љубави и Његовим обећањима. Редовно одвајање времена да бисте своју децу лично поучавали о Божјој мудрости и Његовим обећањима имаће позитиван утицај на вашу породицу и у будућим генерацијама.

Прочитајте следећи текст: „Често их напомињи (ријечи које ти ја заповиједам данас) синовима својим, и говори о њима кад сједиш у кући својој и кад идеш путем, кад лијежеш и кад устајеш“ (5. Мојсијева 6,7). Какву поруку ту налазимо и шта нам она говори о томе колико је суштински важно да истину о Господу увек напомињемо не само својој деци већ и себи самима?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Васпитање од Елен Вајт прочитајте следећа поглавља: „Припрема“, стр. 275-282 (ориг.); „Заједнички рад“, стр. 283-286 (ориг.) и „Дисциплина“, стр. 287-297 (ориг.)

„На очевима, као и на мајкама, почива одговорност за рано и касније васпитање детета, и зато је и те како потребно да се оба родитеља за то пажљиво и темељно припреме. Пре него што одлуче да преузму дужност очинства и материнства, мушкарци и жене се морају упознати са законима физичког развоја... Они, такође, морају да разумеју законе менталног развоја и моралног васпитања.“ – Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 276 (ориг.)

„Сарадња у домаћем животу мора започети управо од оца и мајке. Они имају заједничку одговорност за васпитање своје деце, и требало би увек да се труде да заједнички раде. Нека се предају Богу, молећи Га да им помогне да подрже једно друго... Мало је вероватно да ће се родитељи који овако васпитавају своју децу наћи међу онима који критикују учитеља. Они осећају да интерес њихове деце и правичност према школи захтевају да, колико год је то могуће, подупиру и цене онога који учествује у ношењу њихове одговорности.“ – Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 283 (ориг.)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Било да имамо децу или не, сви ми живимо у некој врсти домаћег окружења, и сви комуницирамо с другима. Шта сте научили из поуке за ову седмицу, што може да вам помогне у комуникацији, или чак и сведочењу другима, било у месту у ком живите или негде другде?
2. Ми смо склони да на образовање гледамо као на нешто добро. (Уосталом, ко би могао да буде против обазовања?) А да ли је увек тако? Шта би могло да представља пример образовања које је извитоперено и претворено у нешто лоше? Шта можемо да научимо из тих негативних примера, што би могло да нам помогне да образовање претворимо у нешто добро?
3. Као што је поменуто у проучавању за среду, свима нам је дат свети дар слободне воље. Пре или касније, кад деца одрасту, она ће морати да доносе властите одлуке у вези са Богом о коме су учила током читавог детињства. Зашто сви родитељи, а заправо и сви остали који настоје да сведоче другима и да их упознају са еванђељем, морају увек имати на уму ту кључну истину о слободној вољи?

ЗАКОН КАО УЧИТЕЉ

Текстови за проучавање у току седмице: 5. Мојсијева 6,5; 5. Мојсијева 31,9-27; Римљанима 3,19-23; Откривење 12,17; 14,12; Марко 6,25-27; Јеврејима 5,8.

Текст за памћење: „Љуби Господа Бога својега из свега срца својега и из све душе своје и из све снаге своје“ (5. Мојсијева 6,5).

Упозоравајући Галате на легализам, Павле је писао: „Јер да је дат закон који може оживљети, заиста би од закона била правда“ (Галатима 3,21). Наравно, ако би иједан закон могао „оживљети“, био би то Божји закон. А ипак, Павле поручује да нас, грешнике, чак ни Божји закон не може да оживи. Зашто? „Али Писмо затвори све под гријех, да се обећање даде кроз вјеру Исуса Христа онима који вјерују“ (Галатима 3,22).

Дакле, ако закон не може да подари живот смртницима, која је уопште његова сврха, осим да нам укаже на нашу потребу за благодаћу? Да ли онда закон има само негативну улогу? Да ли је он ту само да би нам показао наше грехе?

Не. Закон је ту и зато да би нам указао на пут живота који се налази само у Исусу. То је такође и сврха правога васпитања – да нас упути на живот благодати, вере и послушности Христу. Зато ћемо ове седмице, у склопу питања о хришћанском васпитању и образовању, проучавати улогу Божјег закона. У том смислу, погледајмо чему закон, мада не може да нас спасе, ипак може да нас научи о вери, благодати и љубави нашег Бога према палом човечанству.

ВОЛЕТИ БОГА И БОЈАТИ ГА СЕ

Пета књига Мојсијева садржи Мојсијеве последње речи за Израел, упућене новој генерацији – оној која ће кончано ући у Обећану земљу. Али пре тога, он је за њих имао неке врло јасне поруке и упутства.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 31,9-13. Шта значи бојати се Господа?

Бог је имао одређену намеру чак и кад је реч о начину на који је дао свој закон Израелу. Он се свим средствима потрудио да Његови закони не буду заборављени. То нам открива да је Бог стрпљиви учитељ. Он поучава, понавља поуке, шаље пророке и користи своје слуге да би пренео поруку. И чини то увек изнова. Заиста, зар није истина да велики део старозаветних списа не говори ни о чему другом до о Богу који настоји да свој народ поучи како да иде путем живота?

Запазите како Мојсије у тим стиховима наглашава колико је важно да се будуће генерације упознају са законом. Мојсије то описује као процес од два корака. Деца Израела најпре слушају закон, а затим „уче бојати се Господа Бога нашега“ (5. Мојсијева 31,13).

Прво слушају, а онда уче да се боје Бога. Дакле, та потреба за учењем подразумева да страх није природни исход познавања закона. Бојати се Бога је процес који мора да се научи. Мојсије напомиње да су знање и страх процес, и да нису у узрочно-последичном односу.

Осим тога, шта значи „бојати се Бога“ кад је народу такође речено да „љуби Господа Бога својега из свега срца својега и из све душе своје и из све снаге своје“ (5. Мојсијева 6,5)? Можда то можемо упоредити са љубављу и страхом које дете осећа према добром оцу, оцу који открива своју љубав и бригу тиме што показује да говори оно што мисли и да мисли оно што говори. Ако имате таквог оца и учините нешто лоше, заиста ћете сносити последице свог злодела. Да, ми можемо волети Бога и бојати Га се у исто време. То нису противречне замисли. Што више сазнајемо о Богу, више Га волимо због Његове добротe. А опет, у исто време, што више упознајемо Бога, више Га се можемо и бојати, јер увиђамо колико је Он свет и праведан, а колико смо ми грешни и неправедни, и схватамо да само захваљујући благодати – незаслуженој милости – нисмо уништени.

Како ви разумете шта то значи волети Бога и бојати Га се у исто време?

Кад је Мојсије схватио да ће ускоро умрети, био је дубоко свестан прилика које ће оставити за собом. Знао је да ће после његове смрти Израелци ући у Обећану земљу – Ханан. Знао је такође да ће они постати бунтовни пошто стигну до свог одредишта за којим су тако дуго трагали.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 31,14-27. Које припреме је Мојсије предузео пре своје смрти? Које су биле Мојсијеве главне бриге и како се он њима позабавио?

Мојсијев тон ту помало подсећа на тон учитеља који се припрема за своју смену. Свестан је да су се његови ђаци лоше понашали док је он био присутан „у разреду“, и није толико наиван да би помислио како се неће побунити и у његовом одсуству. Зато даје упутство Левитима који су носили ковчег завета да Књигу закона ставе одмах поред ковчега како би она била „сведок“. Мојсије не оставља само наставни план за свог заменика. Он оставља сведока. Мојсије говори о Књизи закона као да је то живо биће које има моћ да укори људско срце.

Размислите о закону као „сведоку против“ њих. Како разумемо ту исту идеју коју налазимо у Новом завету? Видети Римљанима 3,19-23. Односно, на који начин нам закон указује на нашу потребу за благодаћу?

У тексту 5. Мојсијева 31, Бог налаже Мојсију да запише песму којој га је Он сам научио. Мојсије је онда требало на научи Израелце тој песми, с намером, као што се каже у 19. стиху: „Да Ми та пјесма буде свједок за синове Израилеве“. Поново видимо да се Божје смернице персонификују. Речи, када се певају, лакше се објављују и шире. А када је песма сведок, она има моћ да наведе људе да се загледају у себе и виде шта она говори о њима.

Чак и кад настојимо да будемо послушни Божјем закону свом снагом коју нам је Он дао, на који начин закон ипак делује као „сведок против“ нас? Како нас тај сведок учи о потреби за еванђељем у нашем животу?

ДА БИ НАПРЕДОВАО

Кроз читаву Библију слушамо и о другим резултатима познавања – и послушања – Божјег закона.

Прочитајте текст Исус Навин 1,7.8. Шта је Господ рекао Исусу Навину, и како се принципи које ту налазимо могу применити на нас данас?

Господ каже Исусу Навину приликом уласка у Ханан: „Само буди слободан и храбар да држиш и твориш све по закону који ти је заповједио Мојсије слуга Мој, не отступај од њега ни надесно ни на lijeво, да би напредовао куда год пођеш“ (Исус Навин 1,7).

Такво виђење напретка, као нуспроизвода послушности, делује помало као супротност схватањима данашњег света о томе чиме се мери напредак. Данас многи верују да су обележја напретка иновативност, креативност и ослањање на себе. Да бисмо напредовали у одређеној делатности, то често захтева изванредан таленат и преузимање ризика.

Међутим, у Божјим очима напредак захтева другачији скуп ресурса. **Прочитајте следеће текстове: Откривење 12,17; Откривење 14,12; Римљанима 1,5; Римљанима 16,26; Јаков 2,10-12. Шта нам сви ти стихови данас говоре о послушности Божјем закону? Односно, зашто је, и поред тога што нас послушност Божјем закону не спасава, ипак толико важно да га држимо?**

Стари завет, Нови завет – неважно је – као хришћани који верују у Библију, позвани смо на послушност Божјем закону. Кршење закона, познато и као грех, води само у бол, патњу и вечну смрт. Ко није лично упознао и сагледао последице греха – резултат кршења Божјег закона? Баш као што је древни Израел напредовао захваљујући послушности Божјем закону (и поред тога што им је благодат такође била потребна), ништа се није променило ни кад је реч о нама данас. Према томе, у склопу хришћанског васпитања и образовања, треба да наставимо да заступамо Божји закон, као главну компоненту онога што значи живети вером и уздати се у Божју благодат.

Какво је ваше лично искуство са последицама греха? Шта сте научили што бисте могли да поделите са другима, да не би и они правили исте грешке?

ТРУД И БОРБЕ ОНИХ КОЈИ ДРЖЕ ЗАКОН

Држање Божјег закона доноси велике користи, као што се види у животу људи којима је Бог дао да напредују. Исус Навин је верно следио Божје прописе и добро је водио израелски народ. Господ је у више наврата казао Израелцима да ће напредовати ако буду послушни Његовом закону.

Прочитајте текст 2. Дневника 31,20.21. Шта се ту наводи као кључни разлог Језекијиног успеха?

У ком год својству да се бавимо подучавањем, морамо наглашавати важност послушности. Али наши слушаоци нису глупи. Они ће пре или касније запазити горку чињеницу да има људи који су верни, драги и послушни, а ипак – шта? Несреће погађају и њих. Како то да објаснимо?

Заправо, ми то и не можемо. Живимо у свету греха и зла, у свету у ком бесни велика борба и нико од нас није имун на то.

Чему нас следећи текстови уче у вези с тим тешким питањем: Марко 6,25-27; Јов 1.2; 2. Коринћанима 11,23-29?

Несумњиво је да добри и верни људи, људи који поштују закон, нису увек успешни, бар не према световном схватању успеха. И у томе се, такође, налази делимичан одговор на то тешко питање, питање које ће се, док будемо говорили о важности закона, несумњиво постављати. Шта тачно подразумевамо под „успехом“? Шта псалмиста каже? „Волим бити на прагу дома Божијега него живјети у шаторима безбожничким“ (Псалми 84,10). Нема сумње да, према световним стандардима, чак ни они који су верни Богу и послушни Његовом закону, нису увек „успешни“, бар за сада. Онима које подучавамо чинимо медвеђу услугу ако тврдимо супротно.

Прочитајте текст Јеврејима 11,13-16. Како нам ти стихови помажу да схватимо зашто и они који су верни ипак пате у овом животу?

ИСУС, НАШ ПРИМЕР

Исус Христос, Божји Син, једини је провео свој људски живот у савршеној послушности Оцу – у савршеној послушности Божјем закону. Он је то чинио не само зато да би био наша Замена, што је био, већ и да би био наш Пример, што је такође био.

Прочитајте следеће текстове: Лука 2,51.52; Филибљанима 2,8; Јеврејима 5,8; Јован 8,28.29. Како нас они подсећају на послушност коју је Христос показивао током читавог свог живота?

Можда је Јован то најбоље изразио кад је записао следеће: „Који говори да у Њему стоји, и тај треба тако да ходи као што је Он ходио“ (1. Јованова 2,6). Кад задржимо свој поглед на Христовом животу и Његовој служби на земљи, лако запажамо да је Он угодни Оцу својом послушношћу. Христос је испунио пророчанства и уздизао Божје законе читавог свог живота.

Баш као што је Бог рекао Мојсију да запише Његов закон да би био сведок Израелу, Христос је био живо отелотворење тог сведока својим апостолима, ученицима, грешницима и светима. Сада, уместо низа правила која треба да следимо, ми имамо пример Исуса, људског бића од крви и меса, који такође треба да следимо.

Као учитељи, који бисмо бољи узор могли понудити својим ученицима од Исуса и Његове послушности Оцу?

„Та назови вера у Христа која тврди да ослобађа људе обавезе послушности према Богу, није вера већ дрскост. 'Јер сте благодаћу спасени кроз вјеру'. А 'вјера, ако нема дјела, мртва је по себи' (Ефесцима 2,8; Јаков 2,17). Још пре него што је дошао на Земљу, Исус је казао: 'Хоћу чинити вољу Твоју, Боже мој, и Закон је Твој мени у срцу' (Псалми 40,8). А непосредно пре свог вазнесења на Небо, изјавио је: 'Ја одржах заповијести Оца својега и остајем у љубави Његовој' (Јован 15,10). Свето писмо каже: 'По том разумијемо да Га познасмо, ако заповијести Његове држимо... Који говори да у Њему стоји, и тај треба тако да ходи као што је Он ходио' (1. Јованова 2,3-6).“ – Елен Г. Вајт, Пут Христу, стр. 61 (ориг.)

Шта можете предузети да бисте боље следили Христов пример у свим областима свог живота, и самим тим постали бољи учитељ другима? Мада је то већ помало стара, отрцана фраза, зашто ипак оно што чинимо – наша дела – говоре толико гласније од наших речи?

„Љубав, основ стварања и спасења, представља и основ правог васпитања. То је разјашњено у закону који је Бог дао као водич за живот. Прва и највећа заповест гласи: ’Љуби Господа Бога својега свијем срцем својијем, и свом душом својом, и свом снагом својом, и свом мисли својом’ (Лука 10,27). Волети Њега, бескрајно, свезнајуће Биће, свом снагом, свим умом и срцем подразумева најузвишенији развој сваке способности. То значи да у целом бићу – телу, уму, као и души – треба да се обнови Божји лик.

Друга заповест слична је првој: ’Љуби ближњега својега као самога себе’ (Матеј 22,39). Закон љубави захтева посвећење тела, ума и душе служби Богу и нашим ближњима. Ова служба, која чини да будемо благослов другима, доноси највећи благослов нама самима. Несебичност је темељ сваког правог развоја. Кроз несебичну службу, до највише мере развијамо сваку своју способност. Све више и све потпуније постајемо судеоници у божанској природи. Постајемо спремни за небо, јер примамо небо у своје срце.“ – Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 16 (ориг.)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Као стари Израел, и ми треба да волимо Бога и да Га се бојимо у исто време (Матеј 22,37; Откривење 14,7). Разговарајте у разреду више о томе како можемо осећати и једно и друго. Одговорите и на питање: Зашто те две заповести не противрече једна другој?
2. Каква је разлика између постављања стандарда и доношења правила? Према вашем искуству, да ли је адвентизам више заинтересован за постављање високих стандарда унутар своје заједнице верника, или за доношење правила која уједињују ту заједницу? Шта Свето писмо каже о постављању високих стандарда за себе? За своју породицу? За своју цркву?
3. Како постижемо праву равнотежу у истицању колико је послушност Божјем закону важна, док у исто време објашњавамо зашто та послушност није извор нашег спасења?
4. Прочитајте цео Псалом 119 и запазите колико пута се помињу послушност, слобода, закони, прописи и заповести. Шта Псалмиста заправо хоће да нам саопшти на ту тему?

ОЧИ ГОСПОДЊЕ – БИБЛИЈСКИ ПОГЛЕД НА СВЕТ

Текстови за проучавање у току седмице: Приче Соломунове 15,3; Јов 12,7-10; Ефесцима 6,12; Откривење 20,5,6; Јован 1,1-14; Марко 12,29-31.

Текст за памћење: „Очи су Господње на сваком мјесту гледајући эле и добре“ (Приче Соломунове 15,3).

Пољски песник Чеслав Милош написао је поему која почиње описом замишљених животиња: зечева који говоре, верерица које говоре, и томе слично. Оне имају „толико тога заједничког са стварним животињама“, изјавио је „колико и наше поимање света са реалним светом“. А онда је, на крају те поеме, написао: „Размишљајте о томе и дрхтите“.

„Дрхтати“ је можда прејака реч, али је чињеница да много тога што људи мисле о овом свету може бити потпуно погрешно. На пример, током скоро 2.000 година, најпаветнији и најобразованији људи сматрали су да је земља непокретна и да се налази у средишту свемира. Данас, многи од најпаветнијих и најобразованијих људи сматрају да су људска бића еволуирала из нечега што је испрва представљало најједноставнији облик живота.

Као људска бића, ми никад не гледамо на свет из неутралне позиције. Ми га посматрамо, увек и једино, кроз одређени филтер који утиче на наше тумачење и разумевање света око нас. Тај филтер се зове „поглед на свет“, и од пресудне је важности да своје младе, али и старије чланове цркве, учимо библијском погледу на свет.

Један професор са Оксфорда својевремено је теоретисао да ни ми, ни овај свет, нити било шта око нас – не постојимо заиста. Ми смо, наводно, само дигитална створења начињена од стране извесне расе ванземаљаца који имају супермоћне компјутере.

Премда је то занимљива теорија, она не пружа одговор на кључно питање: Каква је природа реалности?

Постоје два могућа, веома уопштена одговора, мада је само један рационалан. Први је да васиона – и све што је у њој, укључујући и нас – једноставно постоји. Ништа је није створило ни обликовало. Она је једноставно ту. То је просто гола чињеница. Нема Бога, нема богова, нема ничег божанског. Реалност је чисто материјална, чисто природна. Као што је неко рекао још пре 2.500 година (то није нова идеја), постоје само „атоми и празнина“.

Друго виђење подразумева да је неко божанско биће (или бића) створило васиону. То заиста звучи логичније, рационалније и разумније од идеје да васиона једноставно постоји без икаквог објашњења за то. Ово виђење обухвата и природни свет, свет „атома и празнине“, али није ограничено на њега. Оно упућује на реалност која је шира, дубља и сложенија од атеистичко-материјалистичког одговора који се данас тако често чује.

Шта следећи текстови имају да кажу о идејама које смо поменули у данашњој поуци: Псалми 53,1; Приче Соломунове 15;3; Јован 3,16; Исаија 45,21; Лука 1,26-35?

Срж сваког хришћанског поучавања је не само реалност Божјег постојања, већ и истина о томе какав је Он Бог – лични Бог који нас воли и комуницира с нама. Он је Бог чуда који, премда користи природне законе, није њима ограничен и може да их превазиђе када то хоће (као у случају девичанског зачећа Исуса Христа). Изношење таквог гледишта је нарочито важно у наше време, јер толики део интелектуалног света, тврдећи (погрешно) да наука то подржава, отворено и некритички заступа атеистички и натуралистички поглед на свет.

Размислите о томе како је узак и ограничен атеистички поглед на свет у поређењу са библијским погледом, који (као што је претходно поменуто) обухвата природни свет, али није њиме ограничен. Зашто је, напослетку, библијски поглед на свет, теистички поглед на свет, једноставно логичнији и рационалнији у односу на атеистички?

Пре много година, немачки писац и мислилац по имену Готфрид Вилхелм Лајбниц поставио је вероватно најосновније могуће питање: „Зашто постоји нешто уместо да не постоји ништа?“

Како следећи текстови одговарају на Лајбницово питање: 1. Мојсијева 1,1; Јован 1,1-4; 2. Мојсијева 20,8-11; Откривење 14,6.7; Јов 12,7-10.

Фасцинантно је како се у Библији Божје постојање једноставно подразумева. Текст 1. Мојсијева 1,1 не почиње са гомилом логичких аргумената (мада многи постоје) у прилог Божјем постојању. Ту се Његово постојање просто подразумева (видети такође 2. Мојсијева 3,13.14), и од тог полазишта, Бог као Створитељ и сва истина откривају се на страницама Библије.

Учење о стварању такође представља основ сваког хришћанског образовања. Све у шта ми верујемо као хришћани – баш све – почива на учењу о шестодневном стварању. Библија не отпочиње изјавом о помирењу, закону, крсту, васкрсењу, нити о Другом доласку.

Не, она почиње изјавом о Богу као Створитељу, јер ниједно од тих других учења не би имало никаквог смисла независно од реалности о Богу као Створитељу.

Дакле, да поновимо – у оквиру библијског погледа на свет морамо наглашавати важност учења о стварању. Стављање нагласка на то учење постаје веома важно, јер се оно данас суочава са директним нападом у име науке. Учење о еволуцији – о милијардама година постепеног развоја живота на основу саме случајности – скоро је сасвим уништило поверење у Библију код небројених милиона људи. Тешко је замислити неко учење које би било у већој супротности са Библијом и хришћанском вером уопште него што је то теорија еволуције. Зато је идеја да се еволуција може некако довести у склад са библијским учењем о стварању чак и гора од атеистичког схватања еволуције. То се не може учинити, бар не без изругивања Библији и хришћанској вери у целини.

Бог нас позива да седмину свог живота, сваке седмице, проведемо у сећању на шестоднев стварања, а то је нешто што Он иначе не тражи кад је у питању било које друго учење. Шта би то требало да нам каже о важности коју то учење има за хришћански поглед на свет?

Као што смо већ навели у уводном делу, нико од нас не сагледава свет из неке неутралне позиције. На пример, атеиста посматра дугу на небу и не види ништа сем једног природног феномена. Она за њега нема никакав значај изузев онога који су људи одлучили да јој дају. За разлику од тога, неко ко је посматра са библијског становишта, види не само природни феномен – преламање светлости кроз водене капи, већ и потврду Божјег обећања да неће поново уништити свет водом (1. Мојсијева 9,13-16). „Колико је Бог био сажалив и саосећајан према својим палим створењима када је одлучио да стави прекрасну дугу у облаке као знак свог завета с људима!... Божја намера била је да деца каснијих нараштаја, кад буду питала за значење тог величанственог лука који премошћује небеса, њихови родитељи могу да понове причу о Потопу и да им кажу да је Свевишњи затегао лук и ставио га у облаке као потврду обећања да вода више никад неће преплавити Земљу.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 106 (ориг.)

За адвентисте седмог дана Библија остаје основни текст на ком се заснива наша вера. Она заступа поглед на свет, „филтер“, на основу ког треба да посматрамо и разумемо свет, који иначе може бити веома обесхрабрујуће и компликовано место. Свето писмо ствара образац који нам помаже да боље разумемо реалност у којој се налазимо и чији смо део, а која нас често збуњује.

Које нам истине, садржане у следећим текстовима, могу помоћи да боље разумемо стварност у којој живимо: Ефесцима 6,12; Марко 13,7; Римљанима 5,8; Римљанима 8,28; Проповедник 9,5; Откривење 20,5.6?

Као адвентисти седмог дана морамо се чврсто држати учења Библије, јер је то Божја истина откривена људима, која нам објашњава много тога у вези са овим светом, што иначе не бисмо знали нити разумели. Према томе, целокупно хришћанско образовање мора бити засновано и утемељено на Божјој Речи, а свако учење у супротности с њом мора се одбацити.

Која учења Библије противрече другим веровањима којих се људи држе? Чему би та разлика требало да нас научи у вези с тим колико је важно да се верно држимо Божје Речи?

ОБОЖАВАЊЕ СПАСИТЕЉА

Колико год да је учење о стварању кључно за нашу веру, оно ипак не стоји само за себе, поготово у Новом завету. Оно често долази удружено, чак и нераскидиво повезано са учењем о спасењу. А разлог томе је што, искрено говорећи, у палом свету греха и смрти, стварање само по себи није довољно. Живимо, боримо се, патимо (сви ми) – и шта онда? Умиремо и на крају се не разликујемо много од животињских лешева остављених поред пута.

Чега има великог у томе?

Ипак, имамо и учење о спасењу које је такође кључно за наш поглед на свет – а то значи да у средишту свега у шта верујемо имамо Исуса Христа, и то распетог и васкрслог.

Прочитајте текст Јован 1,1-14. Шта нам он говори о томе ко је био Исус и шта је Он учинио за нас?

Погледајмо такође и поруку првог анђела: „И видјех другога анђела гдје лети посред неба, који имаше вјечно Јеванђеље да објави онима који живе на земљи, и свакоме племену и језику и кољену и народу. И говораше великијем гласом: Бојте се Бога, и подајте Му славу, јер дође час суда Његова; и поклоните се Ономе који је створио небо и Земљу и море и изворе водене“ (Откривење 14,6.7). Запазите да је „вечно еванђеље“ директно повезано са Богом као Створитељем. А кад схватимо да је Бог који нас је створио исти Онај који је, у људском телу, преузео на себе казну за наш грех – није чудо што смо позвани да Га обожавамо. Како бисмо другачије уопште и могли да одреагујемо кад схватимо какав је Бог заиста?

Из тог разлога, Христос, и то распети, мора остати полазиште и срж свега што учимо. Штавише, то учење мора да обухвати и Христов други долазак, јер нам Његов први долазак, без другог, не би много вредео, зар не? Могли бисмо слободно да тврдимо, на основу Писма, да су Христов први и други долазак делови једне исте целине – плана спасења.

Бавите се детаљније мишљу изнетом у 1. поглављу Еванђеља по Јовану – да је Бог који је створио све „што је постало“ (Јован 1,3), заправо исти Онај који је умро на крсту ради нас. Зашто би, дакле, богослужење требало да буде наша незадржива природна реакција на све што нам је откривено?

БОЖЈИ ЗАКОН

У Француској, пре доста година, народ је расправљао о питању смртне казне – да ли је треба укинути или не? Они који су се залагали за њено укидање позвали су познатог француског писца и филозофа, Мишела Фукоа, замоливши га да напише чланак у њихову корист. Међутим, оно за шта се он у том чланку заложиио није било само укидање смртне казне, већ и свих казнено поправних установа, и пуштање на слободу свих затвореника.

Зашто? Зато што су, за Мишела Фукоа, сви морални стандарди само људске конструкције, идеје које спроводе људи на власти да би контролисали масе. Због тога, по њему, ти морални прописи немају никакав стварни легитимитет.

Колико год да је екстреман његов став, оно што овде видимо је логична последица проблема који заправо и није тако нов. Мојсије се бавио тим проблемом у древном Израелу пре више хиљада година. „Не чините како ми сада овдје чинимо, што је коме драго“ (5. Мојсијева 12,8; видети такође Судије 17,6; Приче Соломунове 12,15).

Међутим, ако не треба да радимо оно што је исправно само у нашим очима – то јест, ако ми сами нисмо довољно праведни, свети и објективни да бисмо знали шта је морално исправно – како онда да знамо шта треба да радимо? Одговор гласи, наравно, да нам је Господ који нас је створио дао и морални кодекс по ком треба да живимо. Можда наше очи не могу да разлуче шта је исправно, али Господ то свакако може.

**Чему нас следећи текстови уче у вези са моралним понашањем:
5. Мојсијева 6,5; Марко 12,29-31; Откривење 14,12?**

Ако хоћемо да спасење буде у фокусу нашег хришћанског погледа на свет, онда (као што смо видели прошле седмице), то мора бити и Божји закон, Десет заповести. Уосталом, од чега смо спасени ако не од греха, што је, у ствари, прекршај закона (Римљанима 3,20)? Еванђеље заправо нема смисла одвојено од Божјег закона, и по томе једино знамо да је закон и даље обавезујући за нас, премда не може да нас спасе. (Зато нам је потребно еванђеље.)

Према томе, целокупно васпитање и образовање адвентиста седмодана мора наглашавати оно што је Елен Вајт назвала „трајношћу закона“ (видети Велика борба, стр. 63 (ориг.), што обухвата и Суботу. Ако васпитање треба да допринесе томе да се Божји лик, колико год је то могуће, обнови у нама у овом животу, онда се, чак и на најосновнијем нивоу, Божји закон мора држати – у светлу Христовог примера, као морални кодекс који нам показује шта је заиста исправно у Божјим очима.

„Прави циљ васпитања је обнављање Божјег лика у души.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 595 (ориг.)

Имајући ту мисао на уму, можемо да видимо зашто је поуздан хришћански поглед на свет од суштинске важности за адвентистичко образовање. Напоследку, као што смо раније запазили, образовање само по себи није нужно добро. Људи могу бити образовани, чак и високо образовани, а ипак заступати идеје и ставове супротне начелима која налазимо у Библији. Због тога се наш образовни систем, као адвентиста седмог дана, мора заснивати на хришћанском погледу на свет. То онда значи да све области образовања у општем смислу, науке, историје, морала, културе и свега осталог, треба изучавати из те перспективе, уместо из оне која јој противречи, или је једноставно игнорише. Осим тога, као што смо раније казали, али је добро да поновимо – не постоји неутрална перспектива. Целокупан живот, целокупна реалност сагледава се кроз филтере нашег погледа на свет, било да је такав поглед пажљиво и систематично промишљен или не. Дакле, од кључне је важности да библијски поглед на свет буде основ целокупног васпитања и образовања адвентиста седмог дана.

ЗА РАЗГОВОР:

1. Којих примера из историје можете да се сетите када је целокупан систем образовања био (или је још увек) веома деструктиван? Где се то дешавало, чему су људи ту били поучавани, и шта можемо научити на основу тих примера? Како да заштитимо свој образовни систем од тих деструктивних утицаја?
2. Ове седмице размотрили смо неке од кључних елемената хришћанског погледа на свет – Божје постојање, стварање, Библију, план спасења и Божји закон. Који би још важни елементи требало да буду обухваћени сваком целовитом формулацијом хришћанског погледа на свет?
3. Један мислилац из осамнаестог века записао је следеће: „О, савести! Савести! Ти која си божански инстинкт, поуздан водич неуким и ограниченим, мада и интелигентном и слободном бићу – ти си непогрешиви судија о добру и злу, који чини да човек подсећа на Божанство.“ Шта је исправно а шта погрешно у том ставу?
4. Размотримо поново следећу изјаву Елен Вајт: „Прави циљ васпитања је обнављање Божјег лика у души.“ Шта то значи? У ком смислу нам то показује зашто се адвентистичко образовање, у много чему, мора толико разликовати од начина на који овај свет посматра образовање?

ИСУС КАО ВРХУНСКИ УЧИТЕЉ

Текстови за проучавање у току седмице: Јеврејима 1,1-4; 2. Коринћанима 4,1-6; Јован 1,14.18; 14,1-14; Филибљанима 2,1-11; 2. Коринћанима 5,16-21.

Текст за памћење: „Јер Бог који рече да из таме засвијетли Видјело, засвијетли у срцима нашим на светлост познања славе Божије у лицу Исуса Христа“ (2. Коринћанима 4,6).

Били Грејем је забележио причу о нечему што је доживео кад је посетио војнике у једној теренској болници у друштву њиховог генерала. Један млади војник „био је тако тешко рањен да је лежао с лицем надоле на лежаљци направљеној од платна и метала“. Лекар је шапнуо Грејему: „Сумњам да ће икад више моћи да хода.“ Тај војник је замолио генерала: „Господине,... борио сам се за вас, али вас никад нисам видео. Могу ли да вам видим лице?“ Генерал се спустио на земљу, подвукао се под лежаљку и разговарао са војником. Док их је Грејем посматрао, једна војникова суза пала је на генералов образ.

У тренутку Исусовог рођења, човечанство је било тешко рањено и крварило је, у очајничкој потреби за исцељујућом визијом Бога. Као да је преклињало: „О, Боже, можемо ли да Ти видимо лице?“ Шаљући свог Сина на ову планету, Отац је послао врхунског Учитеља са задатком – да покаже човечанству Његово лице. Од тада, ми имамо чудесно преимућство да посматрамо „светлост познања славе Божије у лицу Исуса Христа“ (2. Коринћанима 4,6).

Док посматрамо како се тај врхунски Учитељ спушта на замљу, шта можемо научити од Њега?

ОТКРИВЕЊЕ ОЦА

Које најважније појединости о Исусу апостол износи на почетку Јеврејима посланице? (Јеврејима 1,1-4).

Новозаветни аутори у више наврата стављају акценат на једну значајну мисао: Исус долази на земљу да покаже људима ко је Отац. У прошлим временима, Бог се откривао делимично преко пророка. У Исусу смо, међутим, добили коначно и потпуно откривење Бога.

Осим тога, Исус је у својој личности „сјајност славе“ (Јеврејима 1,3). Као грешни људи, ми не бисмо могли да издржимо пун приступ Божјој слави, али, као утеловљени Син, Исус је веран одраз те славе. Ипак, у Христовој људској природи она је пригушена, тако да можемо да је посматрамо и јасно разумемо Божји карактер.

Исус је такође и „обличје бића Његова“ (Јеврејима 1,3). Израз који је ту употребљен, грчка реч *charactēr*, понекад се користила да опише отисак који печат прави у воску или лик утиснут на ковани новац. Дакле, Исус је „тачан отисак Божјег бића“ (Јеврејима 1,3).

Ако желимо да упознамо Оца, морамо пажљиво слушати шта врхунски Учитељ говори о Њему. А морамо и посматрати тог врхунског Учитеља. Јер, Отац се огледа у Сину.

Упоредите Јеврејима 1,1-4 са 2. Коринћанима 4,1-6. Према 2. Коринћанима 4,1-6, ко је Исус и шта можемо да научимо од Њега?

Док су поучавали људе о Богу, Павле и његови сарадници настојали су да верно одражавају Исусову учитељску службу. Као „обличје Бога“ (2. Коринћанима 4,4), Исус нам је донео сазнање о Богу Оцу. Тако и Павле избегава преваре и извртање Божје Речи и, уместо тога, јасно износи истину (2. Коринћанима 4,2).

Као што је Бог, приликом стварања, употребио светлост да би развејао таму, тако нам је дао и свог Сина, Исуса, да разagna погрешно виђење Бога и покаже нам истину о Њему. Управо у „лицу Исуса Христа“ ми стичемо најјасније сазнање о Богу (2. Коринћанима 4,6).

Исус је био веран одраз свог Оца, а то смо и ми позвани да будемо, као што нам је речено: „Угледајте се, дакле, на Бога, као љубазна дјеца“ (Ефесцима 5,1). Шта то значи, и шта можемо научити од Исуса о томе како да будемо Божји „имитатори“?

У дирљивом уводу свог Еванђеља (Јован 1,1-18) Јован описује Исуса као вечну „Реч“. Јованове тврдње о Исусу нису бојаљливе и ограничене, већ одважне и космичких размера. Исус је постојао пре него што је свет створен – од вечности. Заправо, Исус је чинилац стварања (Јован 1,2.3). Он је „видјело људима“ (Јован 1,4) и, као Реч која је дошла на свет, Он „обасјава свакога човјека“ (Јован 1,9).

Шта се, према Јовану, догодило као резултат тога што је Христос постао људско биће? Какву је светлост Он, као Реч, донео? Које квалификације Он поседује да би то учинио (Јован 1,14.18)?

„Светлост се појавила кад је тама у свету била најгушћа...

Постојала је само једна нада за људски род... да се у свету обнови знање о Богу.

Христос је дошао да обнови то знање. Он је дошао да побије лажно учење, којим су Бога погрешно представљали они који су тврдили да Га познају. Дошао је да јасно покаже природу свог Закона, да својим карактером открије лепоту светости.“ - Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 74-76 (ориг.)

Све што је Исус радио у свом животу на земљи имало је једну једину сврху: „Открити Бога да би се уздигло човечанство“ – Васпитање, стр. 82 (ориг.)

Сам Исус каже: „Који видје Мене, видје Оца“ (Јован 14,9). На основу чега Исус износи такву тврдњу? Зашто Он то чини? Видети Јован 14,1-14.

Можемо доћи у искушење да критикујемо Филипову непромишљену изјаву (Јован 14,8), јер након вишегодишњег блиског заједништва са Исусом, он још увек није схватао суштину утеловљења – чињеницу да је Исус дошао да покаже Очев карактер. Можда данашњи учитељи могу да нађу извесну утеху у томе што је и један од ученика врхунског Учитеља направио такву грешку! Међутим, Филипова изјава је вероватно забележена – не да би нам пружила разлог за критиковање, већ прилику да преиспитамо себе. Колико дуго већ ми ходамо са Исусом? И да ли Га разумемо имало боље него што га је Филип разумео? „Који видје Мене, видје Оца.“

ЧИТАЊЕ МИСЛИ ВРХУНСКОГ УЧИТЕЉА

**Какве су бриге мориле Павлово срце у вези са заједницом у Фи-
либи док им је писао своју посланицу? Видети: Филибљанима
2,1-4; Филибљанима 4,2.3.**

Текст Филибљанима 2,1-11 представља једну од најдубљих порука у целој Библији. Он говори о Христовом препостојању, о Његовом божанству, утеловљењу, о Његовој људској природи и прихватању смрти на крсту. Он описује дугачак, тежак, стрми пут којим се Исус спустио с неба до Голготе (Филибљанима 2,5-8). Али ту је описано и како Отац уздиже Исуса на положај свеопштег обожавања (Филибљанима 2,9-11). Мноштво задивљујућих истина сажето је у тим стиховима.

**Како Павле отпочиње текст Филибљанима 2,5-11? Од свих до-
гађања из Исусовог живота које он ту велича, за које, по вашем
мишљењу, Павле очекује да се огледају и у личном животу ве-
рника? Видети Филибљанима 2,6-11.**

Павле се нада да ће верници у Филиби, који су били склони пре-пирању, научити нешто од Исуса и Његовог утеловљења. Ако је Исус могао да прихвати људско обличје – „узевши обличје слуге, поставши као и други људи“ (Филибљанима 2,7) – па чак и да се подвргне распећу, колико би више они требало да се потчињавају једни другима из љубави?

Ти текстови нас подсећају да има много тога што треба да научимо од врхунског Учитеља, Исуса. Ми учимо из порука које је Он износио током своје овоземаљске службе. Учимо на основу чуда која је чинио и начина на који је поступао према другима. Можемо покушати и да уредимо своје односе са другима по угледу на Његову велику самилост и спремност да славу неба замени за обичне јасле (каква поука за нас!).

Насупрот томе, свет нас сувише често позива да величамо себе, да се хвалимо властитим достигнућима. Међутим, од јасли из Витлејема и од врхунског Учитеља учимо нешто другачије – да се Божје велико дело васпитања и спасења не остварује величањем себе, већ понизношћу пред Богом и прихватањем да постанемо слуге другима.

**С каквом ситуацијом се суочавате, можда управо сада, а која би
могла да вам пружи одличну прилику да, понизивши себе, буде-
те Христов одраз пред другима?**

ВРХУНСКИ УЧИТЕЉ И ПОМИРЕЊЕ

Људски односи се сувише често прекидају. Ми се отуђујемо једни од других. Особа која нам је некад била близак пријатељ, с временом постаје неко у ког више немамо поверења. Међутим, такав прекинути однос може да се поправи, и кад се то догоди, доживљавамо чудо помирења. Мало је људских искустава која су тако пријатна.

У ком смислу помирење лежи у сржи Христовог утеловљења и Његове улоге врхунског Учитеља? Видети 2. Коринћанима 5,16-21.

Ако се осећамо блаженим када се обнови неки наш однос са другим људским бићем, како би тек требало да се осећамо због сазнања да смо помирени са Богом? У 2. Коринћанима 5,16-21, Павле јасно каже ко врши помирење – Бог Отац је преузео иницијативу у поправљању нашег нарушеног односа с Њим, и то дело помирења остварио је „кроз Исуса Христа“ (2. Коринћанима 5,18). „Јер је Бог у Христу помирио свијет са Собом“ (2. Коринћанима 5,19).

А опет, ми не треба да будемо само пасивни уживаоци радости помирења. Треба да учимо од врхунског Учитеља. Својим утеловљењем Исус је узео активно учешће у делу помирења. А и ми смо позвани да узмемо учешћа у томе. Бог нас је помирио са собом преко Христа. И нама је сада, као и Павлу, поверена „служба помирења“ (2. Коринћанима 5,18).

Колошанима 1,15-20 представља још један од сјајних новозаветних текстова у вези са Христовим утеловљењем. Често сматран за химну, први део текста говори о Христовој улози у стварању (Колошанима 1,15-17), док се други део усредсређује на Христову улогу у откупљењу (Колошанима 1,18-20). Кроз Христову улогу Створитеља – Искупитеља, Бог је помирио све са собом. Дело помирења које Бог остварује преко Христа има космичке размере, и утиче на „све, било на земљи или на небу“ (Колошанима 1,20).

Мада никад не бисмо успели да досегнемо космичке размере помиритељског дела врхунског Учитеља, ипак смо позвани да у „служби помирења“ узмемо учешћа унутар своје сфере утицаја (2. Коринћанима 5,18). Да ли би то могло бити оно што је Исус мислио кад се молио: „Као што си Ти Мене послао у свијет, и Ја њих послао у свијет“ (Јован 17,18)?

На које практичне начине можемо опонашати Божју помиритељску улогу? Односно, у којим ситуацијама у овом тренутку (ако таквих има), можемо помоћи људима да се помире једни с другима?

ПРВИ ЂАЦИ ВРХУНСКОГ УЧИТЕЉА

У једном тренутку, била је то група обичних пастира која је бринула о осредњем стаду оваца изван једног малог града. У следећем тренутку, они су били сведоци величанствене појаве анђела који су носили запањујућу, чудесну вест која ће уздрмати свет. Покренути тим призором, потражили су дете чији су долазак анђели најавили.

Замислите да стојите заједно с тим пастирима и нетремице гледате у јасле. Шта бисте видели? Прочитајте текст Лука 2,8-20.

Морамо се дивити првим ђацима врхунског Учитеља – Јосифу, Марији и пастирима. Скромни услови Исусовог рођења нису давали никакву назнаку да је у питању чудо утеловљења – да је у личности тог Детета Бог постао Једно са човечанством. Међутим, уз помоћ визија, снова и анђела, ти Његови први ученици били су оспособљени да гледају даље од оног што се споља могло видети приликом Исусовог рођења. Пастири су објавили осталима идентитет тог новорођенчета – да је Он „Спас, који је Христос Господ“ (Лука 2,11; упоредити са текстом Лука 2,17).

Како су мудраци реаговали на вест о Исусовом рођењу? Како је Ирод реаговао? Видети Матеј 2,1-12.

Још пре него што је изговорио своју прву параболу и учинио прво чудо, врхунски Учитељ био је достојан нашег обожавања због саме чињенице ко је Он био. Да бисмо у потпуности ценили Исусову каснију учитељску службу, морамо се придружити тим раним ђацима – мудрацима у њиховом обожавању врхунског Учитеља. Јер, Онај чијим се учењима дивимо је нешто више од мудрог просветитеља. Он је Бог који је дошао да пребива с људима. Хришћанско образовање је укорењено у обожавању Христа.

Заједно са мудрацима, пастирима и анђелима, и ми смо позвани да обожавамо Христа, новорођеног Цара – и да у беби Исусу сагледамо реалност самог Бога.

Размислите о томе шта Исусово утеловљење значи кад је реч о Божјем карактеру. Створитељ читаве васионе, која је превелика да бисмо успели да је схватимо – тај Бог је „понизио себе“ дошавши међу људе, живео је тако као што је Исус живео, а затим умро на крсту, преузимајући на себе казну за наше грехе. Зашто је то тако добра вест?

Прочитајте поглавље под насловом „Учитељ од Бога дошао“ у књици Васпитање од Елен Вајт.

„Свако право васпитно дело има своје средиште у Учитељу кога је Бог послао. О том делу у данашње време, као и о делу које је Он основао пре осамнаест векова, Спаситељ говори следећим речима: 'Ја сам Први и Посљедњи.'

'Ја сам Алфа и Омега, Почетак и Свршетак' (Откривење 1,17.18; 21,6).

У присуству таквог Учитеља, и поред таквих прилика за стицање божанског васпитања, није ли више него бесмислено тражити васпитање мимо Њега – тежити за мудрошћу мимо Мудрости, за истином одбацујући Истину, за просветљењем мимо Светлости, за живљењем без Живота – окренути се од Извора живе воде и копати себи студенце испроваљиване који не могу да држе воду?

Он и сада позива: 'Ко је жедан нека дође к Мени и пије. Који Ме вјерује, као што Писмо рече, из његова тијела потећи ће ријеке живе воде.' 'Вода што ћу му Ја дати биће у њему извор воде која тече у живот вјечни' (Јован 7,37.38; 4,14).“ – Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 83 (ориг.)

„Драги учитељу,...

Да би се најбоље припремио за свој рад, упућујем те на речи, живот и методе Учитеља над учитељима. Позивам те да размишљаш о Њему. Он је твој прави идеал. Посматрај Њега, размишљај о Њему све док Дух божанског Учитеља не завлада твојим срцем и животом.

Ако 'откривенијем лицем гледамо славу Господњу, преображавамо се у то исто обличје' (2. Коринћанима 3,18).

То је тајна твог утицаја на ученике. Одражавај Њега.“ – Васпитање, стр. 282 (ориг.)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Које вредности и који поступци су посебно важни за хришћанске учитеље и ученике који озбиљно схватају идеју о учењу од утеловљеног врхунског Учитеља?
2. Хришћански родитељи и учитељи треба да досегну високо мерило – да одражавају Божји карактер какав је откривен Исусовим утеловљењем. Шта би требало да радимо кад не успемо да досегнемо то високо мерило?
3. Дискутујте у разреду о питању постављеном при крају одељка за четвртак. Чему нас Исусово рођење, живот и смрт уче у вези са Божјим карактером? Зашто би то требало да буде тако утешно за нас, поготово у тренуцима великих искушења?

ЈОШ НЕКЕ ПОУКЕ ОД ВРХУНСКОГ УЧИТЕЉА

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 3,1-11; Римљанима 5,11-19; 1. Мојсијева 28,10-17; Јован 1,1-14; Матеј 15,21-28; Марко 10,46-52.

Текст за памћење: „А Исус рече му: **Иди, вјера твоја по­може ти. И одмах прогледа, и отиде путем за Исусом**“ (Марко 10,52).

Ко се међу нама никад није постидео себе? Ко међу нама није учинио нешто о чему нам је болно и да размишљамо, и због чега бисмо устукнули ужаснути при помисли да би други могли то да сазнају? По свој прилици, сви смо то доживели, зар не?

Замислите онда како је било Адаму и Еви након што су јели плод са забрањеног дрвета. Или Јакову кад је преварио свог оца да би задобио предност у односу на свог старијег брата, и касније, кад је морао да бежи од братовљевог гнева. Како је уопште могао да спава ноћу? А замислите тек да сте она жена која је била ухваћена у самом чину прељубе (Јован 8,4). Давид је такође нешто слично доживео, а 32. Псалам представља дирљив израз и признање онога што је тада осећао.

Наравно, то је један од разлога што еванђеље има свеопшти значај и што је Христос умро за цело човечанство. Какве год да су наше разлике, несумњиво постоји нешто што нас повезује – наша свеопшта грешност.

Отуда, право хришћанско васпитање и образовање мора да нас упути на једино решење за наше прилично суморно стање. Ове седмице ћемо поближе погледати наше једино решење – нашег врхунског Учитеља.

УМЕСТО СКРИВАЊА

Прочитајте текст 1. Мојсијева 3,1-11. Зашто је Бог питао Адама: „Где си?“

У причама о Паду уобичајено је да се забрањени плод описује као јабука. Али текст то не каже. То је једноставно био „род с онога дрвета“ (1. Мојсијева 3,3). Врста плода није битна. Једење с тог дрвета било је забрањено, јер је то дрво нешто представљало. Оно је представљало искушење да се Бог одгурне у страну и да се каже: „Ја могу да будем мерило за себе. Ја могу да будем свој лични Бог. Ја имам ауторитет над Божјом Речју.“

Али, кад је змија навела Адама и Еву да једу плод с тог дрвета, њихов живот је, сасвим извесно, склизнуо са трасе. И онда, кад су осетили да је Бог у близини, покушали су да се сакрију „међу дрвета у врту“ (1. Мојсијева 3,8).

Како је необично то што је Бог питао Адама: „Где си?“ Бог је сигурно већ знао где је он. Можда је Господ поставио то питање да би помогао Адаму и Еви да схвате шта заправо раде – крију се – као резултат онога што су урадили. Односно, помагао им је да увиде тужне последице свог поступка.

Прочитајте текст Римљанима 5,11-19 у ком Павле, у више наврата, директно повезује оно што су Адам и Ева учинили у Едему са оним што је Исус учинио на крсту. Шта нам то говори у прилог чињеници да је Исус дошао да поништи оно што је Адам учинио?

Могло би се рећи да је план спасења Божји одговор на реакцију Адама и Еве. Они су се крили од Бога са осећајем стида и кривице због свог греха, а Он је дошао да их избави. И ми смо, на неки свој начин, учинили исто, али Исус је дошао да нас спасе. Зато би се питање: „Где си?“ могло поставити и нама. Односно, где се ми налазимо, са својим грехом и кривицом, у односу на Исуса, и шта је Он учинио да нас спасе од тога?

Шта год да се подразумева под хришћанским образовањем, зашто оно неизоставно мора да обухвати, чак и да нагласи чињеницу да је скривање од Бога наше природно стање, а затим да нас упуту на Исуса као на једино решење?

Прочитајте текст 1. Мојсијева 28,10-17. Какав је контекст ове приче и чему нас она учи у вези са Божјом благодаћу према онама који се, у извесном смислу, налазе у бекству од својих греха?

У односу према осталим члановима своје породице, Јаков је, уз помоћ мајке, починио сурову превару – и сад је плаћао за то. Брат му је слао насилне претње, и он је постао бегунац, упутивши се према Харану, месту где је живео његов ујак. Све је у том тренутку било неизвесно и застрашујуће.

Једног дана Јаков је пешачио до сутона, а онда је пао мрак. Нашао се усред недођије, а небо му је било једини кров над главом. Употребивши камен уместо јастука, утонуо је у сан. Али тупа несвесност сна ускоро је била прекинута. Тада му долази чувени сан и он види лестве – или степенице – које додирују земљу а досежу до неба. Анђели се успињу и спуштају дуж њих.

Затим чује глас који каже: „Ја сам Господ Бог Аврамов.“ Глас тада почиње да понавља обећања која су Јакову добро позната из његовог породичног предања. Твоје потомство ће бити бројно. Они ће бити благослов свим породицама на земљи. „И ево, Ја сам с тобом“, наставља глас, „и чуваћу те куда год поћеш,... јер те нећу оставити докле год не учиним што ти рекох“ (1. Мојсијева 28,15).

Елен Вајт је писала како је Павле, много касније, „гледао... лестве из Јаковљевог виђења, лестве које су представљале Христа, који је повезао Небо и Земљу, ограниченог човека са бескрајним Богом. Његова вера ојачала је када је схватио како су се патријарси и пророци ослањали на Онога који је и њему био Утеха и Ослонац и за кога ће и он дати свој живот.“ – Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 512 (ориг.)

Јаков се буди и сам себи каже: „Зацијело је Господ на овом мјесту; а ја не знах“ (1. Мојсијева 28,16). То што се ту догодило било је „страшно“. Он никад неће заборавити то место и зато му даје име. И тада се заклиње на доживотну верност Богу.

Шта сазнајемо на основу те приче како Бог, у Христу, настоји да допре до нас упркос нашим гресима? И поново, зашто хришћанско образовање мора имати тај принцип у првом плану онога о чему учи?

Од свих поглавља у Новом завету, ниједно нема тако славан увод као следеће: „У почетку бјеше Ријеч, и Ријеч бјеше у Бога, и Бог бјеше Ријеч“ (Јован 1,1). То нас ускоро доводи до незаборавног стиха: „И Ријеч постаде тијело и усели се у нас пуно благодати и истине“ (Јован 1,14).

Прочитајте текст Јован 1,1-14. Шта нам ти стихови откривају о томе ко је Исус био и шта је Он овде радио? Шта нам то говори о Исусу као сјајном примеру учитеља?

Исти Бог који је разговарао са Адамом и Евом у врту и са Јаковом усред недођије, сада се појавио као особа. Бог се, како каже Нови завет, отеловио у Исусу. Преко Исуса, можемо упознати Божју вољу и Божје путеве, јер Исус је Бог.

То поглавље се наставља извештајем о Јовану Крститељу, који је био тако убедљив проповедник да су чак и верске вође из Јерусалима наслутиле да би он могао бити неко посебан. Али он је само припремао пут за неког већег од себе. Неко запањујуће посебан требало је да се појави, коме он, Јован Крститељ, није био достојан „одријешити ремена на обући Његовој“ (Јован 1,27).

Следећег дана Јован је угледао Исуса и изјавио да је Он „Син Божји“. Тог дана, а и сутрадан, назвао је Исуса „јагњетом Божјим“.

Осим тога, двојица следбеника Јована Крститеља одлучила су да и сами следе Исуса. А кад их је Исус питао шта хоће, назвали су га „Рави“ (што у преводу значи учитељ) (видети Јован 1,38).

Исус је дакле рабин, учитељ, али никад није постојао учитељ попут Њега, јер, као што смо рекли, Он је Бог. Другим речима, Бог је сишао међу људе, у виду људског бића и, као такав, Он је деловао као рабин – учитељ. Није чудо што Елен Вајт каже да је Исус био „највећи учитељ кога је свет икад видео“. – Signs of the Times, June 10, 1886. Уосталом, тај Учитељ је Бог.

С обзиром на то ко је Исус био, зашто је логично да од Њега учимо како да другима говоримо о духовним истинама? Шта можемо научити од Исуса кад је реч о томе да у подучавању није важно само оно што говоримо, већ и оно што радимо?

ЖЕНИН ОДГОВОР

Исус је врхунски Учитељ. Божји прави карактер исијава из Његових учења, као и из Његовог живота. То даје још већи значај једној причи из Еванђеља, јер она показује да Исус, кад Му неко одговори – заиста слуша.

Прочитајте причу о Исусовом сусрету са женом незнабошкињом („Хананејком“), из подручја Тира и Сидона (Матеј 15,21-28; Марко 7,24-30). Запазите да су мушкарци у Исусовом окружењу били прилично нестрпљиви с њом, а чинило се да је чак и Исус одбацује. Шта мислите о жениној смелости? Шта нам прича открива о томе како је сам Исус поучавао друге?

Исус се налазио у близини Тира и Сидона. Прешао је у место у ком је било пуно странаца, и где су етничке тензије биле посебно заострене. Становници градова који су говорили грчки гледали су с висине на јеврејске земљораднике из унутрашњости, а јеврејски земљорадници су зауврат гледали с висине на њих.

Недуго пре тога, Ирод, марионетски владар Галилеје, Исусове матичне територије, погубио је Јована Крститеља. А Јован је био човек чију је визију Исус увелико делио, тако да је то погубљење деловало злослутно. Исус је у својој мисији почео да се сучава са непосредном опасношћу.

Осећајући напетост, Исус је ушао у једну кућу, надајући се, као што Марко каже у свом извештају, да нико неће сазнати да је Он ту (Марко 7,24). Али ова жена Га је пронашла.

У култури тог места и времена, жена није имала право да се истиче. Штавише, та жена је припадала култури и етничкој групи за коју Јевреји нису имали много времена, што је њу доводило у још неповољнији положај.

Али женина ћерка је била болесна. Она је желела помоћ и истрајала је у својим захтевима.

Исус ју је одбио. „Није добро узети од дјецe хљеб и бацити псима“, изјавио је (Матеј 15,26). Та примедба је заиста могла да повреди њена осећања.

Али онда се догодило нешто изванредно. Жена је одговорила. Знала је нешто о псима – за разлику од Јевреја који их баш и нису желели за кућне љубимце – и зато је рекла: „Да, Господе, али и пси једу од мрва што падају с трпезе њиховијех господара“ (Матеј 15,27).

Њено запажање је све променило. Било је неодољиво. И Исус је излечио њено дете.

„Нека ти буде како хоћеш“ (Матеј 15,28). Како ми разумемо те речи? Како реагујемо кад се ствари не одвијају онако како бисмо желели?

УЧЕНИК КОЈИ РАЗУМЕ

Исус и Његови следбеници кренули су према Јерусалиму. Као што је Ирод био забринут због Јована Крститеља, сада су власти, укључујући Ирода, биле забринуте због Исуса. Међу Његовим следбеницима било је сиромашних и других рањивих људи који су се очајнички надали промени.

Исус је више од свега желео да свету донесе наду. Али сада је већ био сигуран да ће они који имају највећу моћ и привилегије учинити све што могу како би онемогућили Његову мисију. Они нису желели да Он успе.

Што се тиче унутрашњег круга Исусових ученика, дванаесторице, изгледало је да жарко желе да буду на Исусовој страни. Али у исто време, изгледало је и да су збуњени – или чак слепи. На пример, у тексту Марко 8,31-33, Исус позива своје ученике да виде нешто што им је било тешко да виде. Заправо, они су у много чему још увек били духовно слепи за оно што је заиста важно (видети Марко 8,37).

Све то се налазило у позадини Исусовог сусрета с неким ко је заиста видео.

Прочитајте причу о Исусу и исцељењу Вартимеја, слепог просјака. (Видети Марко 10,46-52.) Запазите велику милост коју Исус показује. Сада размислите о томе како је жеља за видом довела слепог човека до одлуке да следи Исуса на путу за Јерусалим. Мислите ли да је Марко можда хтео да истакне супротност између Вартимеја и осталих ученика? Како та прича баца светлост на питање шта за вас значи одазвати се врхунском Учитељу?

Вартимеј је желео да види локну бебине косе и боју пшенице приликом жетве. Али вид обухвата и нешто више од оног што је само физичко. Та прича, другим речима, говори о духовном виду. Ту је реч о разумевању, о увиђању онога о чему врхунски Учитељ заиста говори. Физички вид је једно. Он је важан и Исус то зна. Али Он исто тако зна да је најдубља жеља сваке особе да има нови и бољи живот.

Прочитајте текст Јеврејима 5,12-14. Чему нас он учи у вези с правим образовањем?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте поглавље „Опредељење“ из књиге Елен Вајт Пут Христу.

Елен Вајт нам каже (између осталог) да када се заиста одазовемо врхунском Учитељу, „тада чезнемо да будемо налик Њему, да дишемо Његовим дахом, да чинимо Његову вољу, и да Му у свему угодимо“ (Пут Христу, стр. 58 (ориг.)). У друштву Исуса Христа, каже она, дужност „постаје уживање“ (Пут Христу, стр. 59). Сада, у Библији, консултујте текст Матеј 5-7. Ту је записана Беседа на гори, у којој је на диван начин сажето све оно што је врхунски Учитель желео да Његови ученици знају, и откривено суштинско обележје царства које је Он дошао да успостави.

ЗА РАЗГОВОР:

1. Као што се обратио Адаму и Еви, а касније и Јакову, тако се Исус обраћа и нама. Он се повезује с нашим дубоким чежњама и чини за нас нешто запањујуће (као што је учинио за Вартимеја), да би нас навео да се запитамо ко смо и куда идемо. У светлости тога, размислите како ми поучавамо своју децу и једни друге о Библији. У чему је разлика између осредњег проучавања Библије и оног неодољиво привлачног које заиста доноси промене у људском животу?
2. Да ли је питање о томе где се ви тачно налазите на свом животном путовању искључиво лично, или би вам могло помоћи да о томе поразговарате с људима којима верујете? Како нам замишља о цркви као „Христовом телу“ (1. Коринћанима 12,27) наговештава да би разговор са другима могао бити један од начина да дођемо у додир са оним што Христос жели да знамо?
3. У четвртак смо проучавали о томе како је Вартимеј, истог тренутка кад је прогледао – кад је био избављен од свог физичког (и духовног) слепила – кренуо за Исусом путем према Јерусалиму. На том путу је свакодневно слушао мудрости врхунског Учитеља. Можемо претпоставити да је он желео да поприми Исусов лик, да упија Његов дух, да чини Његову вољу. Зашто неко налази „уживање“, као што пише у књизи Пут Христу, у томе да се придржава тако високих мерила као што су она која је Исус заступао у Беседи на гори?
4. Позабавите се више питањем постављеним на крају проучавања за четвртак. Како учимо да правимо разлику између добра и зла? Како дефинишемо шта је добро а шта зло? И зашто је оно што чинимо с тим знањем можда чак и важније од самог поседовања тог знања?

БОГОСЛУЖЕЊЕ У ОКВИРУ ОБРАЗОВАЊА

Текстови за проучавање у току седмице: Данило 3; Откривење 14,6-12; Псалми Давидови 78,1-17; Јован 4,7-26; 1. Дневника 16,1-36; Марко 7,1-13.

Текст за памћење: „Дајте Господу славу према имену Његову, носите даре и идите преда Њ, поклоните се Господу у светој красоти“ (1. Дневника 16,29).

Богослужење је део човека, део људске природе, чак и пале људске природе. Нема сумње да смо ми створени као бића која је требало, на основу слободе коју нам је Бог дао, да обожавају Господа зато што Га воле и зато што су свесна да је Он тога достојан. Такво обожавање мора да је било прилично једноставно у свету пре Пада, у ком су људи приступали Богу лицем к лицу у окружењу ненарушеном грехом, смрћу и уништењем – какво ми, који познајемо само овај пали свет, једва можемо и да замислимо.

Данас, наравно, премда унутрашња потреба за обожавањем још увек постоји у нама, она је, као и све друго на овом свету, искривљена и изопачена грехом, што између осталог значи да ми, као бића створена да обожавају Бога, можемо почети да се клањамо погрешним стварима, или чак да славио Господа на погрешан начин (видети, на пример: Марко 7,1-13; Јеремија 7,4).

Дакле, будући да је богослужење од тако суштинске важности за хришћанско искуство, и хришћанско образовање мора да се позабави тим питањем, што је и тема наше поуке за ову седмицу.

Има нечега у нама – нечега што је несумњиво Господ уткао у нас у самом почетку, а што је, као и све остало, извитоперено грехом – нечега што чезне да обожава. Очигледно, у почетку је требало да обожавамо Оног јединог који је достојан обожавања, нашег Господа и Створитеља. Међутим, након пада, све се променило, и то у великој мери.

Али, да, сви ми обожавамо нешто, некога – шта год. То нам помаже да објаснимо зашто људи кроз читаву историју, па чак и данас, приступају богослужењу. У древном Египту, неки људи су обожавали фараона. У другим приликама, у другим замљама, обожавали су статуе рибе, бића са више глава и друга наводна божанства. Неки су обожавали сунце, месец и звезде.

Данас су људи већином сувише просветљени да би се клањали пред статуом неке жабе (али, очигледно, не и пред кипом Марије), што не значи да сви они – чак и световни људи – не обожавају нешто: новац, моћ, секс, себе саме, музичке звезде, глумце, политичаре. Шта год да је то што највише волимо, чему посвећујемо највише пажње, за шта год да живимо, то је оно што обожавамо. Али, као што упозорава световни писац Дејвид Фостер Волас, ако обожавате погрешну ствар, она ће вам „појести живог“.

Чему нас прича из 3. поглавља Књиге пророка Данила учи кад је реч о важности исправног богослужења?

Тројица јеврејских младића очигледно су схватила другу заповест (2. Мојсијева 20,4-6) управо онолико озбиљно колико је Бог сматрао да треба. Уосталом, она је део Десет заповести, као што су то и забрана убиства, пљачке и остало. Богослужење – исправно богослужење – толико је важно да то, заправо, постаје главно питање у последњим данима пред Христов други долазак. Према томе, хришћанско образовање мора да обухвати целокупно питање богослужења: шта то представља, како то радимо, зашто је важно, и коме ми у ствари служимо?

Прочитајте Откривење 14,6-12. Чему нас тај текст учи кад је реч о важности коју ће питање обожавања имати у завршној кризи пре него што се Христос буде вратио?

У Старом завету видимо да су Псалми својевремено почели да играју значајну улогу у верском животу древног Израела. Они су рецитовани и певани, често уз музичке инструменте, посебно током богослужења, и то јавног богослужења, што је у Старом завету био кључни приступ богослужењу уопште. Израел је деловао као заједница и као заједница је приступао богослужењу.

Псалми су у суштини поезија, текстови песама. Јеврејска реч за псалме је Tehillim, што значи „песме хвале, хвалоспеви“. А кад певамо хвалоспеве Богу, шта год уз то да радимо, ми обожавамо Господа.

Прочитајте текст Псалми 78,1-17. Која је суштинска порука тог текста, и како се она уклапа у цело то питање о образовању и богослужењу?

Постоји извесна одлучност у вези са поруком 78. Псалма. У 2. стиху Асаф помиње „старе приповијетке“. Тај израз се понегде преводи као „мрачне изреке старих“, при чему се реч „мрачне“ не користи у значењу „злослутне“, већ пре „замућене“ или „све блеђе“, као што се може десити и са самом историјом како њени кључни догађаји постају временски све удаљенији. У другим преводима тај израз се преводи као „тајне“ или чак „слатке старе истине“ (Message). Суштинска порука овде јесте да је образовање у Израелу, између свега другог, укључивало и поучавање деце причама о Господњем поступању према изабраном народу.

Погледајте текст Псалми 78,6-17. Које конкретне поуке је требало да они износе својој деци? Шта је представљало главни циљ таквог образовања?

Циљ образовања био је, између осталог, као што видимо на основу тог текста, да деца науче да се уздају у Бога и држе Његове заповести. На који начин текст као што је Откривење 14,12 шаље исту поруку нама данас?

Један од најлепших новозаветних извештаја о томе како је Исус служио рањеним душама налазимо у причи о Исусу и жени крај студенца.

Прочитајте текст Јован 4,7-26. Шта Исус каже тој жени у вези са богослужењем? Заправо, да кренемо од тога како су они уопште дошли на тему богослужења?

Премда је она том причом само покушавала да скрене тему разговора, Исус је искористио њену тактику да би јој изнео неке дубоке истине у вези са богослужењем и свим што оно обухвата. Можда је најважније за наше непосредне циљеве то што је Он рекао у тексту Јован 4,24: „Бог је Дух; и који Му се моле, духом и истином треба да се моле.“

Права служба Господу мора да буде „у духу“, односно, мора да проистиче из Божје љубави, из искуства личног познанства с Њим. „Вера која долази од Бога једина је вера која води ка Богу. Да бисмо Му правилно служили, морамо бити рођени од божанског Духа. То ће очистити срце и обновити ум, омогућавајући нам да боље упознамо и више волимо Бога. То ће нам дати драговољну послушност свим Његовим захтевима. То је право богослужење. Оно је плод деловања Светог Духа.“ – Елен Г. Вајт, Чежња векова, стр. 189 (ориг.)

У исто време, богослужење мора да буде „у истини“. Морамо имати исправно знање о Богу, о томе ко је Он и шта Он захтева од нас. Другим речима, и доктрина је такође обухваћена. (Колико је значајно, на пример, знати да ми служимо Богу који не осуђује људе да горе у паклу кроз целу вечност.)

Дакле, ту видимо два елемента богослужења: искуство које проистиче из познавања Бога и послушности Њему, као и објективне истине које су нам откривене о Богу. Дух без истине може да одведе у плитки сентиментализам, заснован више на несталним емоцијама него на било чему другом. Супротно томе, истина без Духа води у беживотни формализам. Према томе, потребно нам је обоје.

Како бисте покушали да научите некога да служи Богу „Духом и истином“? У којим случајевима је потребно да се једно нагласи више од другог?

ЛЕПОТА СВЕТОСТИ

Прочитајте текст 1. Дневника 16,1-36. Покушајте да дочарате себи тај приказ. Да ли га замишљате као озбиљан и застрашујући, или као свечан и весео? У ком смислу би могао да представља комбинацију и једног и другог? Шта можемо да научимо из тог приказа о богослужењу, како би требало да учимо друге о томе, као и да сами то доживљавамо?

Место одржавања богослужења било је шатор од састанка, где је Бог боравио са древним Израелом и где им је био откривен план спасења. Дакле, у средишту богослужења и богослужбеног образовања морају бити Исус и план спасења, што је све било симболички представљено и проречено службом у светилишту. Ма шта да је Бог учинио за нас што заслужује хвалоспеве и богослужење, то не би значило ништа без наде у вечни живот који нам је понуђен на основу Његове жртвене и заменичке смрти на крсту.

Запазите такође „еванђеоски“ нагласак тог текста – цео свет је требало да сазна за Бога Израела.

Погледајте текст 1. Дневника 16,29: „Дајте Господу славу према имену Његову, носите даре и идите преда Њ, поклоните се Господу у светој красоти!“ У светој красоти? Шта би то могло да значи?

За почетак, помислите колико је грех ружан, штетан и понижавајући. Осим тога, нама је тешко да уопште замислимо колико су били зли, страшни и понижавајући верски обичаји народа који су окружавали Израел, обичаји који су укључивали, између осталог, жртвовање деце. А све то се несумњиво одражавало и на карактер људи који су практиковали те обичаје.

Насупрот томе, древни Израел је требало да буде свети народ, одвојен од злих обичаја оних који су га окруживали. Требало је да буду свети у свом срцу и уму, и то је оно што је њиховом богослужењу давало смисао и лепоту пред Богом. Старозаветни пророци су изнова и изнова подизали глас против оних који су наводно служили Господу, док су им срца била далеко од Њега, а они сами уплетени у нечасна дела.

ИДОЛАТРИЈА У ОБРАЗОВАЊУ

Древни Израел је био окружен веома религиозним народима, народима толико посвећеним верским обредима и умиривању својих богова да су били спремни да им жртвују чак и своју децу. То је посвећеност, зар не?

Отуда је богослужење – права служба правом Богу – имало важну улогу у заштити Јевреја од уплитања у идолатрију и лажно богослужење које се практиковало свуда око њих. Па ипак, упркос свим опоменама, они су се приклањали паганским обичајима, против чега су били посебно упозорени.

А шта је са нама данас? Зашто је служење правом Богу, подсећање на све што је Он учинио за нас толико важно – поготову у суочавању са опасностима модерне идолатрије?

Прочитајте текст Марко 7,1-13. Који принцип налазимо у тексту Марко 7,7-9 који бисмо данас могли да применимо у контексту хришћанског образовања и опасности од лажних учења преузетих из света, која би могла негативно да утичу на нашу верску праксу?

Многе од великих интелектуалних идеја у свету данас заснивају се на натуралистичком виђењу реалности. Многе дисциплине које су заступљене у школама данас проучавају се из те перспективе, што често значи да је оно што се учи у супротности са Светим писмом. Можемо бити у искушењу да се приклонимо тим идејама које се прихватају као истините, о којима се теоретише и које се примењују у пракси. Можемо почети да идеализујемо бриљантне умове филозофа, научника и математичара који су дошли до тих идеја. Проблем је што се те идеје често сукобљавају са Светим писмом, али зато што се тренутно изучавају и сматрају истинитим, људи покушавају да их укључе у хришћанско образовање. Међутим, једини начин да се то уради јесте да се компромитује вера, што често подразумева извртање Писма у покушају да се оно усклади са савременим схватањима.

Која су од савремених популарних веровања у сукобу са Светим писмом, и како се ми као црква можемо заштитити од њиховог укључивања у наш образовни систем?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Срце је преварно више свега и опако. Они који се изјашњавају као религиозни нису увек спремни да пажљиво преиспитају себе, како би видели да ли су у вери. Заstraшујућа је чињеница да се многи ослањају на лажну наду. Неки се ослањају на стара искуства која су имали годинама раније. Али када наступи тренутак преиспитивања срца, кад свима буде потребно свакодневно искуство, они неће имати на шта да се ослоне. Они изгледа мисле да ће их исповедање истине спасти. Али тек кад ти греси које Бог мрзи буду савладани, Исус ће ући и вечераће с вама и ви са Њим. Тада ћете црпети божанску снагу од Исуса, рашћете у Њему и бићете у стању да победоносно кажете: 'Благословен да је Бог који нам даде победу кроз Господа нашега Исуса Христа!' Господу би било милије да ти млаки заговорници религије никад нису ни призвали Његово име. Они су сталан терет онима који би били верни Исусови следбеници. Они су камен спотицања за неверне, а зли анђели ликују и ругају се Божјим анђелима због кривих путева тих људи. Такви су проклетство за дело код куће и у иностранству. Они се приближавају Богу својим уснама, а срце им је далеко од Њега.“ – Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, vol. 2, p. 227.

ЗА РАЗГОВОР:

1. На основу текста Марко 7,1-13, сазнајемо да се у основи лажно богослужења налази проблем срца. Бог не цени изразе обожавања који силазе с наших усана, уколико они не потичу из срца. Зашто је еванђеље и прича о Исусовој смрти ради нас најмоћнији начин да се срца отворе за искрену љубав према Богу?
2. Испитајте детаљније мисао о служењу Богу „Духом и истином“. Може ли једно да постоји без другог, или право богослужење захтева обоје? Зашто?
3. Да, наше срце треба да буде исправно да бисмо искрено служили Богу, али шта то значи? Да ли морате да чекате да се потпуно повежете са Господом, да вам живот буде у савршеном реду, пре него што приступите богослужењу? С друге стране, како богослужење – право богослужење – може да вам помогне да доведете своје срце у исправан однос са Богом?

ОБРАЗОВАЊЕ И СПАСЕЊЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 1,26-27; Исаија 11,1-9; 2. Тимотију 3,14-17; 1. О царевима 4,29-34; Јован 14,17; 1. Коринћанима 2,1-16.

Текст за памћење: „Све је Писмо од Бога дано, и корисно за учење, за карање, за поправљање, за поучавање у правди“ (2. Тимотију 3,16).

Библија приповеда дугу причу о Богу и Његовом народу.

Понекад се на њу гледа као на љубавну причу која је кренула наопако, бар привремено. Или се на њу може гледати као на причу о оцу и његовој бунтовној деци, која му се на крају враћају.

Али за потребе ове поуке, открићемо у библијској причи још једну тему, наиме, тему о учитељу и његовим ђацима. Они упорно падају на испитима, али он им стрпљиво понавља поуке све док их, коначно, неки не науче.

Библијска прича се не разликује много од наших личних људских прича које су нам тако добро познате – с једним изузетком. Прича о Богу и Његовом народу има осигуран срећан крај и постизање циља. Божанска благодат према Његовом народу гарантује такав исход. Људска одговорност у том односу често се погрешно схвата, а многи је се чак и плаше, јер је сматрају мукотрпном. Али заправо библијска прича је у суштини позив да упознамо Бога и схватимо Његову вољу. Заиста, учење како да упознамо Бога је наш крајњи одговор на Његову благодат. Ми не можемо заслужити такву благодат, али можемо учити о њој. И шта је у ствари хришћанско образовање у својој суштини, ако не поучавање тој благодати?

Прочитајте следеће текстове: 1. Мојсијева 1,26.27 и 1. Мојсијева 5,1.3. Шта можемо из њих да научимо о томе како је Бог спочетка створио људе и шта се догодило са човечанством након пада у грех?

Израз „Божје обличје“ вековима је закупљао тумаче Библије. Какав је то лик према ком су први људи створени? На пример, да ли то значи да се Бог погледао у огледалу и обликовао своје ново створење тако да личи на Њега? Или то значи да људи личе на Бога више него остали облици живота? Или се то односи на духовну и интелектуалну сличност и подударност између Створитеља и Његовог људског створења? Свето писмо нам не даје никакво прецизно објашњење тог израза, премда су научници из библијског текста извели многа тумачења онога што би то могло да значи. Међутим, можемо да видимо да се, након пада у грех, тај лик променио, због чега је Елен Вајт писала да је циљ васпитања да се у човеку обнови лик његовог Творца (Васпитање, стр. 14-16 ориг.).

Како васпитање и образовање могу да достигну тако изузетан циљ?

Прво, треба да имамо на уму да нас је Бог створио да бисмо били у одређеном односу с Њим, нешто као родитељи са својом децом. Створио нас је према свом лику, као што родитељи добијају децу налик себи (1. Мојсијева 5,1), како би могао да нас одгоји као оне који припадају Његовој породици. Он може да комуницира и успоставља трајне везе с нама. Божји лик је, према томе, нешто више од „менталне слике“ која оспособљава два бића – једно божанско и једно људско – да имају сусрет умова. То је управо оно што се дешава приликом васпитања и образовања, најпре у дому између родитеља и деце, а касније у школи кад учитељи преузму посао поучавања. Очигледно је Бог осмислио тај процес васпитања и образовања који тако добро познајемо, кад нас је, издвојивши нас од многих других облика живота, начинио по свом лику – Он је то учинио да би могао да нас поучава и да бисмо ми могли да учимо од Њега, све док се Његов лик (Његов ум) не буде огледао у нама.

Прича о спасењу је прича о васпитању и образовању од стварања до утеловљења, и од утеловљења до новог стварања. Бог је учитељ, а небо је школа за сва времена (видети Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 301 (ориг.)). Какве импликације та мисао има по нашу посвећеност хришћанском васпитању и образовању код куће, у цркви, школи, на универзитету и током читавог живота?

По ИСУС КАО УЧИТЕЉ

Библија користи многе изразе да би описала Исуса. Он је Божји Син, Месија, Син човечји, Спаситељ, Искупитељ, Господ, Јагње Божје – да поменемо само неке од њих. Али за оне који су Га најбоље упознали током три и по године Његове јавне службе у Јудеји и Галилеји, Он је био учитељ. Звали су Га „Учитељу“, или „Рави“. Оба та изрази, наиме, значе једно исто.

Према томе, мора да је занимање учитеља и посао поучавања био нарочито погодан начин за вршење Његове јавне службе. У извесном смислу, Његово дело спасења сродно је послу подучавања. Штавише, то је и предсказао пророк-еванђелиста.

Прочитајте текст Исаија 11,1-9. Шта нам он открива о Исусовој учитељској улози?

Једно од најнеобичнијих месијанских пророчанстава у Светом писму налази се у 11. поглављу Књиге пророка Исаије. Текст Исаија 11,1-3 описује долазећег Месију користећи образовне термине – као некога ко доноси знање, савет, мудрост и разумевање. Цео тај одломак завршава се следећим значајним обећањем: „Јер ће земља бити пуна познања Господњег као море воде што је пуно“ (Исаија 11,9). Можда је управо такво учење Светог писма надахнуло Елен Вајт да у својој књизи, која се бави васпитањем и образовањем, запази да су дело васпитања и дело спасења једно те исто (видети Васпитање, стр. 30 ориг.).

Прочитајте текст Јован 3,1-3. Никодим се обраћа Исусу као учитељу, а затим признаје да Његов дар поучавања сигурно потиче од Бога због знакова које је показао – наиме, због Исусових чуда и увида у смисао живота. Исус то прихвата, ако не саму титулу која Му је дата, онда сигурно порекло Његовог дара поучавања, одговарајући Никодиму да би морао поново да се роди да би видео (разумео, као и ушао у) Божје царство. То значи да ауторитет за поучавање других, чак и у Исусовом случају, долази од Бога.

Несумњиво, подучавање је дар од Бога. Њега је дао Бог, прихватио га је Исус, а препознали су га они који су слушали Његове поуке изнете са божанским ауторитетом.

Какву улогу ми имамо у испуњењу тог пророчанства о познању Господњем које треба да се прошири по целом свету?

Прочитајте текст 2. Тимотију 3,14-17. Чему нас он учи у вези са улогом Светог писма у хришћанском образовању?

Назив за први део Библије – Тора – понекад се преводи и као „Закон“, делом и зато што у тим књигама има много закона. Али Тора заправо значи „учење“ или „настава“. Такво схватање се веома разликује од онога што многи сматрају да „закон“ у Библији представља – наиме, правила и прописе које морамо да следимо да бисмо остали у Божјој милости. Али није тако. Закон је требало да буде наставни материјал који се бавио питањем како живети успешно и безбедно, у заветном односу какав је Бог замислио још онда кад нас је створио.

Следећа два дела јеврејске Библије – „пророци“ – извештавају колико је добро Божји народ савладао тај наставни материјал и живео по њему (рани пророци, или историјске књиге), али и шта је требало да науче из тог наставног материјала (потоњи пророци). Остатак Старог завета (под називом „списи“ на јеврејском) пун је примера успешних и мање успешних учитеља и ученика, упоредо с њиховим васпитним и образовним искуствима. Примери образовног успеха у тим књигама биле би књиге о Јестири, Рути, Данилу и Јову. Међу неуспешнима би се нашли Јовови пријатељи. Наравно, књига Псалама је песмарица, али чак и у њој се налазе најмање три поучна псалма: Псалам 1, Псалам 37 и Псалам 73.

Еванђеља обилују материјалима намењеним васпитним и образовним циљевима, а нарочито Исусове параболе. Многе од Павлових посланица почињу моћном објавом еванђеља, али се завршавају васпитним материјалом – практичним поукама о свакодневном животу хришћана. Књига Откривење је пуна образовног материјала. На пример, читава будућност Христове цркве откривена је у књизи коју само Јагње Божје – Исус, врхунски Учитељ – може да отвори (Откривење 5,1-5).

Неки ће можда рећи да није сав васпитни и образовни материјал из Мојсијевих књига примењив у наше време, и то је тачно. Текст 5. Мојсијева 17,14-20, упутство у вези са царевима, садржи неке врло одређене смернице у вези са избором онога ко ће обављати царску дужност. Данас, наравно, ми у својој цркви не постављамо никакве царе. Како одређујемо која би у наше време била исправна примена целокупног тог поучног материјала из Светог писма?

МУДРИ МУШКАРЦИ И ЖЕНЕ

Речи као што су школа, студије и образовање се данас јасно разумеју, али оне нису уобичајене у Библији. Постоји једна реч – мудрост/мудри, која је много уобичајенија. На пример, у Старом завету се помињу мудри мушкарци и жене (2. Самуилова 14,2; Приче 16,23).

Прочитајте текст 1. О царевима 4,29-34. Чему нас он учи кад је реч о томе колико је мудрост важна?

Цар Соломон се истиче као веома mudar човек који је говорио о животињском и биљном свету и сковао многе мудре изреке, значи, као човек од образовања (1. О царевима 4,29-34). Књиге Приче Соломунове и Књига проповедникова које садрже многа мудра учења о бројним темама, приписују се Соломону али и другим мудрим учитељима из давних времена (Приче Соломунове 1,1; Приче 25,1; Приче 30,1; Приче 31,1).

Према Библији, мудрост је у великој мери попут нашег образовања данас. То је нешто што човек учи од родитеља и учитеља, нарочито док је млад (Проповедник 12,1), али заправо мудрост се нагомилава током целог живота. Осим тога, мудрост углавном има своју практичну страну. На пример, треба учити од мрва који штеде лети да би имали довољно за зиму (Приче Соломунове 6,6-8).

Ипак, мудрост није само практична. Она има и своју теоретску страну, јер почиње вером у Бога и следи извесна темељна начела (Приче 1,7). Мудрост нам помаже да живимо одговорно и у корист других, а такође нас штити и од многих невоља. Напослетку, баш као и образовање данас, мудрост нам не одговара на сва питања која постављамо, али нас оспособљава да будемо задовољни оним што знамо док настављамо да истражујемо оно што је још непознато, а то је добро полазиште са ког можемо учити како да упознамо Бога и да се уздамо у Његову благодат. Према тексту Јеремија 18,18, улога мудрог учитеља сматра се подједнако важном као и улога свештеника и пророка. Сви они преносе Божје речи Његовом народу, у виду упустава и заповести, савета и нарочитих порука од Господа.

Како се можемо учити мудрости, а онда је пренети онима који долазе после нас? Зашто је толико важно за нас као народ да то чинимо?

ОБРАЗОВАЊЕ У РАНОЈ ЦРКВИ

Један од значајних принципа образовања у Светом писму долази до изражаја у тренутку кад се Исус, врхунски Учитељ, припрема да напусти своје ученике. Они су провели с Њим три и по године, што је отприлике онај временски период који ми издвајамо за средњошколско или факултетско образовање. По завршетку једног од тих нивоа образовања, зависно од особе, ученици и студенти се обично сматрају спремним да се самостално сналазе.

Али Исус је знао да то није баш тако и зато је својим следбеницима обезбедио трајно или континуирано образовање под туторством Светог Духа. На другим местима, тај учитељ или водич препознаје се као Утешитељ или Адвокат (на грчком, параклетос), који ће Исусовим следбеницима бити додељен за стално (Јован 14,16.17). Он се означава као Дух истине. Премда се Свети Дух не помиње као просветитељ, његово дело је несумњиво образовног карактера, нарочито када се односи на тражење и налажење истине.

Прочитајте 1. Коринћанима 2,1-16. Шта Павле каже а што је важно у контексту образовања?

Павле почиње тиме што подсећа цркву у Коринту да им први пут кад је дошао код њих није говорио ни о чему другом, осим о Исусу Христу и то распетом (1. Коринћанима 2,2) – није им дошао с неком високопарном мудрошћу, већ им је само објавио еванђеље. Али то није било све (1. Коринћанима 2,6). Јер, када ти нови хришћани буду сазрели, апостол ће се вратити да би их учио мудрости – стварима које је Бог сакрио још пре постања света (1. Коринћанима 2,7), дубинама Божјим (1. Коринћанима 2,10). Тада ће сви учити под вођством Божјег Духа, јер се Он придружује духу ученика.

Колико ће дубоко бити то проучавање, и колико ће знања бити доступно онима који су вођени Духом? То поглавље се завршава цитатом из Књиге пророка Исаије: „Ко је управљао Дух Господњи? Или му био савјетник и научио Га?“ (Исаија 40,13). Пророк ту, мислећи на обичан народ свог времена, хоће да каже да то нико не може. Али Павле исправља такво виђење ствари закључујући: „А ми ум Христов имамо“ (1. Коринћанима 2,16), што значи да Духом вођени хришћани имају приступ чак и Божјем уму, а самим тим и свакој количини знања и разумевања (1. Коринћанима 2,10-13) који су им потребни да би спознали пут праведности.

Велики еванђеоски налог (Матеј 28,18-20) изазвао је снажан верски покрет широм света. Мали број апостола или мисионара (те две речи значе исто – „они који су послати“) обишао је читав свет и окупио слушаоце, претворио их у ученике, позвао их да верују у Исуса, крстио их и наставио да их поучава о свему што им је Исус заповедао. Ту имамо слику хришћанских обраћеника из целог света који, представљајући различите културе и говорећи различитим језицима, излазе из воде крштења да би ушли у школу и отпочели своје образовање. То нас не изненађује, јер је било још много тога што је требало да науче.

Разлог што хришћани стално уче није само интелектуална радозналост, нити жеља за неким супериорним знањем, већ више то што хришћански живот и вера прожимају сваки кутак свакодневног живота. Има тако много тога што треба научити. Зато новозаветне посланице садрже и објављивање истине о Исусу (што се понекад означавало новозаветним изразом *kerugma* [керигма]) и поуке о свему што хришћани морају да науче (што се обично означавало новозаветним изразом *didache* [дидахе]). Добар пример објављивања истине види се у 1. Коринћанима 2,2, док поучавање почиње у 4. поглављу и наставља се, с прекидима, до краја посланице. Дакле, шта је то што хришћани морају да науче?

Рад, одмор, друштвена питања, односи у заједници, црква и богослужење, управљање новцем, човекољубље, однос према ауторитетима, саветовање, породични живот, брачни односи и одгајање деце, припремање хране, одевање, чак и припрема за старост и завршетак живота – како личног, тако и живота на овом свету. Бити хришћанин значи научити нешто о свему томе, па и више од тога. Разумевање свега тога није нешто што долази само од себе. То мора да се научи.

ЗА РАЗГОВОР:

1. Колико је образовни рад важан за мисију цркве?
2. Шта је Елен Вајт мислила кад је написала: „Небо је школа“ (Васпитање, стр. 301 (ориг.)?)
3. Прочитајте поново 1. Коринћанима 2,1-16. Погледајте шта нам Павле говори о ономе што нам Бог открива путем надахнућа. Размислите о његовој тврдњи да владари и мудрост овог света пролазе. Ако је он то могао да каже тада, шта тек да кажемо за неке од „мудрости“ нашег доба?

ЦРКВА И ОБРАЗОВАЊЕ

Текстови за проучавање у току седмице: Лука 10,30-37; Матеј 5,14-16, Лука 4,18-23, Јеремија 29,13; Матеј 7,7; 1. Солуњанима 2,6-8.

Текст за памћење: „Нити тражећи од људи славе, ни од вас, ни од другижех. Могли смо вам бити на досаду, као Христови апостоли; али бејасмо кротки међу вама, као што дојиља његује своју дјецу. Тако смо вас радо имали да смо готови били дати вам не само Јеванђеље Божије, него и душе своје, јер сте нам омиљели“ (1. Солуњанима 2,6-8).

Од најранијих времена, од кад се верни окупљају да обожавају Бога – у синагогама, домовима и црквама – Библија говори о народу који, кроз проучавање Светог писма и богослужење, чезне да упозна Бога и да разуме Његову вољу за свој живот. Библија такође у више наврата открива да је црква место где треба да се воде озбиљне и значајне дискусије, и где људи могу да расту у свом познавању Бога и Његове воље за свој живот.

Понекад се плашимо да постављамо питања. Међутим, у Библији често видимо да су питања служила томе да људи јасније разумеју Бога. На сличан начин су и приче коришћене у целој Библији да би пружиле људима прилику да преиспитају своје приоритете. Исус је посебну пажњу посвећивао тој врсти поучавања у раду са својим ученицима и следбеницима.

Ако црква треба да буде место васпитања и образовања, она мора да обезбеди простор за одвијање дијалога. Као што увек изнова говоримо својим ђацима у школи: „Нема глупог питања“, морамо и унутар цркве обезбедити сигурно окружење у ком свака особа може да расте у благодати и разумевању Бога и Његовог плана за њен живот.

Постоји прича о једном рабину који је, гледајући поспане очи младића у својој учионици, поставио питање: „Како знамо да је ноћ завршена и да је отпочео дан?“

Неколико ђака је опрезно подигло руке. „Да ли је то онда“, питао је један, „кад можемо да уочимо разлику између дрвета смокве и дрвета маслине?“

„Не.“

Други ђак је подигао руку: „Да ли је то онда кад можемо да разликујемо овцу од козе?“

Пошто је саслушао мноштво одговора, рабин је изјавио: „Човек зна да се ноћ завршила и да је отпочео дан онда кад може да погледа лице које никад раније није видео и да тог незнанца препозна као брата или сестру. До тог тренутка, ма колико да је светао дан, још увек је ноћ.“

Прочитајте текст Лука 10,30-37. Какву поруку је Исус слао овом причом? И шта би, на основу тога, морало да буде део сваког правог хришћанског васпитања и образовања?

Као адвентисти седмог дана благословени смо обиљем доктринарне светлости и истине (стање мртвих, Субота, 1844. година и суд, велика борба – да наведемо само нека од тих учења) које чак већина хришћанског света још увек не разуме. А опет, колико год да су суштински важне те истине, какву корист имамо од њих ако нисмо љубазни према људима, ако показујемо предрасуде према другима и ако допустимо да нас културна и друштвена предубеђења наше средине наведу да се према другима опходимо као према мање вреднима?

Право хришћанско образовање, ако ништа друго, мора да нас покрене да се издигнемо изнад људске покварености и злоће и да друге гледамо онако како их Христос види – као бића за која је Он умро, чије је грехе понео на крст и за која је платио бескрајну цену. Ако уздигнемо крст, као што бисмо морали, онда ћемо сагледати вредност сваког људског бића и, у идеалном случају, опходити се према људима онако како заиста заслужују, у складу са вредношћу коју им је сам Бог дао. Хришћанско образовање мора да обухвати то учење, иначе неће бити достојно назива „хришћанско“.

Које предрасуде ваша култура и друштво заступају, било прикривено или чак отворено, изнад којих се ви, као хришћанин, морате издићи?

Куда год да погледамо, изгледа као да се наша планета окреће против себе саме, размењујући светлост за таму. Али са тамом се такође срећемо и на много личнијем плану кад размотримо властита искуства у овом тегобном свету пуном изазова. Јер и ми разумемо ужасе које нам овај свет доноси кад се боримо са болешћу, кад се суочавамо са губитком вољених, кад посматрамо како породице пролазе кроз раздвајање и развод, док се трудимо да нађемо смисао у многим лошим стварима у нашем друштву и култури.

Па ипак, усред тог пејзажа моралног банкротства и духовне таме, усред све те спољашње и унутрашње галаме, чујемо речи које Исус упућује свакоме од нас:

„Ви сте видјело свијету; не може се град сакрити кад на гори стоји. Нити се ужиже свијећа и меће под суд него на свијећњак, те свијетли свима који су у кући. Тако да се свијетли ваше видјело пред људима, да виде ваша добра дјела, и славе Оца вашег који је на небесима“ (Матеј 5,14-16). Чему нас ти стихови уче кад је реч о томе како треба да живимо и како као хришћани утичемо на слику о Богу какву други имају?

Како су Исусови слушаоци, седећи крај Галилејског мора тог дана под врелим сунцем, разумели Његове речи? Они који су слушали том приликом знали су много о светлости и тами. Зацело, било је много таме које се требало плашити. Живели су под римском окупацијом, у милитаризованом друштву које је, и поред непоседавања телефона, компјутера и интернета, у много чему било исто тако ефикасно као и наше, а у извесном смислу, чак је задавало више страха.

Римљани су се налазили свуда, подсећајући масе на обронцима да ће они који буду правили проблеме брзо наћи свој пут до мучитеља – и голе смрти на римском крсту.

А опет, ту је био Исус који их је позивао да живе као светлост. Да буду милостиви. Да буду чисти у срцу. Да буду градитељи мира. Према томе, хришћанско васпитање и образовање мора да обухвати учење наших ђака да буду светлост у свету, да буду у стању да праве изборе и доносе одлуке које ће пред другима откривати реалност Божјег постојања и Његову доброту.

На који начин можемо заиста упутити друге на реалност Божјег постојања и Његову доброту?

ЖИВЕТИ КАО УЧЕНИК

Ако је црква озбиљна у намери да постане сила у хришћанском образовању, неопходно је да почнемо од Исуса. Исус је позивао ученике. Он их је обучавао за мисију тако што је ходао с њима. Пружао им је прилику да се укључе у живот људи о којима је требало да брину и које је требало да воле. Свакодневно им је упућивао изазов износећи своју визију о томе како би овај свет могао да изгледа кад би људи почели да се опходе једни према другима као браћа и сестре.

Прочитајте текст Лука 4,18-23. Коју поруку Христос упућује свима нама, као Његовим следбеницима?

Током три године ученици су посматрали како је Исус, њихов Учитељ, остваривао идеале царства – идеале објављене у Његовој првој проповеди у синагоги у Назарету. Опроштење, благодат и љубав ишле су руку подруку са усамљеношћу, посвећењем и тешкоћама. Ако је постојала нека поука коју је требало извући, била је то поука да учеништво није нешто што треба олако да се схвати. Ви сте ученик за цео живот, не само за један дан.

„Спаситељев налог ученицима... односи се на све вернике до краја времена... Свима на које дође небеско надахнуће поверено је еванђеље. Сви који приме живот од Христа рукоположени су да раде на спасењу својих ближњих. Ради тог посла црква је основана, и сви који преузимају на себе свети завет обавезују се да буду Христови сарадници.“ – Елен Г. Вајт, Чежња векова, стр. 822.

Као Исусови ученици, ми се морамо већ данас потрудити да Исус увек буде у средишту нашег заједништва и богослужења. Добро је имати на уму да је Исус био тај који је изумео учеништво. Премда су рабини Његовог времена привлачили следбенике, Исус је био тај који је позивао мушкарце и жене да Га следе. Рабини нису могли ни да замисле позив који би био тако радикалан да сугерише како је бити са Исусом важније од свих њихових заповести.

А, као Исусови ученици, не само што морамо да поштујемо све људе, већ и да радимо на томе да обезбедимо такво место на ком ће сви људи моћи да расту и напредују.

Према томе, целокупно хришћанско образовање мора да обухвати тај осећај за мисију, за сврху, не само да би се зарадило за живот, већ да би се у властитој сфери утицаја радило оно што нас је Исус позвао да радимо – да Га следимо у објављивању добре вести еванђеља и у служењу онима којима је потребна помоћ.

ТРАГАЊЕ ЗА ИСТИНОМ

Алберт Ајнштајн, који се често сматра оцем модерне физике, написао је: „Важно је да не престанемо да постављамо питања. Радозналост постоји с разлогом. Не можемо а да не осетимо страхопоштовање кад размишљамо о тајнама вечности, живота и чудесне структуре стварности. Довољно је ако сваког дана покушамо да схватимо само делић те тајне. Зато никад не губите свету радозналост.“

Ми живимо у свету тајни, зар не? Модерна наука нам је показала невероватну сложеност која се огледа на скоро сваком нивоу постојања. А ако то важи за чисто физичку реалност, шта тек да кажемо за оно што је духовно?

Чему нас следећи текстови уче кад је реч о трагању за истином, за одговорима? Јеремија 29,13; Матеј 7,7; Дела 17,26.27; Псалми 25,5; Јован 16,13; Јован 17,17.

Библија је пуна прича о радозналим људима који у великој мери подсећају на сваког од нас – о мушкарцима и женама који имају питања, страхове, наде и радости – о људима који, на неки свој начин трагају за истином, за одговорима на најтежа животна питања.

„Све је учинио да је лијепо у своје вријеме, и мисао о вјечности метнуо им је у срце, али да не може човјек докучити дјела која Бог твори, ни почетка ни краја“ (Проповедник 3,11). Шта је Соломон ту мислио? Неки преводе јеврејску реч ‘олам као „вечност“, а неки као „свест о прошлости и будућности“. Дакле, према том стиху, Бог је у људско срце и ум усадио свест о прошлости и будућности – о самој вечности. То јест, као људска бића, способни смо да размишљамо о ономе што се назива „великим питањима“ о животу и нашем постојању уопште.

И, наравно, управо ту Свето писмо игра централну улогу. Ко смо ми? Зашто смо овде? Како би требало да живимо? Шта се дешава кад умremo? Зашто постоји зло и патња? То су питања која трагаоци за истином постављају од кад постоји писана историја. Каква је предност, и каква одговорност, то што сада можемо да упутимо те трагаоце на неке одговоре. Шта је хришћанско образовање ако не упућивање људи на одговоре које налазимо у Божјој Речи?

Зашто Свето писмо мора да има главну улогу у пружању одговора на велика животна питања?

ДЕЛИТИ ЖИВОТ

Прочитајте 1. Солуњанима 2,6-8. Шта Павле ту говори а што бисмо ми могли и што би требало да примењујемо у нашим школама и црквама?

Суочени са кризом заједништва у друштву, ми живимо у доба у ком библијско разумевање цркве никад није имало већи значај. Као што нас текст Матеј 18,20 подсећа: „Јер гдје су два или три сабрани у име Моје ондје сам Ја међу њима.“ Новозаветна визија о томе шта црква и заједница треба да представљају обликовала се првенствено у домовима верника. Управо ту се заједница окупљала у малим групама, молила се, одржавала Вечеру Господњу, учила и говорила о Исусовим речима међу собом.

Те групе поклоника постале су и прве црквене школе, будући да је то било место на ком су нови чланови бивали упознати са Библијом и тим новим животом који се налази у Исусу. Павлови списи, као што видимо у Римљанима 12,2: „Не владајте се према овоме вијеку, него се промијените обновљењем ума својега“, указују да је црква најозбиљније схватила то своје образовно дело.

Ти рани верници ускоро су открили да се еванђеље управо у заједници може најбоље спровести у живот. У заједници имамо разлога да певамо гласније, да се молимо свесрдније, да будемо брижљивији и саосећајнији. Кад слушамо како други говоре о Божјој доброту, ми осећамо колико је Он добар према нама. Кад слушамо о туђим борбама и страдањима, осећамо Божје исцељење у сопственом животу и доживљавамо обновљену жељу да будемо оруђе Његове благодати и исцељења.

У данашњем уводном стиху Павле тврди да је Божје еванђеље све – сила крста, Господње васкрсење, обећање о Његовом повратку. Једноставно није било боље вести у читавом свету и Павле је провео свој живот препуштајући се изазову да пре и изнад свега објављује причу о Исусу, и то са највећим поштењем и посвећеношћу.

Ипак, Павле овде напомиње да се еванђеоска порука може најбоље разумети и доживети кад делимо живот са другима. Не смемо никад заборавити да људи помно посматрају да би видели да ли наш живот приказује у правој светлости поруку благодати која се налази у Библији.

Добро размислите о свом животу и запитајте се: Какав сам ја сведок онима око мене?

ЗА ДАЉЕ РАЗМИШЉАЊЕ

„Христос је изневерио наду у световну величину. У Беседи на гори покушао је да раскопа дело остварено погрешним васпитањем и да својим слушаоцима пружи прави појам о свом Царству и сопственом карактеру. Ипак, није непосредно напао заблуде народа. Он је видео беду света због греха, па ипак није пред њих износио живу слику њихове несреће. Поучавао их је о нечему неупоредиво бољем од онога што су познавали. Не сузбијајући њихове замисли о Божјем царству, говорио им је о условима под којима могу ући у њега, допуштајући им да сами донесу закључке о његовој природи. Истине које је учио нису мање значајне за нас него што су биле за мноштво које Га је следило. Ни нама није ништа мање него њима потребно да научимо основна начела Божјег царства.“ – Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 299 (ориг.)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Роберт Луис Стивенсон рођен је у Единбургу, у Шкотској 1850. године. Он се својевремено присетио како се једне ноћи, док га је дадиља припремала за кревет, искрао и отишао до прозора, где је угледао задивљујући приказ. Био је то фењерџија који је ишао од једне лампе до друге. Са детињим усхићењем, позвао је дадиљу да му приђе и повикао: „Погледај тог човека! Он буши рупе у мраку!“ Какву улогу је Бог вама поверио кад је реч о доношењу светлости и љубави вашој заједници? Ако нисте сигурни, позовите неколико чланова цркве, па седите и разговарајте о томе шта бисте могли да остварите заједно.
2. Ако црква треба да сарађује са Богом како би допрла до овог света, онда морамо пригрлити Исусове речи и службу. Сама реалност о утеловљењу – о Богу који је дошао међу нас, да би живео у нашем свету, да би се борио, смејао и плакао с нама – подсећа нас да смо позвани да бринемо о онима који су око нас. Како ћете то учинити? Како бисте могли да упослите младе људе у вашој цркви да вам помогну у том раду?
3. Размишљајте о одговорности коју ми као адвентисти седмог дана имамо, да научимо друге о чудесним истинама које су нам дате. На који начин би локална црква могла и требало да одигра кључну улогу у поучавању других тим истинама? У исто време, како црква може да постане безбедно место за разговор о тим истинама са онима који постављају тешка питања у вези с њима? Шта можете да учините да бисте створили окружење у ком је могуће позабавити се озбиљним питањима?
4. Разговарајте у разреду о главним културним предрасудама друштва у ком живите. На који начин би ваша црква могла да научи друге како да се уздигну изнад тих предрасуда и да уместо тога следе учења Светог писма?

ОБРАЗОВАЊЕ У ОБЛАСТИ УМЕТНОСТИ И НАУКЕ

Текстови за проучавање у току седмице: Римљанима 1,18-21; Псалми Давидови 19,1-6; 96,9; 1. Мојсијева 3,6; 1. Тимотију 6; Приче 1; Јов 38.

Текст за памћење: „Небеса казују славу Божију, и дјела руку Његовијех гласи свод небески“ (Псалми 19,1).

Образовање обухвата оно што називамо „уметношћу и науком“. Али кад учимо или подучавамо о уметности и науци из библијске перспективе, шта то заправо подразумева? Да ли једноставно нудимо одабране библијске стихове који се односе на одређене аспекте модерне медицине или историје уметности, на пример? Чинећи то, можемо повезати наше практичне поуке са Божјом невероватном силом која се показала приликом стварања нашег сложеног света. Али једноставно додавање библијских текстова у наше учбенике представља само мали део истинског образовања, бразовања које је спасоносно и искупљујуће.

Да би такво образовање било заиста делотворно, потребно је да се Божја Реч унесе у изучавање сваке дисциплине, од хуманистичких наука до молекуларне биологије. Без тога, можемо изгубити из вида Божју праву величину и Његову сувереност као Онога ко је створио и одржава овај свет. Трудећи се да схватимо како Бог гледа на дела свог стварања као органска и сврховита, приближавамо се разумевању начина на који би извесне дисциплине могле и на који би требало да се изучавају.

Ове седмице размотрићемо неке принципе повезане са начином на који можемо да говоримо о уметности и науци из хришћанске перспективе и са аспекта хришћанског погледа на свет.

Постоје докази о живом Богу у свим делима Његовог стварања. Та тврдња је толико пута поновљена да је постала клише. Кад узмемо у обзир, на пример, Божја осећања приликом стварања овог света, који људи настављају да оштећују и кваре, можемо приближније разумети на који начин је најбоље изучавати уметност и науку.

Узмимо за пример период ембрионалног развоја човека. Биологија нам каже да нови интеллигентан људски живот настаје из једног оплођеног јајета и достиже пуни развој након девет месеци. Трагови Створитеља пуног љубави могу се запазити током читавог тог циклуса. Божја милост може се видети и на основу самог места на ком се фетус развија – одмах испод мајчиног срца које постојано куца. Како се фетус увећава, тако расте и мајчин стомак, тачно испред ње, тако да је трудница увек свесна свог детета, баш као што је и наш небески Отац увек свестан своје деце.

Прочитајте следеће текстове: Римљанима 1,18-21; Псалми Давидови 19,1-6 и Немија 9,6. Шта нам ти текстови говоре о деловању Бога као нашег Створитеља?

Чак и после 6.000 година греха, и више хиљада година након свеопштег разарања у време Потопа, још увек постоји неодољиво моћан доказ не само о Богу као Створитељу, већ и о сили, љубави и човекољубљу тог Бога као нашег Створитеља. Тако је моћно то што Павле каже у Римљанима 1,18-21 да они који одбацују таквог Бога неће имати изговора на дан суда, јер се о Њему може довољно научити на основу онога што је створио. Другим речима, они неће моћи да се правдају својим незнањем!

Поготово у ово доба, кад су многи људи почели да обожавају створења уместо Створитеља, колико је суштински важно да хришћанско образовање у области науке и уметности увек полази од претпоставке да је Бог Створитељ и одржавалац свега што постоји. Напослетку, све идеологије и претпоставке које негирају или искључују Бога могу да воде само у заблуду. Световно образовање углавном се заснива на претпоставци да Бога нема, али хришћанско образовање не сме да упадне у ту замку, нити да се у свом деловању и у најмањој појединости позива на принципе засноване на претпоставци да Бога нема. У оба та случаја, људи ће неизбежно завршити у заблуди.

Размишљајте о невероватним чудима и лепоти нашег света, чак и након греха. Како можемо научити да црпемо наду и утеху из свега тога, поготову у тренуцима личних искушења и патњи?

По

ЛЕПОТА СВЕТОСТИ

Текст Псалми 96,9 гласи: „Поклоните се Господу у светој красоти. Стрепи пред Њим, сва Земљо.“ Како разумемо тај појам „свете красоте“? Шта би то требало да значи за једног хришћанина, и како то утиче на оно што учимо о уметности и лепоти која се често повезује с њом?

Мада се каже да је „лепота у оку посматрача“, не смемо заборавити ко је тај који је створио око на првом месту (видети Приче 20,12). И премда морамо водити рачуна да не обожавамо сама створења (видети јучерашњу поуку), на основу лепоте створеног света можемо сазнати нешто о Богу и Његовој љубави према лепоти. Ако наш пали свет још увек тако лепо изгледа, ко може и да замисли како он мора да је изгледао пре Пада? А то нас учи да је Бог заиста Створитељ лепог.

Проучавање уметности и науке, дакле, може и требало би да нас приближи Божјем срцу и карактеру. Будући да смо део Божјег уметничког дела и научног феномена, можемо такође сазнати нешто више о властитом идентитету у Христу.

„Бог би желео да се Његова деца диве Његовим делима и да уживају у једноставној и тихој лепоти којом је украсио наш земаљски дом. Бог је љубитељ лепог, али више од сваке спољашње привлачности Он воли лепоту карактера. Он би желео да негујемо чистоту и једноставност, тихе врлине цвећа.“ – Елен Г. Вајт, Пут Христу, стр. 85 (ориг.).

Прочитајте текст 1. Мојсијева 3,6. Како нас он учи о томе да лепота сама по себи није обавезно добра и света? Видети такође Приче 6,25; 31,30.

Као и све остало што је Бог начинио, и ми имамо непријатеља који то искоришћава и изврће. Стога не треба да нас изненади што и лепота и схватање лепоте може такође да се употреби против нас. Према томе, посебно у уметности, хришћанско образовање вођено Светим писмом мора нам помоћи у разумевању да није све што је лепо обавезно добро и свето.

Које су то „лепе“ ствари које нису нужно свете и добре? Или, које то лепе ствари могу постати несвете и лоше, зависно од околности? Које мерило користимо да бисмо уочили те разлике?

Знамо да на свету има више тога, осим његовог удела у уметности и филозофији, чиме се показује непоштовање према Богу. Многи би се сложили да хришћани никад не треба да ступе на то тло. Зато адвентистички хришћани морају пажљиво да размотре своје бављење извесним гранама посла, покровитељство над извесним установама и праћење извесних медија.

У 1. Тимотију 6 дато нам је јасно упутство шта би требало да избегавамо, али и опсежно објашњење у вези с тим. Које су то тежње против којих нас Павле опомиње у 9. и 10. стиху?

Прочитајте остатак текста 1. Тимотију 6. Које су то кључне тежње које Павле одобрава?

Запазите како нас у 1. Тимотију 6,20 Павле упозорава на „препирања лажно названог разума“. Премда га он користи у другачијем контексту, тај принцип је још увек примењив. Сетите се свих информација, свих учења, свих веровања, не само сада већ кроз читаву људску историју, која су била потпуно погрешна. Људи заиста могу бити стручњаци за заблуду.

Током скоро 2.000 година, најпапетнији људи на свету, стручњаци, веровали су да је замља непокретна и да је смештена у средишту свемира, док се све звезде и планете крећу око ње у савршеним круговима. Нека врло компликована математичка и научна објашњења употребљена су као потпора том веровању, мада се испоставило да је оно било погрешно у скоро свакој појединости. Зато бисмо могли да кажемо да су ти људи дословно били стручњаци за заблуду, и да је то учење несумњиво било „лажно названи разум“.

Биолошка наука данас, на пример, полази од претпоставке да је живот настао пре више милијарди година, на основу чисте случајности, без икаквог Бога и крајње сврхе. У исто време, појавила се невероватна количина компликоване, исцрпне научне литературе засноване на том учењу. Које поуке можемо извући из овога о томе како људи могу бити стручњаци у заблуди? Како би то увиђање требало да утиче на хришћанско образовање уопште, а посебно на подучавање у области науке?

Прочитајте 1. поглавље у књизи Приче Соломунове. Чему нас оно учи у вези са суштином правог хришћанског образовања?

Библија врши стално поређење између мудрости и лудости. Књига Приче Соломунове нас истрајно подсећа на опасности несмотреног понашања и кретања у друштву безумника. Разлика је јасна: Бог жели да Његов народ тражи мудрост, да је високо цени и да обилује њом.

Студенти уметности и науке користе своје таленте да би стекли знање и остварили успех на својим студијама. Предавачи из тих дисциплина чине слично. Захваљујући знању и способности, ми можемо постићи уметничку вештину и велике успехе у науци.

Међутим, из хришћанске перспективе, шта знање о уметности и науци уопште значи, уколико не укључује и познавање разлике између исправног и погрешног, добра и зла, истине и заблуде? Све што треба да учинимо, на пример, јесте да прочитамо нешто о животу неког од оних који се сматрају највећим уметницима овог света, па да схватимо да поседовање изузетних вештина и талената не подразумева и моралан, исправан живот. Могло би се запазити, такође, да велики научници који су укључени у стварање биолошког и хемијског оружја за масовно уништење јесу високо образовани и врло талентовани, али какав је плод њиховог рада? Као што је раније речено, знање само по себи није нужно добра ствар.

Прочитајте Приче 1,7. Како нам тај текст открива шта је кључ правог хришћанског образовања?

Један добитник Нобелове награде, атеиста, човек који проучава свемир и физичке силе у његовој основи, написао је: „Што се свемир чини разумљивијим, то се више чини и бесмисленим.“ Како нам то показује да знање, само по себи, не само што може бити бесмислено, него, што је још горе, може довести до грубе грешке?

БОЖЈИ ОДГОВОР ЈОВУ

Прочитајте 38. поглавље Књиге о Јову. Чему нас оно учи о Богу, не само као Створитељу, већ и као Одржаваоцу свеукупног живота? Како би та важна истина требало да утиче на наше разумевање уметности и науке?

„Многи тврде да материја поседује животодавну снагу – да су материји дата нека својства и да јој је онда препуштено да делује у складу са утврђеним законима у које се ни сам Бог не може мешати. То је лажна наука, и Божја Реч је не подржава. Природа је слушкиња свог Створитеља... Природа сведочи о постојању једне интелигенције, о присутности силе, активне енергије, која делује преко природних закона и упоредо с њима. У природи се осећа непрестано деловање Оца и Сина. Христос каже: 'Отац мој стално ради, радим и ја (Јован 5,17, Чарнић).'“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 114 ориг.

Нажалост, као што је раније речено, наука се великим делом заснива на атеистичким, материјалистичким претпоставкама. То онда значи да би један научник могао да посматра неку појаву изванредне лепоте, или изванредне сложености, или чак неку која је истовремено изванредно лепа и сложена, а да ипак тврди како је она настала сасвим случајно, без икаквог претходног промишљања или намере.

То је оно што наука, заправо, све време тврди. Живот на земљи у свој својој лепоти и сложености – од лептира до људи – објашњава се као ништа друго до спој одређених хемикалија, које су се пре више милијарди година случајно повезале образујући једноставне облике живота, а који су онда, путем насумичних мутација и природне селекције, еволуирали у све оно што данас живи, дише и креће се.

Наука, како је сада установљена, тврди да је и сама замисао о натприродном Створитељу „ненаучна“, будући да се не може научно испитати, те према томе представља појам којим наука не може да се бави. Та претпоставка није нешто чему нас сама наука учи (заправо, чини се да наука учи сасвим супротно, јер сва лепота и сложеност овог света заиста упућује на Створитеља), већ је то једно филозофско становиште наметнуто одређеним научним дисциплинама од стране самих научника.

Проблем је, међутим, што нас Свето писмо учи да Бог није само све створио већ да Он све и одржава. То значи да свако право хришћанско образовање из области науке мора да пође од радикално другачијих претпоставки у односу на оне којих се наука углавном држи. Дакле, до сукоба ће неизбежно долазити, поготову кад је реч о пореклу живота.

Пе

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Два су разлога из којих наука, која толико тога исправно схвата, толико греша у питању порекла живота. Прво, наука, која проучава природни свет, мора тражити одговоре само у природном свету. Друго, наука полази од претпоставке да природни закони морају остати непроменљиви. Међутим, обе те претпоставке су погрешне кад је реч о пореклу живота.

Пођимо од прве претпоставке, која захтева да природне појаве имају природно порекло. То је сасвим у реду кад пратимо појаву урагана, али је више него бескорисно кад је реч о постању света, за које се каже: „У почетку створи Бог небо и Земљу“ (1. Мојсијева 1,1). Чему нас наука, која негира било шта натприродно, може поучити о постању света које је било у потпуности натприродно?

А кад је реч о непроменљивости природе? То изгледа има смисла, осим што текст Римљанима 5,12 – „Зато као што кроз једнога човјека дође на свијет гријех, и кроз гријех смрт, и тако смрт уђе у све људе, јер сви сагријешеше“ – подразумева постојање једног природног окружења које је потпуно неспојиво са свим што познајемо и квалитативно другачије од било чега са чим се наука данас среће. Свет у ком смрт није постојала радикално је другачији од свега што ми данас можемо да проучавамо, а претпоставити да су тадашњи и данашњи свет слични, иако нису, такође би довело до погрешних закључака.

Према томе, наука погрешно схвата порекло живота зато што негира два кључна аспекта стварања – натприродну силу у његовој позадини и радикалну физичку неспојивост између првобитно створеног света и оног какав данас видимо.

ЗА РАЗГОВОР:

1. Разговарајте у разреду о питању лепоте. Шта је лепота? Како је дефинишемо? Како би хришћанин могао да дефинише и разуме лепоту различито од неког нехришћанина?
2. Христос је могао да дође на земљу као сјајан научник и да буде богато награђен за своје револуционарно истраживање. Могао је да стекне велику славу и као музички извођач. Али уместо тога, Он је дошао и био обучаван као обичан занатлија. Био је присутан приликом Стварања, али је обучавао друге као лаик и послушно је испуњавао своје дужности. Какво охрабрење нам то пружа, где год да се налазимо на свом образовном и професионалном путовању?
3. Мада није свако од нас позван да подучава у школама, хришћани би могли увек да поучавају друге својим речима и делима, било да то чине с намером или потпуно несвесно. Из тог разлога, које навике би хришћанин требало да негује, и као Христов ученик и као учитељ овог света?

ХРИШЋАНИН И РАД

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 3,19; 5. Мојсијева 16,15; 2. Мојсијева 25,10-30,38; Галатима 5,22-26; Проповедник 9,10; 1. Коринћанима 10,31.

Текст за памћење: „Зато, браћо моја љубазна, будите тврди, не дајте се помакнути, и напредујте једнако у дјелу Господњему знајући да труд ваш није узалуд пред Господом“ (1. Коринћанима 15,58).

Рад је Божја замисао. У идеалном свету пре греха, Бог је Адаму и Еви дао задатак да се брину о врту (1. Мојсијева 2,15). Као и њихов Створитељ, према чијем лику су начињени, требало је да буду укључени у креативан рад и службу из љубави. Дакле, чак и у неисквареном свету, свету без греха, смрти и патње, требало је да људи раде.

А у овом „времену између“ (после идеалног света и пре оног обећаног), позвани смо да на рад гледамо као на један од Божјих благослова. Међу Јеврејима, свако дете је било научено неком занату. Говорило се чак да отац који не научи свог сина неком занату, заправо одгаја криминалца. У складу с тим, Исус, Божји Син, провео је многе године вршећи Очеву вољу и радећи поштено као вешти занатлија, при чему је вероватно снабдевао људе из Назарета потребним намештајем и оруђем за пољопривреду (Марко 6,3). То је, такође, био саставни део Његове обуке и припреме за службу која Га је чекала. Апостол Павле је исто тако обављао Господње дело кад је, заједно са Акилом и Прискилом, годину и по дана правио шаторе, као и кад је суботом водио расправе у синагоги (Дела 18,1-4; 2. Солуњанима 3,8-12). Ове седмице размотрићемо целокупно питање рада и његове улоге у хришћанском васпитању и образовању.

МНОГЕ СТРАНЕ РАДА

„Дознах да нема ништа боље за њих него да се веселе и чине добро за живота свога. И кад сваки човјек једе и пије и ужива добра од свакога труда својега, то је дар Божији“ (Проповедник 3,12.13).

„Рад“ је једноставна реч без икаквих сувишних украса. Састоји се од једног слога, а ипак има многа могућа значења. Ми радимо из нужде, да бисмо изнели храну на сто, да бисмо платили рачуне и уштедели нешто за тешка времена. Губитак посла је често гори од мирења са тешком ситуацијом на послу.

Посао може дати особи осећај вредности. Посао је уобичајен одговор на питање: „Чиме се бавите?“, или чак „Шта сте ви (по занимању)?“ Већина пензионера настављају повремено да раде докле год су у могућности, било да су за то плаћени или волонтирају. Посао нам даје разлог да ујутру устанемо. Дајте тинејџеру посао, и имаћете једног кандидата мање за деликвенцију.

Прочитајте текст 1. Мојсијева 3,19. Какав је овде контекст и шта нам то говори о још једној страни рада, бар за неке?

Посао који је човеку дат пре Пада, одједном се мења. То нас упућује на још једну страну рада. За неке, рад значи само мукотрпан свакодневни напор, који ће се завршити смрћу. Они обављају посао који презиру, надајући се само да ће отићи у пензију пре него што изгубе здравље. У случају других, рад потпуно преузима њихов живот, и тако постаје средиште целокупног њиховог битисања и основни извор личног идентитета. Ван свог посла, ти људи се осећају потиштено и дезорјентисано, несигурни су шта треба да раде и где да се окрену. По пензионисању, пропадају физички и физиолошки, и често прерано умиру.

Међутим, хришћани треба да науче како да раде на Божји начин. Рад је нешто више од економске нужности. Човек је више од запосленика. Исправно схваћено, нечије животно дело је широки приступ служби, израз нечијег односа према Господу. Део задатка онога који поучава је да помогне ученицима да пронађу посао на ком ће се њихове вештине и Богом дана интересовања укрстити са потребама овог света.

Шта ви радите? У смислу – шта радите са својим животом и како можете, радећи то, боље да прославите Господа?

Звање или посао подразумева „бављење“ животом. Чак и они са најумнијим занимањима, у крајњој линији, обављају и неки физички посао, макар се то сводило само на притискање рачунарских тастера.

Чему нас следећи текстови уче о раду – користећи „руке“ као симбол?

5. Мојсијева 16,15 _____

Проповедник 9,10 _____

Приче 21,25 _____

Јеремија 1,16 _____

Бог нам је дао „дјело руку наших“, да бисмо могли да доживимо испуњење и радост (видети Приче 10,4; 12,14). У психологији, „самоефикасност“ (лични доживљај успеха) описује веровање да је свака особа способна да постигне нешто значајно у животу. Самоефикасност се не увећава пуким понављањем речи: „Мислим да могу! Мислим да могу!“ Само конкретно бављење неким послом увећава самоефикасност.

Мада „дјело руку наших“ представља Божји благослов за нас (видети Псалми 90,17) и омогућава нам да живимо смисленим животом, Божји коначни план је да „дјело руку наших“ буде благослов за друге. Павле пише да ми морамо да радимо, да чинимо нешто корисно својим рукама, да бисмо имали шта да поделимо са другима. Он се у свом животу несумњиво водио тим начелом:

„Сами знате да потреби мојој и онијех који су са мном били послужили ове руке моје. Све вам показах да се тако ваља трудити и помагати немоћнима, и опомињати се ријечи Господа Исуса коју Он рече: Много је блаженије давати неголи узимати“ (Дела 20,34.35).

Немијина једноставна молитва требало би да буде и наша: „Зато, Боже, укријепи руке моје“ (Немија 6,9).

Какав став ви имате према свом послу? На који начин бисте могли искористити свој посао да буде више на благослов другима?

Баците брз поглед на текст 2. Мојсијева 25,10 – 30,38. Колико је прецизан био Бог кад је од Мојсија тражио да подигне шатор за богослужење? Шта нам то говори о Божјем карактеру?

Кад је Бог рекао Мојсију да начини шатор „за Њега“, овај је могао да каже: „Нема проблема, Господе! Ја подижем шаторе још од кад сам побегао из Египта пре 40 година... Дај ми само који минут!“ За сваког мушкарца који је живео у полуномадској мадијанској култури тог времена, подизање шатора било је једноставна ствар. Могао би то да уради везаних очију, аутоматски, док би му мисли лутале ка другим, важнијим стварима. Оно што Мојсије можда није очекивао, био је врло детаљан сет нацрта (за иначе врло једноставну архитектонску конструкцију) заједно са дугом листом упутстава о сваком комаду намештаја који је требало да се нађе унутра, као и о свештеничкој одећи – скоро 150 детаљних инструкција. Да би направио обичан сто, Мојсије је морао да следи процедуру за склапање од седам корака (2. Мојсијева 25,23-30).

Пажња према детаљима коју је Бог показао приликом подизања свог шатора (као и касније приликом давања упутстава за жртвене ритуале), открива преовлађујући дух изврсности, жељу да се начини ништа мање од ремек-дела. Материјали су били најбољег квалитета, нацрт беспрекоран, израда је морала да буде изванредна – порука је била јасна: „Код Бога, траљав посао не пролази!“

Међутим, иако је изгледало да су мерила висока, Бог лично је био тај који је обезбедио не само подстицај већ и људске ресурсе да би се она достигла. У тексту 2. Мојсијева 31,1-6; 35,30 - 36,1 читамо да је сам Бог дао тим људима потребне вештине. Ти људи су били „пуни Духа Светога“, што им је давало способност и познавање сваке вештине, тако да се израда шатора и намештаја у њему одвијала као што је „заповједио Господ“ (2. Мојсијева 36,1). Штавише, иста двојица главних извођача радова била су обдарена и способношћу „да могу учити друге“ (2. Мојсијева 35,34), да би се њихово знање и вештине сачували унутар израелске заједнице. Мада су та двојица појединачно издвојена у причи као вође које је Бог одабрао, и други људи су примили сличне дарове и придружили се послу (2. Мојсијева 36,2).

Према томе, с обзиром на своју палу природу, грешни људи немају ваљан изговор да се према било ком задатку односе са ичим мањим од крајње посвећености. Бог очекује од нас да увек радимо најбоље што можемо, исправно користећи своје таленте, вештине, време и образовање за велика дела.

„Ако у Духу живимо, по Духу и да ходимо“ (Галатима 5,25). Човеков рад и духовност су неодојиви. Хришћанство није одећа која може да се обуче или свуче како неко мења расположења или пролази кроз различите животне фазе. Напротив, хришћанство ствара ново биће које се открива у свакој димензији живота, укључујући и посао.

Прочитајте Галатима 5,22-26. Који дарови које Павле набраја описују вас и ваш рад?

Један новозаветни речник описује „духовну“ особу као ону која „доноси родове Духа на сопствени начин“. На основу тога, можемо закључити да ћемо ми, људска бића, кроз своју повезаност са Христом, деловати као верници у свим аспектима свог живота.

Један пацијент је лежао на самрти у болници на Флориди, док је његов најближи пријатељ бдео крај његове постеље. Медицинске сестре су улазиле и излазиле из просторије, водећи рачуна о пацијентовим потребама. Настојећи да заподене разговор, питао је сестре где су се школовале. Многе од њих рекле су да су похађале Флорида Хоспитал колеџ.

То је оставило велики утисак на овог човека. Он је касније неколико пута посетио тај колеџ да би видео како изгледа. А зашто? Зато што му се чинило, као што је говорио људима, да су сестре које су се ту школовале редовно посвећивале више брижности и пажње његовом умрућем пријатељу у односу на сестре које су се школовале негде другде. Дакле, он је успео да запази велику разлику између њих и осталих кад је реч о њиховом ставу према његовом пријатељу који је умирао.

Зато се подрбно распитао о том колеџу и његовој мисији, и коначно је дао дар од 100.000 долара за школовање више медицинских сестара, као што су биле оне које је видео на делу. Да, духовност је начин живота.

Како ви показујете своју духовност обављајући свакодневне животне задатке? Какав утисак мислите да остављате (јер, у сваком случају, ви остављате изврстан утисак)?

РАД И ПРИСТАВСКА СЛУЖБА

„Све што ти дође на руку да чиниш, чини по могућности својој“ (Проповедник 9,10). Најмудрији међу људима примењује ове савете у вези са приставском службом на сваки аспект живота.

Када треба да нешто кажу о приставској служби, многи одмах помисле на хришћанску финансијску одговорност. Мада је новац неоспорно важан аспект приставске службе, ограничити је искључиво на њега било би преуско схватање. У оквиру организационе теорије, управитељство се односи на одговорност управе да развија и правилно користи све расположиве ресурсе.

Када је реч о цркви, који су то ресурси којима нас је Бог благословио? Петар јасно тврди да свака особа поседује дарове од Створитеља, а он тако обдарене хришћане означава као „свештенство свето“ (1. Петрова 2,5), и сматра их одговориним пред Богом за начин на који управљају свим Божјим даровима: новцем, временом, енергијом, талентима и друго.

Прочитајте текстове Проповедник 9,10 и 1. Коринћанима 10,31. Коју поруку налазимо у тим стиховима о томе како би требало да радимо и како да учимо људе да раде?

Једна од уобичајених замки данашњице је склоност да се различити аспекти живота разграниче. Тако неко има пословни живот, породични живот, духовни живот, па чак и забавни живот. Склоност да се те области живота одвоје тако да међу њима има врло мало или нимало преплитања, у неким случајевима може бити пожељна. На пример, није добро донети кући свој посао, тако да се он уплиће у породичне одговорности. Нити би требало да жеља за забавом скраћује време које проводимо са Богом.

Међутим, таква ограничења не би требало применити на улогу коју духовност мора да игра у целокупном нашем живљењу. Хришћанинов посао израста из заједништва и сарадње са Богом. Рад је један од начина на који можемо практиковати Божје присуство. Оградити наш верски живот, ограничити Бога на један дан или час, или чак на само једно подручје живота, значи одбацити Божје присуство у свим осталим подручјима.

Постављају се два питања: Прво, запитајте се да ли заиста ограђујете свој духовни живот. Друго, ако то чините, како можете научити да препустите духовности да влада над свим што радите?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте следеће текстове: 1. Мојсијева 3; Проповедник 2,18-23; Ефесцима 6,5-8; У књизи Стварање, патријарси и пророци од Елен Вајт, прочитајте поглавље под насловом „Кушање и пад“, стр. 52-62 (ориг.)

Рад – благослов или проклетство? Може изгледати да је он постао део проклетства због греха (1. Мојсијева 3,17). Међутим, пажљивије читање открива да је у ствари земља била проклета а не рад. Елен Вајт тврди да је Бог то одредио као благослов: „Живот испуњен тешким радом и бригама, који је постао човекова судбина, био му је одређен из љубави. Била је то дисциплинска мера која је постала неопходна због греха, да би се сузбило попуштање прохтевима и страстима, да би се развила навика владања собом. Био је то део Божјег великог плана по коме је требало да се човек врати из понора пропасти и покварености, у који је упао због греха.“ – Стварање, патријарси и пророци, стр. 60 (ориг.) Да ли смо га ми можда претворили у проклетство кроз монотонију, прекомерни рад или прецењивање његове улоге у нашем животу? Каква год да је наша ситуација, морамо научити да на рад гледамо из праве перспективе. А хришћанско образовање мора допринети томе да се људи науче да схвате вредност рада, а да га у исто време не претворе у идола.

ЗА РАЗГОВОР:

1. Прочитајте текст Проповедник 2,18-24. Како Соломон може да процени рад истовремено као благослов и као проклетство, и то у истом одељку Библије? Које наговештаје налазимо у самом тексту о томе како наш приступ раду може направити ту разлику?
2. Управо кроз рад ми се старамо за (прехрањујемо) своју породицу. Како можемо позитиван став према раду пренети на своју породицу?
3. Граница између савесног обављања посла и радохолизма понекад је тешко уочљива. Како да је не прекорачимо? Видети текст Проповедник 2,23.
4. Павле је врло јасно изјавио: „Јер кад бијасмо у вас, ово вам заповиједасмо да ако ко неће да ради да и не једе“ (2. Солуњанима 3,10). То, наравно, има много смисла. Међутим, у којим случајевима то не би могло да се примени? Односно, зашто морамо водити рачуна да то не претворимо у гвоздено правило које се никад не сме прекршити?

СУБОТА – ДОЖИВЉАЈ БОЖЈЕГ КАРАКТЕРА И ЖИВЉЕЊЕ У СКЛАДУ С ЊИМ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 1; 2; 2. Мојсијева 16,14-29; Исаија 58,1-14; Матеј 12,1-13; Лука 13,10-17.

Текст за памћење: „И говораше им: Субота је начињена човјека ради, а није човјек Суботе ради. Дакле је Господар Син Човјечји и од Суботе“ (Марко 2,27.28).

Џоди је била једини адвентиста на својим постдипломским студијама, а њена одлука да не присуствује неким друштвеним догађајима суботом учинила је њена веровања веома уочљивим.

Једног дана позвала ју је Гејл, једна од њених пријатељица. Гејлин супруг је требало да оде из града на шест седмица, тако да је она позвала Џоди да у том периоду проводи петак вече с њом, јер је знала да Џоди тада ионако ништа не ради.

Тако су наредна четири петка увече њих две вечерале заједно, слушале музику, размењивале своја хришћанска искуства и уопште уживале у узајамном дружењу. Петог викенда Гејл је рекла Џоди да је била у куповини у граду, и кад је погледала на сат, помислила је: Субота ускоро почиње. Изненада је схватила да је, током њихових сусрета петком увече доживела нешто ново у свом верском животу. Узрасла је, научила више о свом Богу и продубила своју веру. Субота је била прилика за учење и лични развој.

То је интересантна прича која говори о томе како о Суботи можемо размишљати не само као о времену за одмор, већ и као о прилици за учење.

ВРЕМЕ ЗА ДИВЉЕЊЕ

Да ли сте се икад питали зашто је Бог одлучио да нам да два извештаја о стварању у прва два поглавља 1. Мојсијева? Текст 1. Мојсијева 1 представља осврт на седмицу стварања и све већа чуда на земљи, која је најпре добила свој облик, а затим била испуњена животом, што је достигло врхунац стварањем мушкарца и жене шестог дана. Друго поглавље 1. Мојсијева разматра исти извештај, али из другачије перспективе, са посебним нагласком на шестом дану. Адам је сада у средишту слике и све је описано као да је ту због њега – врт, реке, животиње и, наравно, жена.

Стварање је сувише дубоко за само један извештај. Зато прво сазнајемо за моћног, маштовитог Створитеља који има око за савршену лепоту. Затим упознајмо Бога заинтересованог за међусобне односе, који жели да се људи воле, да се старају једни за друге и за остатак створеног света.

Прочитајте 1. и 2. поглавље 1. Мојсијева, а затим размислите како прва Субота (1. Мојсијева 2,1-3) повезује оба извештаја о стварању. Како вам ваши закључци помажу да разумете шта би могло да значи то што је Бог благословио Суботу и посветио је?

Замислите себе као Адама или Еву те прве Суботе. То је први дан вашег живота, први дан са вашим супружником и ваш први дан са Богом. Какав дан за учење! Почињете да учите о Богу који је био у стању да створи такву лепоту. Дивите се посматрајући слона у једном тренутку, а жабу у следећем, и свако од тих бића је јединствено. Смешите се посматрајући лудорије жирафе или бивола. Занемели сте при погледу на те многобројне боје и облике, праћене раздраганим симфонијом звукова. Одушевљени сте обиљем мириса и укуса, уживате истражујући различите текстуре. Што је најважније од свега, почињете да учите о узајамним односима – о одговорности, брижности, љубави. Све то доживљавате у односу са својим Створитељем, а онда почињете да примењујете на остатак створеног света.

Прва Субота није могла да буде пасивно искуство за Адама и Еву. Била је то Богом дана прилика да усмере пажњу на свог Створитеља и сав створени свет. За њих је то било време чуђења и дивљења.

Наведите различите прилике за учење које су Адам и Ева имали током те прве Суботе. Које би од тих прилика могле бити значајне и данас, макар у другачијем облику? Како би оне могле да обогате ваше Суботе?

Кад је од Мојсија затражено да изведе Израелце из Египта, било је јасно да су они изгубили своју перспективу као Божја деца. Било им је потребно да поново открију ко је тај Бог који их позива да Му служе, и који им даје тако много обећања о светлој будућности. Субота је била кључно поучно искуство на том путовању поновних открића. Она је такође постала јасан знак осталим народима о посебном односу који је постојао између Бога и тог народа. Искуство са маном језгровито приказује начин на који је Бог поучавао народ.

Према тексту 2. Мојсијева 16,14-29, које поуке је требало да Израелци науче?

Бог је за Израелце обезбедио чудо са маном, дајући им тачно онолико хране колико им је било потребно сваког дана. Да им је давао више од те количине, можда би заборавили ко је тај који се брине за њих. Тако је Бог сваког дана понављао чудо, и они су схватили да је Њему стало до њих. Суботом, међутим, ситуација је била другачија, баш као што је и тај дан требало да буде другачији. Сада су се дешавала два чуда: дупла количина хране петком, која се није кварила преко ноћи. То је остављало Суботу слободном, тако да су Израелци имали времена да се диве том Богу који их је избављао, и да поново открију шта значи бити Божји народ.

Требало је да Израелци једу ману 40 година (2. Мојсијева 16,35). Осим тога, Бог је упутио Мојсија да сачува гомер мане који би подсећао народ на то како их је Он хранио у пустињи (2. Мојсијева 16,32. 33). То је такође требало да буде подсетник на нарочито искуство које су имали суботом.

Било је и других прилика у којима је Бог Израелцима јасно стављао до знања да је Субота посебна.

Субота је била начин на који је Бог помогао Израелцима да поново открију свој идентитет и свог Бога. Били су позвани да поштују и светкују Суботу, али све је то било у контексту развијања дубљег разумевања карактера њиховог Створитеља и изграђивања трајног односа заснованог на обећању.

Замислите да разговарате с неким тинејџером који Суботу сматра „досадном“. Он је поштује само зато што му Библија и његови родитељу кажу да мора. Које бисте му предлоге дали како бисте му помогли да (поново) открије Суботу као позитивно искуство учења?

ВРЕМЕ ЗА УЧЕЊЕ О ПРИОРИТЕТИМА

Успони и падови у искуству Израелаца са Богом били су блиско повезани са начином на који су се они односили према Суботи. Бог је њихову неспремност да поштују Суботу видео као знак да им је Он небитан у животу (Јеремија 17,19-27). Обновљена посвећеност Суботи била је такође део њиховог обновљења – показатељ да су приоритети исправно постављени. Исаија 58 приказује један занимљив контраст.

Прочитајте текст Исаија 58,1-14. Шта Бог ту говори свом народу, а што је битно и за нас данас?

Израелци су се јавно показивали као Божји следбеници – приликом богослужења и за време поста – али начин на који су живели после богослужења показивао је да су они само механички чинили оно што је исправно. Није било искрене, свесрдне посвећености Божјем закону.

Исаија у 58. поглављу наставља да открива шта Бог заиста очекује од свог народа.

Али, то није све. Прочитајте текст Исаија 58,13.14. Зашто се Бог на крају једног таквог поглавља усредсређује на Суботу? Пророк ту користи изразе сличне онима у остатку тог поглавља. Чувај се „да не чиниш што је теби драго“; не иди „својим путовима“; избегавај зло „не чинећи што је теби драго, ни говорећи ријечи“ – упозорава пророк. Другим речима, Субота није време за рутинско приступпање богослужењу, док ми настављамо да се бавимо властитим мислима и да водимо живот који нема никакве везе са богослужењем. Субота треба да буде „милиња“ и да се учини „славном“. У контексту остатка тог поглавља, суштина Суботе је уживање у учењу о Божјем карактеру и Његовим намерама, а затим понашање у складу с тим карактером и намерама у односу према другима. Знати како да испоштујемо форму светковања Суботе није довољно. Учење мора да утиче на живот. Субота је време за учење о приоритетима и за живљење у складу са приоритетима.

Да ли уживате у Суботи? Ако не, шта можете учинити да бисте то променили? Да ли сте спознали „славу“ Суботе? Разговарајте са осталима у вашем суботношколском разреду шта би то могло да значи. Будите што је могуће практичнији.

ВРЕМЕ ЗА НАЛАЖЕЊЕ РАВНОТЕЖЕ

Исус је поштовао и уздизао Божји закон (Матеј 5,17.18). Међутим, Он је такође доводио у питање начин на који су верске вође тумачиле тај закон. Али ниједан од изазова које им је упућивао није толико претио њиховом устаљеном поретку колико Његов начин светковања Суботе. Синагоге нису пропуштале да Суботу учине приликом за учење – Тора се читала и тумачила без грешке. Књижевници и фарисеји су познавали слово закона. Међутим, Исус је ишао много даље у поучавању својих следбеника током суботног дана.

Прочитајте текстове Матеј 12,1-13 и Лука 13,10-17. Чему је Исус, на основу тих догађаја, учио народ у своје време, а и нас данас?

Полемике у вези са Исусовим лечењем суботом довеле су до важних духовних расправа о природи греха, разлозима за светковање Суботе, односу између Исуса и Оца, и о природи Исусовог ауторитета.

Исусов став према Суботи може се прикладно сажети нашим стихом за памћење за ову седмицу: „И говораше им: Субота је начињена човјека ради, а није човјек Суботе ради. Дакле је Господар Син Човјечиј и од Суботе“ (Марко 2,27.28). Желео је да нагласи да Субота не би требало да буде терет. Она је „начињена“ (створена) као јединствена прилика да људи нешто сазнају о карактеру Бога који је створио Суботу и да уче из властитог искуства, вреднујући дела Његовог стварања.

Исус је својим поступцима покретао питања и тиме подстицао своје ученике, јеврејске вође и народне масе да дубље размишљају о Светом писму, и о томе шта им њихова вера и Бог уопште значе. Свако од нас се лако може уплести у правила и прописе који сами по себи нису лоши, али је лоше ако они постану циљ по себи, уместо да буду средство које води до циља – а тај циљ би требало да буде познавање карактера Бога коме служимо. То нас онда води ка послушности Њему, заснованој на нашем поверењу у заслуге Христове праведности за нас.

Шта је са вашим светковањем Суботе? Да ли сте је претворили у дан кад ово или оно не сме да се ради, уместо у време кад заиста почивате у Господу и боље Га упознајете? Ако је то ваш случај, како се можете променити да бисте примили више од онога што вам је Бог наменио?

ВРЕМЕ ЗА ЗАЈЕДНИЦУ

Исус је оставио ученицима као пример свој обичај седмичног присуства у синагоги. После Његовог васкрсења, они су наставили да следе тај образац, као и остали Исусови ученици. Синагога је постала једно од главних места на ком су апостоли могли да постављају питања у вези са васкрсењем, а Субота је пружала одличну прилику да се заједница окупи и да нешто научи. Уосталом, Исус је био јеврејски Месија, Месија проречен у Старом завету који се читао у синагоги сваке Суботе. Које је место могло бити боље и прикладније за величање Исуса него што је то била синагога, поготову што су ученици ту сведочили Јеврејима и другима „који се Бога боје“ (Дела 13,16.26)?

Размотрите следеће текстове: Дела 13,14-45; Дела 16,13.14; Дела 17,1-5; Дела 18,4. Шта нам они говоре о томе како су Исусови следбеници сведочили на јавним местима? Док будете читали наведене текстове, размишљајте о томе где су они говорили, коме су се обраћали, шта је било речено и какви су били резултати.

Сведочење апостола било је личне природе, али и засновано на Светом писму. Павле је детаљно износио историју Израела, почевши од „оца наших“ (Дела 13,17) у Египту, и пратећи њихову историју од насељавања, преко периода судија и царева, до Давида кога је могао лако да повеже са Исусом.

Павле и остали апостоли такође су показивали како њихово лично искуство и разумевање добијају смисао у контексту Светог писма. Они су давали информацију, износили доказе и разговарали. То повезивање личног искуства са Светим писмом кроз проповедање, поучавање и разговоре дало је моћне резултате. Као што библијски текстови показују, неки од верских вођа завидели су апостолима на њиховом ауторитету и утицају који су имали на људе, како Јевреје, тако и пагане.

Црква адвентиста седмог дана такође има богату историју кад је реч о охрабрујућем сведочењу и излагању Светог писма кроз проповедање, поучавање и објављивање истине. Повезивање суботне школе са службом речи (проповедањем) и осталим окупљањима током Суботе (састанцима младих, на пример), пружа снажан формални образовни основ адвентистичком богослужењу. Мада треба да се допуни другим искуствима учења, све је то од пресудног значаја за обрзовно искуство које пружа Субота.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Чезња векова од Елен Вајт прочитајте поглавље под насловом „Субота“, стр. 281-289 (ориг.)

„Ниједна друга установа која је поверена Јеврејима, није тако у целини била управљена потпуном одвајању Јевреја од околних народа, као што је то била Субота. Бог је одредио да их њено поштовање именује за Његове поштоваоце. Она треба да буде знак њиховог одвајања од идолопоклонства и њихове везе са правим Богом. Међутим, да би Суботу држали светом, људи и сами морају бити свети. Вером морају постати судеоници у Христовој правди. Када је издата заповест Израелу: ’Сећај се дана од одмора да га светкујеш’, Господ им је такође рекао: ’Бићете ми свети људи’ (2. Мојсијева 20,8; 22,31). Једино на тај начин Субота је могла да обележи Израелце као оне који служе Богу.“ – Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 283 (ориг.)

„Тада је Субота знак Христове способности да нас учини светима... Као знак Његове силе посвећења, Субота је дата свима који преко Христа постају део Божјег Израела.“ – Чезња векова, стр. 288, 289 (ориг.)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Адвентисти седмог дана често проводе време разматрајући шта је прихватљиво радити суботом. Уместо тога, осмислите низ питања која би пажњу поштовалаца Суботе усмерила ка идеалима о којима смо расправљали у овој поуци и нагласила Суботу као образовно искуство. На пример: „Шта ја то радим суботом што ми омогућава да научим нешто више о Божјем карактеру?“
2. Размотрите наведене цитате Елен Вајт. Она напомиње да формално држање Суботе није оно по чему се поштоваоци Суботе разликују од осталих у својој заједници. Какви би требало да буду људи који су „судеоници у Христовој правди“ и који су учињени „светима“? Какве то везе има са Суботом?
3. На које начине можете обогатити своје суботно искуство? Поставите себи три циља усмерена ка ономе што бисте хтели да научите кроз светковање Суботе у наредних 12 месеци.

НЕБО, ОБРАЗОВАЊЕ И ВЕЧНО УЧЕЊЕ

Текстови за проучавање у току седмице: Јован 3,16; 1. Јованова 5,13; 1. Тимотију 1,16; 1. Коринћанима 13,12; Захарија 13,6.

Текст за памћење: „Што око не видје, и ухо не чу, и у срце човјеку не дође, оно уготови Бог онима, који Га љубе“ (1. Коринћанима 2,9).

Један песник, у страху од смрти, питао се како неко може да живи „не знајући засигурно каква зора, каква смрт, каква судбина чека свест иза гроба?“ Он је у тој својој поеми замислио нешто што је назвао ИПВ – Институт за припрему за вечност. Међутим, како човек може да се припреми за нешто што тек долази, ако чак и не зна шта ће се тада дешавати с њим?

Срећом, Библија нам даје јасан увид у тему неба, нове земље и начина на који ћемо живети и учити кроз читаву вечност. Као што смо видели током овог тромесечја, ИПВ се налази овде и сада, у овом животу, и све наше образовање – без обзира на област проучавања – требало би да нас припрема за то „што ће доћи после“.

Уосталом, свака школа може да пренесе много добрих информација, много практичног и корисног знања. Али каква је корист од свег тог знања ако човек изгуби вечни живот? Ове седмице осврнућемо се на оно што надахнуће говори о једној врхунској школи – школи која ће трајати заувек и у којој ћемо учити и развијати се кроз читаву вечност. У тој будућој школи, учићемо о стварима које у садашњем свету не можемо чак ни да замислимо.

Током седамнаестог века, француски писац по имену Блез Паскал размишљао је о стању човечанства. По њему, колико год дуго човек живео (а тада се није баш дуго живело), и колико год добар живот имао (а живот и није био баш тако сјајан у то време), пре или касније ће умрети.

Осим тога, шта год да је то што долази после смрти, то ће трајати дуже, бескрајно дуже од кратког животног века на овом свету који претходи смрти. Отуда, по Паскалу, најлогичнија ствар коју би неко могао и требало да сазна јесте каква судбина чека умрле. Он је био запањен видевши колико се људи узнемиравају због нечег као што је „губитак положаја, или нека наводна увреда њихове части“, а скоро никакву пажњу не посвећују питању шта ће бити с њима после смрти.

То о чему је Паскал писао има смисла. И то је несумњиво разлог што Библија троши много времена говорећи о обећању упућеном онима који ће наћи спасење у Исусу – обећању о томе шта их чека у будућности.

Прочитајте следеће текстове: Јован 6,54; Јован 3,16; 1. Јованова 5,13; 1. Тимотију 1,16; Јован 4,14; Јован 6,40; Јуда 1,21; Титу 3,7. Каква нада нам је ту понуђена?

Вечни живот има тако много смисла у светлости крста; у светлости крста, ништа друго није смислено осим вечног живота. То што је Створитељ свемира, Онај који „и свијет створи“ (Јеврејима 1,2), Онај кроз кога „живимо, и мичемо се, и јесмо“ (Дела 17,28), то што се Он, Бог, јавио у људском телу и у том телу умро... чему све то? Да бисмо ми на крају трунули, као животиња угинула крај пута?

Управо због тога је Нови завет проткан обећањима о вечном животу, јер једино оно што је вечно гарантује повратак у стање какво је било на почетку. Ни у милион, па чак ни у милијарди година, можда не би било довољно добрих тренутака да би се надокнадили они лоши. Само вечност може да доведе у равнотежу све ствари, а затим и неке појединачне, јер је бесконачно увек изнад коначног, и то увек бескрајно.

Паскал је био у праву. Наше време овде је тако ограничено у поређењу са оним што долази. Како је онда неразумно не бити спреман за вечност која нас очекује.

Шта можете да кажете некоме ко показује потпуну равнодушност према ономе што се дешава након смрти? Како можете помоћи тој особи да увиди колико је заправо нелогичан један такав став?

„И Бог ће отрти сваку сузу од очију њиховијех, и смрти неће бити више, ни плача, ни вике, ни болести неће бити више; јер прво прође“ (Откривење 21,4). Шта нам овај стих говори о томе колико ће другачије од овог света бити то наше ново постојање – постојање у ком смрти, бола и жалости више неће бити?

Један хришћанин је разговарао са пријатељем о нади еванђеља – обећању о вечном животу кроз Исуса Христа. Човек је реаговао негативно на целу ту замисао. „Вечни живот?“ – рекао је стресавши се. „Каква ужасна помисао! Наших 70-80 година овде су довољно лоше. Ко би желео да се ово продужи заувек? То би био пакао.“

То што је рекао могло би имати смисла, само што он није разумео да обећање о вечном животу не подразумева једноставно наставак овог живота овде. Молим вас – ко би то желео? Али, као што наш уводни текст каже, старо ће проћи и све ће постати ново.

Шта нам следећи текстови говоре о том новом животу који ће настати?

2. Петрова 3,10-13

Откривење 21,1-6

Важно питање за нас у свему овоме гласи: Шта је потребно да бисмо били део тог новог постојања? Како доспевамо тамо? Како можемо бити сигурни да ћемо бити део тога? Шта би у нашем животу, ако тако нешто уопште постоји, могло да нас спречи да будемо део онога што нам је Бог обећао преко Исуса?

ТАДА ЋЕМО ЗНАТИ

„Небо је школа. Свемир је њена област проучавања. Бесконачни је њен Учитељ. Огранак ове школе био је отворен у Едему. А кад се план спасења оствари, образовање ће опет бити настављено у едемској школи.“ – Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 301 (ориг.).

Ако сте и ви попут већине људи, онда имате много питања – питања о греху, патњи, болести, смрти, о томе зашто се ово или оно дешава, или зашто се неке друге ствари дешавају.

Ми имамо питања и о свету природе и свим његовим тајнама. И поред невероватног напретка који је наука постигла да би нам помогла да боље разумемо овај свет и универзум у целини, толико тога још увек је изван нашег домаћаја.

Од најједноставнијих облика живота до неба над нашим главама, од кретања субатомских честица до кружења галаксија разбацаних по целом свемиру, суочени смо са реалношћу која је много шира и дубља него што наш ум сада може да појми, поготову у кратком времену које овде имамо да бисмо све то сами проучили.

Али, кад будемо имали вечност за проучавање, онда ће нам несумњиво многе тајне бити разјашњене.

Шта нам следећи текстови говоре о ономе о чему ћемо учити кад се цела ова жалосна епизода са грехом, патњом и смрћу најзад заврши?

1. Коринћанима 13,12 _____

1. Коринћанима 4,5 _____

Обећано је да ће нам бити дато да разумемо оно што, засад, остаје скривено од нас. Како је дивна та нада да ћемо једном кад будемо сагледали и разумели оно што нам сад изгледа тако тешко, имати само хвале за Бога! Најважније за нас сада је да се држимо своје вере, да се уздамо у Божја обећања, да живимо у складу са светлошћу коју имамо и да издржимо до краја. А добра вест је да све можемо „у Исусу Христу“, који нам „моћ даје“ (Филипљанима 4,13).

Која вам тешка питања леже на срцу? Шта вам то сада изгледа толико несхватљиво? Како нам учење да се ослањамо на Бога у ономе што разумемо може помоћи и у вези са оним што, за сада, не разумемо?

„Јер наша лака садашња брига доноси нам вјечну и од свега пре-тежнију славу, нама који не гледамо на ово што се види, него на оно што се не види; јер је ово што се види, за вријеме, а оно што се не види, вјечно“ (2. Коринћанима 4,17-19). Какву наду нам тај текст нуди? Које би то могле бити невидљиве, вечне ствари које чекамо, које су нам обећане преко Исуса? Видети такође Откривење 21,1.2; Откривење 2,7; Откривење 7,14-17.

Колико год да су реална обећања која су нам понуђена у Исусу, колико год добрих разлога имамо да у њих верујемо, остаје чињеница да нам Библија даје само наговештаје, само летимичне увиде у оно што нас чека. Међутим, оно у шта можемо бити сигурни јесте да ће то бити дивно, јер, помислите само како би диван био живот без пустошења које доноси грех!

Сав наш бол, сва наша патња, све са чим се овде боримо изазвано је грехом и његовим последицама. Христос је дошао да укине све то, и Он ће обновити земљу у складу са оним што је Бог првобитно намеравао, пре него што се грех појавио. Она ће заправо бити још боља, јер ћемо усред све те славе моћи заувек да посматрамо ожиљке на Исусовим рукама и ногама – цену нашег спасења.

„Велика област за истраживање тада ће се отворити за нас пошто буде уклоњена копрена која сада замрачује наш видик, кад наше очи угледају свет лепоте који сада површно посматрамо микроскопом; када будемо гледали славу небеса коју сада издалека посматрамо телескопом; када буде уклоњен злокобан утицај греха, када се цела Земља појави у красоти 'Господа, Бога нашега' (Псалми 90,17). Тада ће сваки истраживач, човек науке, моћи да чита извештаје о стварању, а да не открије ништа што би га подсетило на закон зла. Моћи ће да слуша музику гласова из природе, а да не открије ниједну ноту туговања, ниједан призивак жалости. У свему створеном моћи ће да прати само један рукопис – у бескрајном свемиру да гледа Божје име исписано великим словима, а на земљи, на мору, на небу неће запазити ниједан заостали траг зла.“ – Елен Г. Вајт, Васпитање, стр. 303 (ориг.)

Покушајте да дочарате себи како ће изгледати вечни живот у једном потпуно новом свету – у свету без свега оног што живот овде чини тако мучним. Како га замишљате? Којим стварима се посебно радујете?

ВЕЛИКИ УЧИТЕЉ

Као што смо видели током целог овог тромесечја, основни вид Христове службе овде на земљи било је Његово деловање у улози учитеља. Од почетка Његове службе, речима и делима, Исус је непрестано учио своје следбенике истинама о себи, о Оцу, о спасењу и о нади која нас чека (видети Матеј 5,2; Марко 4,2; Лука 19,47; Јован 6,59).

Заиста, све што је потребно јесте да прелистате неко Еванђеље, било које, и све време ћете наилазити на Исуса како поучава. И мада нас, чак и сада, Господ поучава преко своје Речи, то учење ће се наставити и у новом свету. Али замислите колико ће другачије то изгледати у једном свету ненарушеном грехом и свим оним ограничењима која нам он намеће.

„И ако му ко рече: Какве су ти то ране на рукама? Он ће одговорити: Допадох их у кући пријатеља својих“ (Захарија 13,6). О чему је по вашем мишљењу реч у овом тексту?

„Године вечности, док буду протицале, доносиће све славнија и богатија откривења о Богу и Христу. Како се буде умножавало знање, тако ће се увећавати љубав, поштовање и срећа. Што више људи буду учили о Богу, више ће се дивити Његовом карактеру. Док им Исус буде откривао богатства откупљења и задивљујућа достигнућа у великој борби са сотоном, срца откупљених пламтеће све ватренијом оданошћу, и они ће са све већом радошћу пребирати по својим златним харфама. А десет тисућа пута десет тисућа и тисућу тисућа гласова сјединиће се у громогласном хвалоспеву...

Велика борба је завршена. Греха и грешника више нема. Цео свемир је чист. Склад и радост испуњавају бескрајно дело стварања. Од Онога који је све створио тече живот, и светлост, и радост у сва прострaнства безграничности. Од најситније честице до највећег света, све створено, живо и неживо, у својој непомућеној лепоти и савршеној радости, објављује да је Бог љубав.“ – Елен Г. Вајт, Велика борба, стр. 678 (ориг.)

Од свих невероватних истина о којима ћемо учити у вечности, ниједна неће моћи да нас очара више од оне о Христовој жртви у нашу корист. Замислите колико мора да је дубоко и богато то што ћемо проучавати кроз читаву вечност. Како можемо чак и сада научити да више ценимо то што је Исус учинио за нас на крсту?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Васпитање од Елен Вајт прочитајте поглавље „Школа у вечности“, стр. 301-309 (ориг.), а у књизи Велика борба поглавље под насловом „Велика борба је завршена“, стр. 662-678 (ориг.).

„Лав који овде изазива највећи ужас и страх, тада ће лежати заједно са јагњетом, и све на новој земљи биће мирно и складно. Дрвеће ће бити усправно и раскошно, без икаквог оштећења...

Нека нас све што је лепо у нашем овоземаљском дому подсећа на кристалну реку и зелена поља, на лелујаво дрвеће и живе изворе, блистави град и певаче у белим хаљинама – на наш небески дом – тај свет лепоте који ниједан уметник не може да дочара и ниједан смртни језик да опише. Нека ваша машта замишља дом спасених, али имајте на уму да ће он ипак бити славнији него што и најживља машта може да представи.“ – Ellen G. White, Heaven, pp. 133, 134.

„Из страха да своје будуће наслеђе не схвате сувише материјално, многи симболички тумаче управо оне истине које нас упућују да на њега гледамо као на свој нови дом. Христос је уверавао своје ученике да одлази да им у кући Оца својега припреми станове. Они који прихватају учење Божје Речи не могу остати у незнању када је у питању њихово небеско боравиште... Људски језик је немоћан да опише награду праведних. Она ће бити позната само онима који је буду угледали. Ниједан смртни ум не може да схвати славу Божјег раја.“ – Елен Г. Вајт, Велика борба, стр. 674, 675 (ориг.)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Размишљајте више о запажању које је Паскал изнео, о људима који изгледају тако незаинтересовано за оно што ће вечност довести. Шта мислите, зашто су људи такви? Зашто је то тако нерезуман став?
2. Размишљајте више о томе зашто је нада у вечни живот толико важна за нашу веру. Зашто без ње заиста немамо ништа?
3. Размислите о невероватним тајнама које постоје у свету природе. Било да је реч о биологији, геологији, астрономији, физици, хемији – у свим областима показало се да је све много сложеније него што се првобитно мислило. Научници, на пример, више не говоре о „једноставним облицима живота“ јер, како се испоставило, чак ни најједноставнији облици живота уопште нису толико једноставни. Чини се да свако ново откриће само отвара нова питања на која треба одговорити. Како нам све то помаже да схватимо колико ћемо тога још имати да научимо у тој „школи у вечности“?

ОКТОБАР СНАГА ЗА ПОБЕДУ

Ви сте Божја оруђа

1. Ч Јован 1,12. Ви сте Божја оруђа
2. П Римљанима 12,2. Будите увек спремни на позив
3. С Лука 11,1. Сила благодати која препорађа

Снага за победу

4. Н Матеј 25,14. Сваком човеку његов посао
5. П Матеј 22,36. Велика заповест
6. У 1. Тимотију 5,4. Вежбајте се за живот на Небу
7. С 1. Петрова 3,15.16. Снага за победу
8. Ч Колошанима 3,2–4. Усмерите своје мисли ка небу
9. П Ефесцима 2,4–6. Опонашање Узора
10. С Јован 6,51. Трпеза Божје Речи

Суд долази

11. Н Исаија 54,13. Дететова прва школа
12. П 2. Коринћанима 6,15. Немојте избегавати крст
13. У Исаија 1,25. Божански оплеменитељ
14. С Проповедник 12,14. Суд долази
15. Ч Матеј 28,18.19. Божански налог
16. П Колошанима 2,6. Испражњени од гордости
17. С Исаија 58,10. Религија на речима

Не сумњајте

18. Н Псалми 1,6. Мислите о овоме
19. П Јован 4,10. Животодавна вода
20. У Псалми 116,15. Како да се суочимо с губитком
21. С Лука 12,37. Канали благослова
22. Ч Филибљанима 4,4. Не сумњајте
23. П Псалми 43,5. Шта да радимо са депресијом?
24. С Римљанима 5,3.4. Изгуби себе из вида

Духом вођени хришћани

25. Н Јеврејима 2,13. Важност религије у дому
26. П Откривење 16,15. Завршна битка
27. У Откривење 12,9. Ми смо на непријатељској територији
28. С Матеј 18,3. Детиња вера
29. Ч Псалми 19,7. Духом вођени хришћани
30. П Јован 17,15. Сотона није мртав
31. С Псалми 37,25. Једноставно почивај у Господу

НОВЕМБАР

СВА ИСТИНА ПОТИЧЕ ОД ХРИСТА

Савршени – као и Он

1. Н Јован 12,42.43. Упознајте се с истином сами за себе
2. П Јеврејима 10,22. Предности остварене молитвом
3. У 1. Солуњанима 5,5. Хришћани који светле
4. С Дела 17,11. Као за скривеним благом
5. Ч Матеј 5,48. Савршени – као и Он
6. П Марко 14,54. Поигравање с грехом
7. С Марко 3,35. Небо у вашем срцу

Сва истина потиче од Христа

8. Н 2. Мојсијева 3,1. Управитељи Божје благодати
9. П Дела 9,6. Наставите да упознајете Господа
10. У 1. Мојсијева 28,11.12. Небо је отворено за нас
11. С Лука 8,16. Сва истина потиче од Христа
12. Ч Исаија 56,6.7. По целом свету
13. П Римљанима 5,18. Нема времена за свађе
14. С Јован 4,14. Нека Христос буде ваша светлост

Наше уточиште и сила

15. Н Јеврејима 12,2. Садашње предности у будућности
16. П Псалми 46,1.11. Наше уточиште и сила
17. У Откривење 22,17. Наш нарочит посао
18. С 1. Коринћанима 14,40. Бог воли лепо
19. Ч Колошанима 3,17. Ведрина прославља Бога
20. П Откривење 21,5. Предукус неба
21. С 1. Јованова 5,4. Припремање за бесмртност

Како да љубав одржите живом

22. Н Ефесцима 5,20.21. Како да љубав одржите живом
23. П Данило 8,14. Лукаво осмишљене приче
24. У Римљанима 12,11. Поштење у пословним подухватима
25. С 2. Петрова 3,11.12. Пожуривање Христовог доласка
26. Ч Јеврејима 6,6. Школа у овом и будућем свету
27. П Проповедник 10,17. Рецепт за добро здравље
28. С Филиљанима 2,7.8; Чарнић. Свети Дух – дар над даровима

Свакодневно обраћење

29. Н Јеврејима 1,14. Служба небеских анђела
30. П Приче 11,1. Свакодневно обраћење

ДЕЦЕМБАР

ЉУБАВ ИЗВРШАВА ЗАКОН

Захвални за сваки тренутак

1. У Филибљанима 2,12. Страх од непослушности Богу
2. С 2. Мојсијева 31,2,3. Дарови у складу с потребама
3. Ч Јован 14,18. Захвални за сваки тренутак
4. П Колошанима 1,22,23. Лек за похлепу
5. С Исаија 48,10. Светлост ће засјати из таме

Срца испуњена Христовим миром

6. Н Малахија 3,10. Давати као што примамо
7. П 1. Коринћанима 2,9. Вечни губитак
8. У Исаија 48,4. Својеглаост – препрека за напредовање
9. С Данило 4,30. Како Бог гледа на величину
10. Ч Јован 17,21. Срца испуњена Христовим миром
11. П Јездра 7,6. Да твоја радост буде потпуна
12. С Исаија 8,20. Господња филозофија

Нека нас Христос упути

13. Н Лука 9,24. Величина понизности
14. П Јован 8,12. Кад истина управља животом
15. У 1. Коринћанима 12,12. Јармови које људи праве
16. С 1. Коринћанима 2,4. Особењаштво и ексцентричност
17. Ч Лука 2,9,10. Слављење Божића
18. П Матеј 13,10,11. Нека нас Христос упути
19. С Исус Навин 24,15. Изаберите данас

Љубав извршава закон

20. Н Јован 6,12. Скупите комаде
21. П Матеј 5,16. Треперава светла
22. У Римљанима 13,10. Љубав извршава закон
23. С Јован 2,11. Претварање воде у вино
24. Ч 1. Дневника 29,14. Како бити успешан
25. П 2. Коринћанима 9,15. Божји неисказани дар
26. С Ефесцима 4,1–3. Јединство

Ходање Исусовим стопама

27. Н Јаков 1,27. Радимо у Христовим редовима
28. П Јован 15,20. Под Његовим окриљем
29. У Јеврејима 13,8. Савршена усаглашеност са Божјом вољом
30. С Матеј 25,15. Ходање Исусовим стопама
31. Ч Филибљанима 3,13,14. Не допустите да вас ишта одврати од циља

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Октобар	Новембар	Децембар
1. Амос 1-3	1. Лука 7-8	1. 1. Коринћанима 10-12
2. ” 4-6	2. ” 9-11	2. ” 13-16
3. ” 7-9	3. ” 12-14	3. 2. Коринћанима 1-5
4. Авдија и Јона 1-4	4. ” 15-17	4. ” 6-9
5. Михеј 1-4	5. ” 18-20	5. ” 10-13
6. ” 5-7	6. ” 21-22	6. Галатима 1-3
7. Наум 1-3	7. ” 23-24	7. ” 4-6
8. Авакум 1-3	8. Јован 1-3	8. Ефесцима 1-6
9. Софонија 1-3	9. ” 4-6	9. Филибљанима 1-4
10. Агеј 1-2	10. ” 7-9	10. Колошанима 1-4
11. Захарија 1-3	11. ” 10-12	11. 1. Солуњанима 1-5
12. ” 4-6	12. ” 13-15	12. 2. Солуњанима 1-3
13. ” 7-10	13. ” 16-18	13. 1. Тимотију 1-6
14. ” 11-14	14. ” 19-21	14. 2. Тимотију 1-4
15. Малахија 1-4	15. Дела 1-3	15. Титу и Филимону 1-3
16. Матеј 1-5	16. ” 4-6	16. Јеврејима 1-5
17. ” 6-8	17. ” 7-9	17. ” 6-9
18. ” 9-11	18. ” 10-12	18. ” 10-13
19. ” 12-13	19. ” 13-15	19. Јаков 1-5
20. ” 14-15	20. ” 16-18	20. 1. Петрова 1-5
21. ” 16-17	21. ” 19-23	21. 2. Петрова 1-3
22. ” 18-20	22. ” 24-26	22. 1. Јованова 1-3
23. ” 21-25	23. ” 27-28	23. ” 4-5
24. ” 26-28	24. Римљанима 1-3	24. 2. и 3. Јованова
25. Марко 1-3	25. ” 4-6	25. Јудина посланица
26. ” 4-6	26. ” 7-9	26. Откривење 1-4
27. ” 7-9	27. ” 10-12	27. ” 5-9
28. ” 10-13	28. ” 13-16	28. ” 10-13
29. ” 14-16	29. 1. Коринћанима 1-5	29. ” 14-16
30. Лука 1-3	30. ” 6-9	30. ” 17-19
31. ” 4-6		31. ” 20-22

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Октобар	Новембар	Децембар
1. Псалам 79.	1. Псалам 105,1-15.	1. Псалам 121.
2. Псалам 80.	2. Псалам 105,16-31.	2. Псалам 122.
3. Псалам 81.	3. Псалам 105,32-45.	3. Псалам 123.
4. Псалам 82.	4. Псалам 106,1-16.	4. Псалам 124.
5. Псалам 83.	5. Псалам 106,17-32.	5. Псалам 125.
6. Псалам 84.	6. Псалам 106,33-48.	6. Псалам 126.
7. Псалам 85.	7. Псалам 107,1-21.	7. Псалам 127.
8. Псалам 86.	8. Псалам 107,22-43.	8. Псалам 128.
9. Псалам 87.	9. Псалам 108.	9. Псалам 129.
10. Псалам 88	10. Псалам 109,1-16.	10. Псалам 130.
11. Псалам 89,1-13.	11. Псалам 109,17-31.	11. Псалам 131.
12. Псалам 89,14-26.	12. Псалам 110.	12. Псалам 132.
13. Псалам 89,27-39.	13. Псалам 111.	13. Псалам 133.
14. Псалам 89,40-52.	14. Псалам 112.	14. Псалам 134.
15. Псалам 90.	15. Псалам 113.	15. Псалам 135.
16. Псалам 91.	16. Псалам 114.	16. Псалам 136,1-14.
17. Псалам 92.	17. Псалам 115.	17. Псалам 136,15-26.
18. Псалам 93.	18. Псалам 116.	18. Псалам 137.
19. Псалам 94.	19. Псалам 117.	19. Псалам 138.
20. Псалам 95.	20. Псалам 118,1-14.	20. Псалам 139.
21. Псалам 96.	21. Псалам 118,15-29.	21. Псалам 140.
22. Псалам 97.	22. Псалам 119,1-14.	22. Псалам 141.
23. Псалам 98.	23. Псалам 119,15-29.	23. Псалам 142.
24. Псалам 99.	24. Псалам 119,30-43.	24. Псалам 143.
25. Псалам 100.	25. Псалам 119,44-56.	25. Псалам 144.
26. Псалам 101.	26. Псалам 119,57-90.	26. Псалам 145.
27. Псалам 102,1-14.	27. Псалам 119,91-117.	27. Псалам 146.
28. Псалам 102,15-28.	28. Псалам 119,118-143.	28. Псалам 147.
29. Псалам 103.	29. Псалам 119,144-176.	29. Псалам 148.
30. Псалам 104,1-18.	30. Псалам 120.	30. Псалам 149.
31. Псалам 104,19-35.		31. Псалам 150.

Предлажемо верницима да ове текстове читају у току вечерњег богослужења у својој породици.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ОКТОБРУ 2020. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	2.	9.	16.	23.	30
Кладово, Неготин	18,07	16,55	17,43	17,31	16,21
Бор, Зајечар, Пирот, Струмица	18,09	16,57	17,45	17,33	16,23
Вршац , Параћин, Ниш , Лесковац, Врање, Радовиш, Кавадарци, Ђевђелија , Јагодина	18,11	16,59	17,47	17,35	16,25
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Ковин, Смедерево , Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крушевац , Куманово , Велес	18,13	17,01	17,49	17,37	16,27
Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Београд , Аранђеловац, Крагујевац , Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Тетово, Скопље , Прилеп, Битољ	18,15	18,03	17,51	17,39	16,29
Суботица , Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Ваљево, Чачак, Нови Пазар, Ђаковица, Призрен, Охрид	18,17	18,05	17,53	17,41	16,31
Сомбор , Бачка Паланка, Шид, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ужице, Беране, Пећ , Дебар	18,19	18,07	17,55	17,43	16,33
Бели Манастир, Осијек , Даљ, Вуковар, Винковци, Бијељина , Лозница, Пљевља, Колашин	18,21	18,09	17,57	17,45	16,35
Тузла, Фоча, Подгорица , Улцињ	18,23	18,11	17,59	17,47	16,37
Подравска Слатина, Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента, Добој, Сарајево , Билећа, Зеленика	18,25	18,13	18,01	17,49	16,39
Копривница, Бјеловар, Вировитица , Дарувар, Босанска Градишка , Нова Градишка, Зеница, Мостар , Требиње, Дубровник	18,27	18,15	18,03	17,51	16,41
Мурска Сбота, Ормож , Чаковец, Вараждин , Приједор, Бања Лука , Јајце, Метковић, Пељешац, Мљет	18,29	18,17	18,05	17,53	16,43
Марибор , Ливно, Хвар, Корчула, Птуј , Крапина, Загреб , Сисак, Дрвар	18,31	18,19	18,07	17,55	16,45
Дравоград, Словењ Градец, Рогашка Слатина, Цеље , Зидани Мост, Карловац, Слунь, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач	18,33	18,21	18,09	17,57	16,47
Межица, Госпић , Шибеник, Вис	18,35	18,23	18,11	17,59	16,49
Јесенице, Крањ, Љубљана , Цриквеница, Крк, Раб, Паг, Задар, Дуги Оток, Биоград на мору	18,37	18,25	18,13	18,01	16,51
Крањска Гора, Постојна, Ријека , Црес, Лошињ	18,39	18,27	18,15	18,03	16,53
Горица, Копер, Ровињ, Пула	18,41	18,29	18,17	18,05	16,55

Подаци из ове табеле изведени су по летњем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У НОВЕМБРУ 2020. ГОДИНЕ

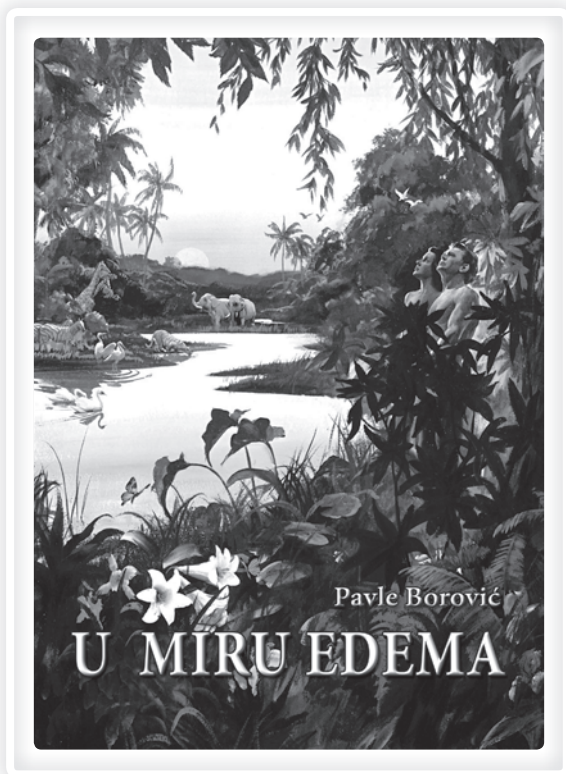
МЕСТО	ДАТУМ			
	6.	13.	20.	27.
Кладово, Неготин	16,12	16,04	15,58	15,53
Вршац , Бор, Зајечар, Књажевац, Пирот	16,14	16,06	16,00	15,55
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Ниш	16,16	16,08	16,02	15,57
Суботица, Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Ковин, Смедерево , См. Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Лесковац, Врање, Радовиш, Струмица	16,18	16,10	16,04	15,59
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Београд , Аранђеловац, Крагујевац, Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	16,20	16,12	16,06	16,01
Сомбор , Бачка Паланка, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Скопље, Велес	16,22	16,14	16,08	16,03
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Призрен, Тетово, Прилеп	16,24	16,16	16,10	16,05
Тузла, Беране, Пећ, Ђаковица, Битољ	16,26	16,18	16,12	16,07
Вировитица, Подр. Слатина, Слав. Пожега, Сл. Брод, Дервента , Добој, Плевља, Колашин	16,28	16,20	16,14	16,09
Мурска Сбота, Чаковец, Вараждин, Копривница, Бјеловар, Дарувар, Бос. Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Подгорица	16,30	16,22	16,16	16,11
Марибор , Ормож, Птуј , Бања Лука , Билећа, Бар, Улцињ	16,32	16,24	16,18	16,13
Словењ Градец, Цеље , Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Јајце, Мостар , Требиње, Дубровник, Зеленика	16,34	16,26	16,20	16,15
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Дрвар, Ливно, Метковић, Пељешац, Мљет	16,36	16,28	16,22	16,17
Крањ, Љубљана , Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	16,38	16,30	16,24	16,19
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Цриквеница, Госпић , Шибеник, Биоград на мору	16,40	16,32	16,26	16,21
Горица, Ријека , Крк, Црес, Раб, Задар, Паг, Дуги Оток, Вис	16,42	16,34	16,28	16,23
Копер, Лошињ	16,44	16,36	16,30	16,25
Ровињ, Пула	16,46	16,38	16,32	16,27

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ДЕЦЕМБРУ 2020. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	4.	11.	18.	25.
Кладово, Неготин	15,51	15,51	15,52	15,56
Српска Црња, Вршац, Бор, Зајечар	15,53	15,53	15,54	15,58
Сента, Кикинда , Зрењанин , Алибунар, Ковин, Пожаревац, Књажевац, Пирот	15,55	15,55	15,56	16,00
Суботица , Бачка Топола, Бечеј, Панчево, Београд , Смедерево , Смедеревска Паланка, Јагодина, Параћин, Ниш , Лесковац	15,57	15,57	15,58	16,02
Сомбор , Бачка Паланка, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Аранђеловац, Крагујевац , Крушевац, Врање, Радовиш, Струмица	15,59	15,59	16,00	16,04
Даљ, Вуковар, Шид, Сремска Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево , Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	16,01	16,01	16,02	16,06
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Косовска Митровица, Приштина , Скопље , Велес	16,03	16,03	16,04	16,08
Подравска Слатина, Тузла, Пећ , Ђаковица, Призрен, Тетово, Прилеп	16,05	16,05	16,06	16,10
Мурска Субота, Чаковец, Копривница, Бјеловар, Вировитица , Дарувар, Слав. Пожега, Слав. Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Беране, Битољ	16,07	16,07	16,08	16,12
Птуј , Ормож, Вараждин , Босанска Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Колашин , Дебар, Охрид	16,09	16,09	16,10	16,14
Марибор , Цеље, Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Бања Лука , Подгорица	16,11	16,11	16,12	16,16
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Јајце, Мостар , Билећа, Требиње, Зеленика , Бар, Улцињ	16,13	16,13	16,14	16,18
Словењ Градец, Карловац, Слуњ, Бихаћ, Дрвар, Ливно, Метковић, Дубровник	16,15	16,15	16,16	16,20
Јесенице, Крањ, Љубљана , Книн, Пељешац, Мљет	16,17	16,17	16,18	16,22
Крањска Гора, Постојна, Ријека , Цриквеница, Крк, Госпић, Шибеник, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	16,19	16,19	16,20	16,24
Горица, Копер, Црес, Раб, Паг, Задар, Биоград на мору, Вис	16,21	16,21	16,22	16,26
Ровињ, Пула , Лошињ, Дуги Оток	16,23	16,23	16,24	16,28

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

У МИРУ ЕДЕМА

Павле Боровић

Павле Боровић је познат, потврђен и прихваћен писац, који се читалачкој публици представио значајним делима из области библијске археологије, библистике и библијских пророчанстава.

Овом приликом писца срећемо у трагању за одговорима на једно од најприсутнијих и најсложенијих питања:

- Који је дан Бог одредио човеку да буде дан службе Њему, још од дана Едема?
- Да ли је Бог икада мењао тај свој став, и шта Библија учи о томе?

БРИНИ О СЕБИ

Пабло Мартинез

Да ли је могуће водити миран живот у времену у коме живимо? То је питање које свакодневно постављамо без обзира на то да ли смо у пуновременој хришћанској служби или имамо другачију врсту посла.

По угледу на савршен пример вере, љубави и наде, писац Пабло Мартинез, угледни психијатар шпанског порекла, даје реалну и надахнуту слику о томе какав човек јесте и какав може да буде, а да при томе не изгуби свој идентитет и сврху са којом је створен.

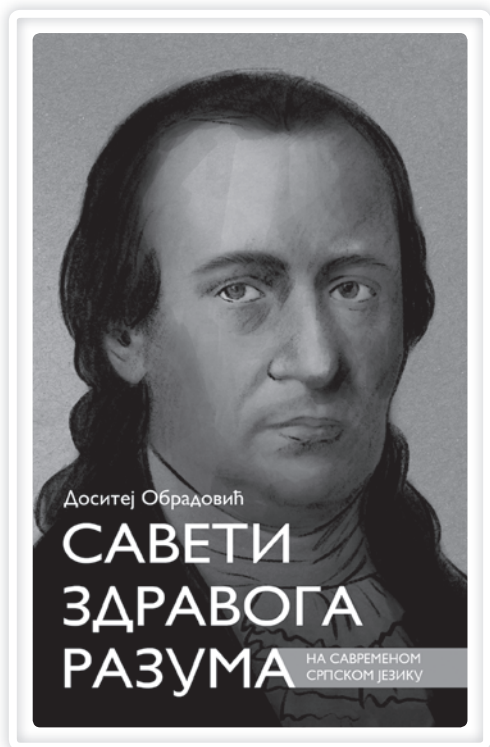
ЖЕНЕ У БИБЛИЈИ

бојанка

Узмите своје воштане пастеле, боје и бојице – време је за креативност и дубље проучавање Библије ради бољег упознавања неких од најзанимљивијих жена из Библије!

Од Ане до Лије, од Срне до Језавеље (и многих других), за сваки лик урађене су три илустрације и детаљна анализа библијског текста, чији су аутори истакнуте вође жена у Транс-европској дивизији.

Чињенице се боље памте када руке раде нешто креативно – зато не чекајте! Припремите се и почните. И нека вас Бог благослови док проширујете сазнања о овим упечатљивим женским ликовима из свете Божје речи.

САВЕТИ ЗДРАВОГ РАЗУМА

Доситеј Обрадовић

У *Саветима здравога разума*, Доситеј нас позива да волимо и негујемо тзв. припремне врлине – богобојазност, „благоразумље“ (разборитост), вредноћу, умереност, истрајност и храброст – које рађају четири тзв. „делатне“ врлине – грађанску послушност (и родољубље), разумно доброчинство, захвалност и великодушност. Зашто? Понајпре зато што Доситеј држи да се карактерном реформом појединца може препородити народ; потом, и више од свега, зато што Доситеј хришћанин зна да царство небеско почиње преображајем карактера човека, а не променом друштвеног поретка.

Врлина у човеку је почетак савршенства и слика Божија, и почетак среће његове и среће народа коме припада. Доситејева живот и реч посвећени су управо томе циљу, а он сам је живи пример таквог узвишеног живота.